

BIURO RADY
WPŁYNĘŁO

Dnia 13.11.2017r.

Projekt

z dnia 13 listopada 2017 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR 1
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYRZECZU

z dnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia: „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Gminy Międzyrzecz”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. t.j. z 2017r., poz. 1875) w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 lit a i ust. 2 oraz art.12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. t. j. z 2016r., poz. 1867 ze zm.¹⁾) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Gminy Międzyrzecz” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Międzyrzecza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Międzyrzeczu

Maria Kijak

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016r., poz. 1920 oraz w 2017r. poz. 60 i 730.

Brak zastrzeżeń pod względem
formalno-prawnym

Marek Zaborowski
RADCA PRAWNY

UZASADNIENIE

Dnia 16 grudnia 2010r. została uchwalona ustawa o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. t. j. z 2016r., poz. 1867 z późn. zm.), która w art. 9 ust. 1 lit a i ust. 2 oraz art.13 ust. 1 i 2 mówi, iż gmina, w przypadku planowanego organizowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej opracowuje „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zwany dalej „planem transportowym”.

Opracowany przez Burmistrza Międzyrzecza Plan transportowy określa w szczególności: sieć komunikacyjną, na której jest planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej, ocenę i prognozy potrzeb przewozowych, przewidywane finansowanie usług przewozowych, preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu, zasady organizacji rynku przewozów, pożądaný standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej, przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. t. j. z 2016r., poz. 1867 z późn. zm.) projekt planu był poddany konsultacjom społecznym w okresie od 1 września 2017 r. do 21 września 2017r. poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego, wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego oraz wywieszenie informacji o konsultacjach na słupach ogłoszeniowych w gminie i mieście.

Art. 13 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym stanowi, iż organem właściwym do uchwalenia planu transportowego jest Rada Miejska.

Biorąc pod uwagę powyższe, przyjęcie uchwały uważa się za zasadne.

BURMISTRZ

mgr inż. Remigiusz Lorenz

KIEROWNIK BIURA

Aleksander Zaćmiński

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Międzyrzeczu
z dnia 2017 r.

Gmina Międzyrzecz

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w **Gminie Międzyrzecz** (Plan Transportowy)

przygotowany przez

POLSKĄ IZBĘ GOSPODARCZĄ TRANSPORTU SAMOCHODOWEGO I SPEDYCJI
W WARSZAWIE

Al. Jerozolimskie 144
02-203 Warszawa
tel. 22-823-64-46, 22 823-64-47 faks 22-822-19-20
pigtsis@pigtsis.pl

Opracował: Zespół pracowników PIGTSiS pod kierunkiem
Zdzisława Szczerbaciuka – Prezesa Zarządu

Zawartość

1.1. Rola Planu Transportowego w organizacji publicznego transportu zbiorowego.	4
1.2. Krótki opis dokumentu.....	8
1.3. Słownik pojęć używanych w dokumencie.	9
2. Charakterystyka Gminy objętej planem transportowym.....	13
2.1. Powierzchnia i obszar.....	13
2.2. Miejscowości i demografia.....	15
2.2.1. Miasto i Gmina Międzyrzecz.....	15
2.3. Charakterystyka demograficzno-społeczna.....	16
2.3.1. Liczba mieszkańców, w tym gęstość zaludnienia obszaru.....	16
2.3.2. Struktura wiekowa mieszkańców.	16
2.3.3. Struktura społeczno-zawodowa mieszkańców.....	19
2.3.4. Aktywność zawodowa mieszkańców.	22
2.4. Edukacja	24
2.5. Obiekty użyteczności publicznej.....	25
2.5.1. Podstawowa opieka zdrowotna.....	25
2.5.2. Miejsca użyteczności publicznej	26
2.6. Znaczenie transportu publicznego dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.	30
3. Omówienie istniejącej sieci komunikacyjnej obszaru	33
3.1. Delimitacja obszaru objętego siecią komunikacyjną.	33
3.2. Charakterystyka istniejącej sieci komunikacyjnej.....	33
3.2.1. Wyznaczenie głównych ciągów komunikacji autobusowej.....	33
3.2.1.1. Autobusowa sieć komunikacyjna „siedziba gminy – miejscowości w gminie”.....	34
3.2.1.2. Autobusowa sieć komunikacyjna „połączenia wewnątrzgminne”	41
3.2.1.3. Autobusowa sieć komunikacyjna „Gmina Międzyrzecz – sąsiednie gminy”	50
3.2.1.4. Autobusowa sieć komunikacyjna „Gmina Międzyrzecz – sąsiednie powiaty województwa” ..	52
3.2.1.5. Autobusowa sieć komunikacyjna „Gmina Międzyrzecz – sąsiednie województwa”	57
3.2.2. Przewoźnicy.....	59
3.2.3. Linie komunikacyjne działające w oparciu o zezwolenia wydane przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz	60
3.3. Infrastruktura transportowa.....	67
3.4. Tabor.....	71
3.5. Koordynacja połączeń różnych rodzajów środków transportu	74
3.5.1. Przewoźnicy kolejowi	74

4. Ocena potrzeb przewozowych i określenie preferencji mieszkańców	76
4.1. Ocena badań ankietowych	76
5. Plan organizacji sieci transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej.....	91
5.1. Określenie zasad organizacji rynku przewozów	91
5.1.1. Określenie zasad organizacji publicznego transportu zbiorowego.....	91
5.1.2. Określenie właściwości rzeczowej oraz kompetencji organizatorów transportu.....	93
5.1.3. Określenie trybu wyboru operatorów publicznego transportu zbiorowego.....	94
5.2. Projektowane linie komunikacyjne.....	94
5.2.1. Wykaz linii komunikacyjnych.....	94
5.2.2. Częstotliwość kursowania autobusów.	100
5.2.3. System taryfowy i ceny biletów.....	101
5.2.4. Obowiązujące uprawnienia do przejazdów ulgowych.	101
5.3. Zasady oznakowania środków transportu.....	102
6. Określenie pożądanego standardu usług przewozowych	102
6.1. Dostępność podróżnych do infrastruktury przystankowej.	102
6.2. Określenie wymagań dla taboru autobusowego jakim operatorzy powinni świadczyć usługi przewozowe	103
6.3. Ochrona środowiska naturalnego.....	104
7. Sposób organizowania systemu informacji dla pasażera	104
7.1. System informacji dla pasażera.	104
8. Finansowanie usług przewozowych.....	105
8.1. Źródła finansowania działalności przewozowej.....	105
8.2. Koszty działalności przewozowej.....	106
8.3. Finansowanie inwestycji.....	107
9. Prognozy i możliwe kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego	107
9.1. Monitorowanie i weryfikacja Planu transportowego.	107
10. Spis załączników.....	108
Spis map:.....	108
Spis tabel:.....	109
Spis wykresów:.....	111
Spis rysunków:.....	112

1. Wstęp

1.1. Rola Planu Transportowego w organizacji publicznego transportu zbiorowego.

Zgodnie z zapisami prawa organizatorem publicznego transportu zbiorowego w zależności od zasięgu przewozów jest gmina, związek międzygminny, powiat (miasto na prawach powiatu), związek powiatów, województwo lub minister właściwy do spraw transportu. Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie (t.j. Dz. U. 2016 poz. 1867) zwana dalej Ustawą, powierza organizatorowi do wykonania trzy zadania (art.8):

1. planowanie rozwoju transportu,
2. organizowanie publicznego transportu zbiorowego,
3. zarządzanie publicznym transportem zbiorowym.

O skutecznym wykonywaniu powyższych funkcji przesądza prawidłowa realizacja zadania planowania rozwoju transportu w formie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (plan transportowy).

Ustawa nakłada obowiązek opracowania planu transportowego na niektórych organizatorów. W przypadku planowanego organizowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej, obowiązek opracowania planu ma:

1. gmina:
 - a. licząca, co najmniej 50.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich,
 - b. której powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami, których obszar liczy łącznie, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;
2. związek międzygminny obejmujący obszar liczący, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze gmin tworzących związek międzygminny;
3. powiat:
 - a. liczący, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich,
 - b. któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między powiatami, których obszar liczy łącznie, co najmniej 120.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;
4. związek powiatów obejmujący obszar liczący, co najmniej 120.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze powiatów tworzących związek powiatów;

5. związek powiatowo – gminny obejmujący obszar liczący, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze gmin lub powiatów tworzących związek powiatowo-gminny (od 1.01.2016 r.);
6. związek metropolitalny:
 - a. na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w metropolitalnych przewozach pasażerskich,
 - b. któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego;
7. województwo:
 - a. w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich,
 - b. któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między województwami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;
8. minister właściwy do spraw transportu -w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym.

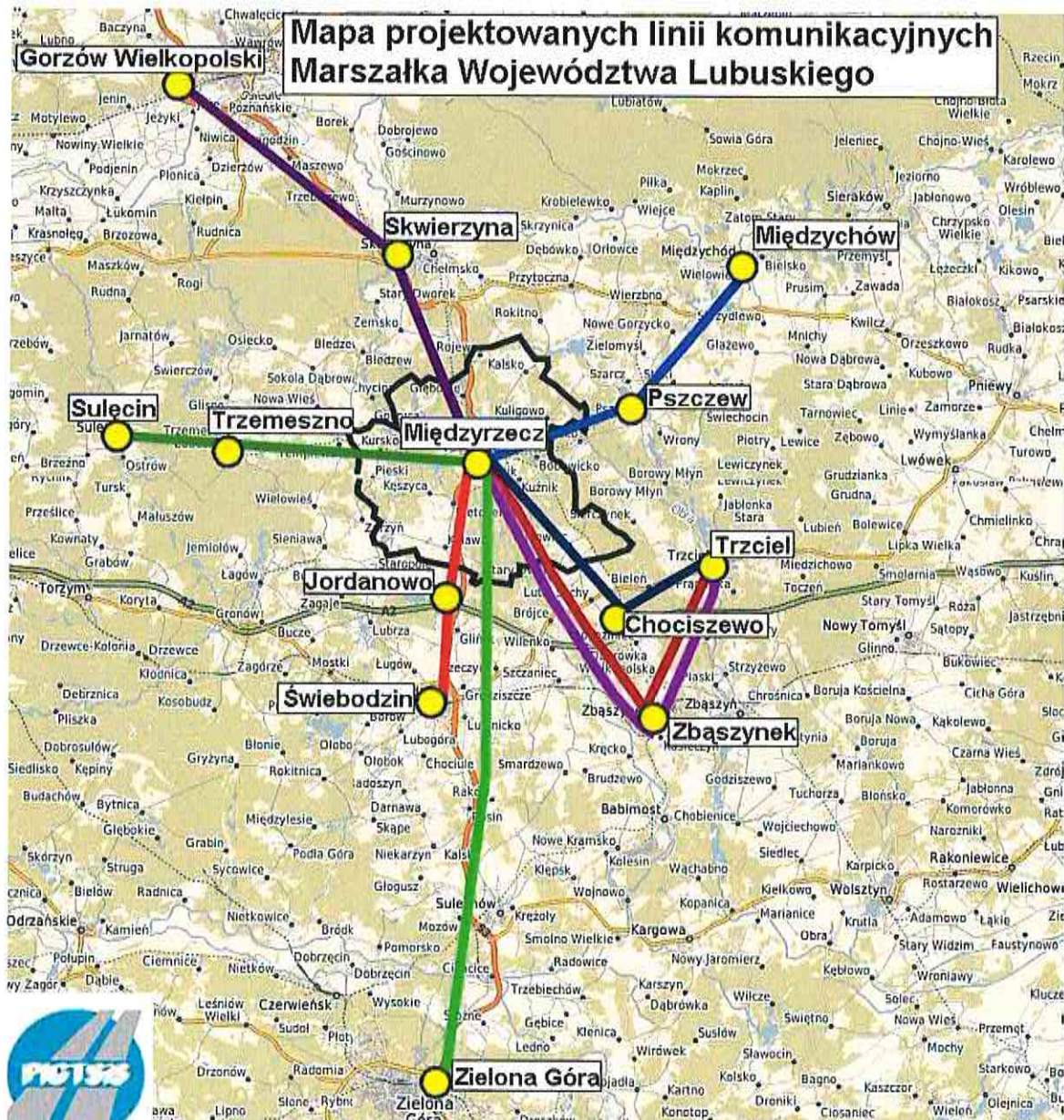
Gminy, związki międzygminne i powiaty o mniejszej liczbie mieszkańców, niż podano powyżej, mogą, ale nie muszą opracowywać planów transportowych. Plan transportowy uchwalony w gminie, powiecie, województwie jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że podlega kontroli w trybie przewidzianym dla tych planów. Jednak opracowanie planu transportowego pozwoli takiemu organizatorowi na określenie swoich możliwości w zakresie przewozów publicznych a mieszkańcom danego obszaru pozwoli na zapoznanie się z zamierzeniami władz w tym zakresie, przez co będą mogli wywierać wpływ na działania organizatora. Niniejsze opracowanie w zakresie treści jest zgodne z art. 12 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym oraz przepisami rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. (Dz. U. 2011 nr 117 poz. 684) w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

Pomiędzy planami transportowymi opracowanymi przez różnych organizatorów zachodzą oczywiste związki, które muszą być uwzględnione w procedurze przygotowywania planów:

1. W pierwszej kolejności plan transportowy opracowuje minister właściwy do spraw transportu.
2. Marszałek województwa opracowuje plan transportowy dla swojego obszaru uwzględniając ogłoszony plan transportowy ministra.
3. Opracowując plan transportowy dla powiatu (lub związku powiatów) uwzględnia się plan transportowy opracowany i ogłoszony przez marszałka.
4. Wójt, burmistrz, prezydent miasta lub zarząd związku międzygminnego, opracowując plan transportowy dla swojego obszaru, będą zobowiązani do uwzględnienia planu transportowego opracowanego i ogłoszonego przez starostę lub marszałka województwa.

Taka regulacja prawna określona w art. 11 ust. 1 Ustawy ma na celu uporządkowanie działań i zapewnienie kontynuacji rozwiązań w planach transportowych niższego szczebla administracji. W praktyce powoduje jednak, że plan transportowy opracowywany na najniższym poziomie, czyli w gminie, o ile nie zostaną wcześniej opublikowane plany ministra, marszałka województwa lub starosty, może wymagać aktualizacji po opublikowaniu planów transportowych administracji wyższego szczebla. Dotychczas swoje plany transportowe opublikowali:

- 1) **Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej** – Plan opublikowany dnia 23 października 2012 r. (zm. Dz. U. 2016 poz. 1996) – nie przewiduje żadnej komunikacji na obszarze Gminy Międzyrzecz;
- 2) **Marszałek Województwa Lubuskiego** – Plan przyjęty uchwałą Nr LII/610/14 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 16 września 2014 roku (Dz. Urz. Woj. Lub. 2014 nr 172 poz. 1659) wraz z późniejszymi zmianami (Dz. Urz. Woj. Lub. 2016 nr 97 poz. 1087) – przewiduje na obszarze Gminy Międzyrzecz 8 linii wojewódzkich niezbędnych ze względu na zapotrzebowanie społeczne i stanowiących uzupełnienie istniejącej komunikacji kolejowej:
 - Międzyrzecz – Jordanowo – Świebodzin,
 - Zielona Góra – Międzyrzecz – Gorzów Wlkp.,
 - Międzyrzecz – Zbąszynek – Trzciel (2 linie),
 - Gorzów Wlkp. – Skwierzyna – Międzyrzecz,
 - Międzyrzecz – Trzemeszno – Sulęcín,
 - Międzyrzecz – Pszczew – Międzychód,
 - Trzciel – Chociszewo – Międzyrzecz.
- 3) **Starosta Międzyrzecki** – nie opracowano Planu Transportowego dla Powiatu Międzyrzeckiego;

Mapa 1. Mapa projektowanych linii komunikacyjnych Marszałka Województwa Lubuskiego

Źródło: Opracowanie własne

Warto podkreślić, że istnieje również możliwość koordynacji działań organizatorów różnych szczebli, tj. równoległego działania w trakcie projektowania planów, które są wykładane do wglądu we właściwych urzędach w wersji wstępnej przez organizatorów (art. 10 ust. 1 Ustawy), zwłaszcza, że projekty planów muszą być uzgadniane z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego tego samego szczebla (art. 13 ust. 1-3 Ustawy).

Podstawowy cel opracowania planu transportowego to poprawa jakości systemu transportowego i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jakość systemu transportowego powinna być decydującym czynnikiem, warunkującym jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy obszaru objętego planem transportowym. Stosowanie zasady zrównoważonego

rozwoju będzie zapewniało równowagę między aspektami społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi oraz ochrony środowiska.

Tak sformułowany cel nadrzędny planu transportowego powinien być osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

Cel 1. Poprawa dostępności transportowej i jakości transportu - instrument poprawy warunków życia i usuwania barier rozwojowych.

Cel 2. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu transportowego – instrument zwiększania wydajności systemu z jednoczesnym ograniczaniem kosztów jego funkcjonowania.

Cel 3. Integracja systemu transportowego – w układzie gałęziowym i terytorialnym.

Cel 4. Wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru - instrument rozwoju gospodarczego.

Cel 5. Poprawa bezpieczeństwa - radykalna redukcja liczby wypadków i ograniczenie ich skutków (zabici, ranni) oraz poprawa bezpieczeństwa osobistego użytkowników transportu.

Cel 6. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia.

1.2. Krótki opis dokumentu.

Niniejszy Plan Transportowy został przygotowany przez Polską Izbę Gospodarczą Transportu Samochodowego i Spedycji w Warszawie na zlecenie Gminy Międzyrzecz.

Dokument obejmuje – zgodnie z założeniami – obszar całej Gminy Międzyrzecz, w obrębie, której położonych jest 20 miejscowości, w tym 18 sołectw.

Niniejsze opracowanie rozpoczyna się omówieniem charakterystyki obszaru objętego Planem Transportowym, prezentując go z punktu widzenia transportu oraz prognoz rozwojowych. Następnie analizowane są potrzeby przewozowe na tle istniejącej sieci komunikacyjnej i infrastruktury drogowej. W kolejnej części dokumentu zawarto charakterystykę obecnie działającej komunikacji oraz wymagane standardy odnośnie komfortu jazdy oraz chęci korzystania z transportu przez mieszkańców.

Następnie przedstawione są aspekty transportu zrównoważonego, uwarunkowania rozwoju transportu publicznego, zasady organizacji komunikacji publicznej o charakterze użyteczności publicznej oraz problemy ochrony środowiska naturalnego i dostępu do komunikacji dla osób niepełnosprawnych.

Dokument przedstawia propozycje możliwej organizacji obowiązkowego Systemu Informacji Pasażerskiej jako każdy samorząd terytorialny powinien zapewnić zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 3 oraz z art. 43 ust. 1 pkt. 8 Ustawy transportie zbiorowym z dnia 16 grudnia 2010 r. (Dz. U. 2016 poz. 1867).

W ostatnim rozdziale przedstawiono kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego w Gminie Międzyrzecz oraz sposoby monitorowania tego rozwoju.

Integralną częścią niniejszego Planu Transportowego są jego załączniki, zawierające propozycje opracowanych rozkładów jazdy autobusów, które w przyszłości mogą posłużyć do wdrożenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla komunikacji o charakterze użyteczności publicznej na terenie gminy.

Poniżej przedstawiamy słownik pojęć używanych w całym dokumencie zawartych w niniejszym Planie Transportowym.

1.3. Słownik pojęć używanych w dokumencie.

L.p.	Pojęcie	Opis
1.	Plan Transportowy	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, określający w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) sieć komunikacyjną, na której jest planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej; 2) ocenę i prognozy potrzeb przewozowych; 3) przewidywane finansowanie usług przewozowych; 4) preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu; 5) zasady organizacji rynku przewozów; 6) pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej; 7) przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera;
2.	Organizator publicznego transportu zbiorowego	Właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze; organizator publicznego transportu zbiorowego jest „właściwym organem”, o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1370/2007; Zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego w Gminie Międzyrzecz pełni Burmistrz Gminy.
3.	Operator publicznego transportu zbiorowego	Samorządowy zakład budżetowy oraz przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie

		<p>usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie;</p> <p>Na terenie Gminy Międzyrzecz w chwili sporządzania planu transportowego nie działa żaden operator.</p>
4.	Przewoźnik	Przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób na podstawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu, a w transporcie kolejowym - na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu;
5.	Przewóz o charakterze użyteczności publicznej	<p>Powszechnie dostępna usługa w zakresie publicznego transportu zbiorowego wykonywana przez operatora publicznego transportu zbiorowego w celu bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb przewozowych społeczności na danym obszarze;</p> <p>Tylko w tych przewozach obywatele nadal będą mieli prawo korzystać z przysługujących im uprawnień do ulgowych przejazdów.</p>
6.	Publiczny transport zbiorowy	Powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej; (realizowany zarówno przez operatora jak i przewoźnika)
7.	Zrównoważony rozwój publicznego transportu zbiorowego	Proces rozwoju transportu uwzględniający oczekiwania społeczne dotyczące zapewnienia powszechnej dostępności do usług publicznego transportu zbiorowego, zmierzający do wykorzystywania różnych środków transportu, a także promujący przyjazne dla środowiska i wyposażone w nowoczesne rozwiązania techniczne środki transportu;
8.	Dworzec	Miejsce przeznaczone do odprawy pasażerów, w którym znajdują się w szczególności: przystanki komunikacyjne, punkt sprzedaży biletów oraz punkt informacji dla podróżnych;
9.	Przystanek komunikacyjny	Miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się informacje dotyczące w szczególności godzin odjazdów środków transportu, a ponadto, w transporcie drogowym, oznaczone zgodnie z przepisami

		ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.);
10.	Sieć komunikacyjna	Układ linii komunikacyjnych obejmujących obszar działania organizatora publicznego transportu zbiorowego lub część tego obszaru;
11.	Linia komunikacyjna	Połączenie komunikacyjne na: a) sieci dróg publicznych albo b) liniach kolejowych, innych szynowych, linowych, linowo-terenowych, albo c) akwenach morskich lub wodach śródlądowych - wraz z oznaczonymi miejscami do wsiadania i wysiadania pasażerów na liniach komunikacyjnych, po których odbywa się publiczny transport zbiorowy;
12.	Gminne przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek międzygminny; inne niż przewozy powiatowe, wojewódzkie i międzywojewódzkie;
13.	Komunikacja miejska	Gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo: a) miasta i gminy, b) miast, albo c) miast i gmin sąsiadujących - jeżeli zostało zawarte porozumienie lub został utworzony związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego, a także metropolitarne przewozy pasażerskie;
14.	Powiatowe przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch gmin i niewykraczający poza granice jednego powiatu albo w granicach administracyjnych powiatów sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek powiatów; inne niż przewozy gminne, wojewódzkie i międzywojewódzkie;
15.	Powiatowo-gminne przewozy pasażerskie Nowa definicja [w art. 4	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych gmin i powiatów, które utworzyły związek powiatowo-

	pkt. 10a] (Dz. U. z 2015, poz. 1045) obowiązująca od 1.01.2016 r.	gminny; inne niż przewozy gminne, powiatowe, wojewódzkie i międzywojewódzkie;"
16.	metropolitalne przewozy pasażerskie [dodany przez art. 72 pkt. 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U.2015.1890) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2016 r.]	metropolitalne przewozy pasażerskie - przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach związku metropolitalnego; inne niż gminne, powiatowe, powiatowo-gminne, wojewódzkie i międzywojewódzkie;
17.	Wojewódzkie przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch powiatów i niewykraczający poza granice jednego województwa, a w przypadku linii komunikacyjnych w transporcie kolejowym także przewóz do najbliższej stacji w województwie sąsiednim, umożliwiający przesiadki w celu odbycia dalszej podróży lub techniczne odwrócenie biegu pociągu, oraz przewóz powrotny; inne niż przewozy gminne, powiatowe i międzywojewódzkie;
18.	Międzywojewódzkie przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany z przekroczeniem granicy województwa; inne niż przewozy gminne, powiatowe i wojewódzkie;
19.	Zintegrowany system taryfowo-biletowy	Rozwiązanie polegające na umożliwieniu wykorzystywania przez pasażera biletu, uprawniającego do korzystania z różnych środków transportu na obszarze właściwości organizatora publicznego transportu zbiorowego;
20.	Zintegrowany węzeł przesiadkowy	Miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną;
21.	Rekompensata	Środki pieniężne lub inne korzyści majątkowe przyznane operatorowi publicznego transportu zbiorowego w związku ze świadczeniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego; Mogą być przyznawane albo z

		tytułu utraconych przychodów w związku ze stosowaniem ulg (ustawowych/wprowadzonych przez organizatora), albo poniesionych kosztów związanych ze świadczeniem usług w zakresie transportu zbiorowego, z uwzględnieniem wysokości tzw. „rozsądnego zysku”.
--	--	---

2. Charakterystyka Gminy objętej planem transportowym

2.1. Powierzchnia i obszar.

Gmina Międzyrzecz położona jest w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego. Zajmuje środkowo-południową część powiatu międzyrzeckiego. Od strony północnej sąsiaduje z gminą Przytoczna, od północno-zachodniej z gminą Bledzew, od wschodu z gminą Pszczew. Na południowo-wschodnich krańcach leży gmina Trzciel. Od zachodu graniczy gminą Sulęcín w powiecie sulęcińskim, natomiast od południa z gminami z powiatu świebodzińskiego: Lubrza oraz Świebodziń.

Administracyjnie Gmina wchodzi w skład powiatu międzyrzeckiego w województwie lubuskim.

Według danych otrzymanych z Gminy Międzyrzecz zajmuje ona obszar **315,3 km²**, z czego:

- **użytki rolne** stanowią **119,5 km²**, czyli **37,9 %** powierzchni gminy, w tym:

94,65 km ²	79,21 %	grunty orne
13,99 km ²	11,71 %	łąki
3,18 km ²	2,66 %	pastwiska
7,68 km ²	6,42 %	pozostałe grunty rolne
- **grunty leśne** zajmują **166,23 km²**, czyli **52,72%**,
- **pozostałe grunty** zajmują **23,89 km²**, czyli **7,58 %** (w tym grunty zabudowane i zurbanizowane),
- **nieużytki i różne** **5,68 km²**, czyli **1,8 %**.

Poniższa mapa przedstawia położenie oraz granicę Gminy Międzyrzecz.

Mapa 2. Mapa Gminy Międzyrzecz
Źródło: Opracowanie własne

Pod koniec 2015 roku na terenie gminy funkcjonowało łącznie 650 gospodarstw rolnych, natomiast gęstość zaludnienia wynosiła 80 osób na km².

W 2006 roku w utworzono Międzyrzeczki Park Przemysłowy, czyli rozbudowaną strefę przemysłową obejmującą 46 ha terenów zlokalizowanych w północnej części miasta Międzyrzecz w niedalekiej odległości od głównych szlaków komunikacyjnych regionu.

Położenie Gminy Międzyrzecz oraz jego specyfika powoduje, że jest to gmina przemysłowo-rolnicza.

2.2. Miejscowości i demografia.

2.2.1. Miasto i Gmina Międzyrzecz

Miejsko-wiejska Gmina Międzyrzecz położona jest na obszarze Pojezierza Łagowskiego oraz zachodnich krańców Bruzdy Zbąszyńskiej. Zajmuje obszar o powierzchni 315,3 km², który zamieszkuje 25.113 mieszkańców (dane GUS na dzień 31.12.2015r.). Głównym ośrodkiem oświaty, kultury i przemysłu oraz siedzibą władz miejskich, gminnych oraz powiatowych jest Miasto Międzyrzecz. Administracyjnie gmina podzielona jest na 18 sołectw: Bobowicko, Bukowiec, Gorzyca, Jagielnik, Kalsko, Kaława, Kęszyca Leśna, Kuligowo, Kursko, Kuźnik, Nietoperek, Pieski, Pniewo, Szumiąca, Święty Wojciech, Wysoka, Wyszanowo, Żółwin.

Gmina charakteryzuje się niezwykleymi walorami przyrodniczymi, leży bowiem w otoczeniu trzech rzek Obry, Paklicy i Jeziornej, pośród licznych czystych jezior, których na terenie gminy jest ok. 50 (z czego 28 o powierzchni pow. 2 ha), a jej rejon zaliczany jest do najbardziej zalesionych obszarów kraju. Lasy zajmują ponad połowę powierzchni całego obszaru gminy (52,72 %). Do największych jezior regionu zalicza się jezioro Głębokie o powierzchni około 114 ha, które ze względu na swoją głębokość 25 m jest niezwykle atrakcyjne dla miłośników nurkowania. Oprócz licznych atrakcji dla wielbicieli lasów, wędkarzy oraz turystów preferujących aktywny wypoczynek nad akwenami wodnymi, gmina może poszczycić się licznymi zabytkami architektury. Na terenie miasta Międzyrzecz znajduje się m.in. Zamek z połowy XIV w., Rynek z zabytkowym Ratuszem wybudowanym XV wieku czy Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej. Liczne obiekty sakralne obrazują bogactwo kulturowe mieszkańców tego regionu. Oprócz wielu kościołów katolickich, takich jak Kościół św. Jana Chrzyciela, czy św. Wojciecha, znajduje się tutaj również dawna Cerkiew greckokatolicka św. Cyryla i Metodego oraz Synagoga wzniesiona w 1824 roku.

Celem licznych wycieczek z całego kraju jest największa atrakcja Ziemi Lubuskiej, czyli Międzyrzecki Rejon Umocniony – Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy w Pniewie. Jest to kompleks militarny tworzący ponad 30-sto kilometrową sieć podziemnych tuneli, który wraz z licznymi obiektami naziemnymi stanowi część potężnego systemu poniemieckich fortyfikacji. Budowę obiektu rozpoczęto w latach 20-30-tych XX wieku w celu ochrony wschodniej granicy III Rzeszy. W podziemnych korytarzach znajduje się również największy w Europie rezerwat nietoperzy „Nietoperek”, stanowiący zimową ostoję dla ponad 30 tysięcy nietoperzy.

2.3. Charakterystyka demograficzno-społeczna.

2.3.1. Liczba mieszkańców, w tym gęstość zaludnienia obszaru.

Na koniec 2015 roku w Gminie Międzyrzecz zamieszkiwało 25.113 osób, w tym 12.838 kobiet, czyli na 100 mężczyzn przypadało 105 kobiet (dane BDL; GUS na 31.XII.2015). Ogólna liczba ludności gminy ulega nieznacznym wahaniom. Ludność w wieku przedprodukcyjnym wynosi 4.457 osób, co stanowi 17,75 %, produkcyjnym 15.889 czyli 63,27% oraz poprodukcyjnym 4.767 osób – 18,98 % (współczynnik odnosi się do ogólnej liczby mieszkańców gminy). W latach 2010-2015 ludność gminy zmniejszyła się o 127 osób, tj. o 0,5 %. W roku 2015 przyrost naturalny był ujemny i wyniósł -22 osoby. Zawarto 130 małżeństw. Zaludnienie gminy w poszczególnych latach obrazuje poniższa tabela.

Ludność Gminy Międzyrzecz w latach 2010 - 2015					
2010	2011	2012	2013	2014	2015
25 240	25 205	25 175	25 155	25 131	25 113

Tabela 1. Ludność Gminy Międzyrzecz w latach 2010-2015

Źródło: Dane BDL; GUS

2.3.2. Struktura wiekowa mieszkańców.

Sytuacja demograficzna Polski może stanowić główną barierą rozwojową w perspektywie kilku i kilkunastu najbliższych lat (a także, co oczywiste, i później), szczególnej wagi nabiera kształtowanie polityki ludnościowej państwa. Analiza aktualnej struktury demograficznej, a także prognozy jej zmian wskazują, iż przy obecnym stanie polityki rodzinnej i funkcjonującym systemie zabezpieczenia społecznego nie uzyska się równowagi i stabilności finansów publicznych w długim okresie. Podjęcie natychmiastowych działań w obszarze polityki rodzinnej może przynieść złagodzenie efektów depresji demograficznej w perspektywie choćby średniookresowej.

Struktura wiekowa ludności Gminy Międzyrzecz (wg danych GUS na dzień 31.XII.2015r.) przedstawia się następująco:

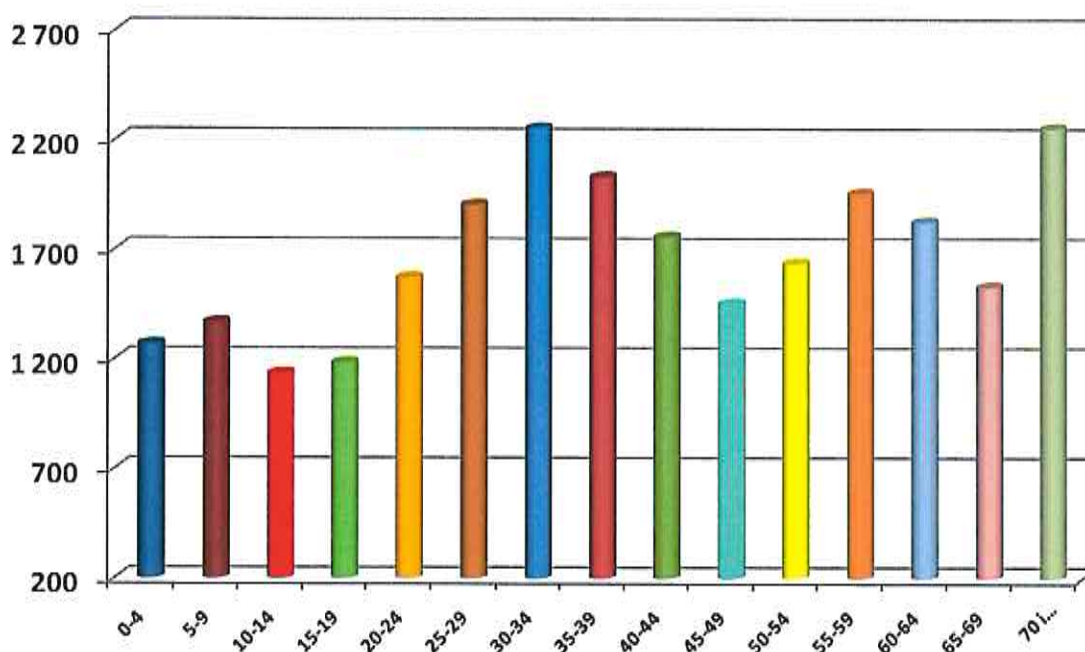
Ludność Gminy Międzyrzecz stan na dzień 31.XII.2015		
0-4	1 268	5,0%
5-9	1 367	5,4%
10-14	1 134	4,5%
15-19	1 183	4,7%
20-24	1 571	6,3%
25-29	1 904	7,6%
30-34	2 253	9,0%
35-39	2 030	8,1%
40-44	1 756	7,0%
45-49	1 453	5,8%
50-54	1 635	6,5%
55-59	1 954	7,8%
60-64	1 824	7,3%
65-69	1 529	6,1%
70 i więcej	2 252	9,0%
Ogółem	25 113	100,0%

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności Gminy Międzyrzecz

Źródło: Dane GUS na 31.XII.2015 r.

Biorąc pod uwagę grupy wiekowe wg GUS, najliczniejszą grupę reprezentują osoby starsze powyżej 70 roku życia 9,0 % ludności gminy oraz ludność między 30-34 rokiem życia, która stanowi również 9,0 % ogółu mieszkańców gminy. Biorąc pod uwagę, że jest to wiek, w którym w dzisiejszych czasach młodzi ludzie podejmują decyzję o posiadaniu dzieci, jest to grupa wiekowa, która będzie miała największy wpływ wzrost na populacji i przyrostu naturalnego w najbliższych latach. Najmniejszą grupą wiekową są dzieci w wieku 10-14 lat, których jest tylko 4,5 %.

Ludność Gminy Międzyrzecz

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności Gminy Międzyrzecz

Źródło: Dane GUS na 31.XII.2015 r.

Począwszy od końca lat 80 XX wieku, z każdym kolejnym roku Polska osiąga dzietność poniżej prostej zastępowalności pokoleń. Wskaźnik dzietności powyżej 2,1 został po raz ostatni zarejestrowany w 1988 r. Od tego roku następuje niemal systematyczny spadek liczby urodzeń, a wskaźnik dzietności trwale utrzymuje się na jednym z najniższych poziomów w Europie. W XXI wiek Polska wkroczyła z ujemnym przyrostem naturalnym i dalszym spadkiem dzietności. W ciągu najbliższych 25 lat liczba osób w wieku produkcyjnym przypadających na osobę w wieku poprodukcyjnym spadnie o prawie 50%. Starzenie się ludności pociąga za sobą oczywisty wzrost wydatków państwa na rzecz świadczeń emerytalnych oraz opiekę zdrowotną, lub też znaczące ograniczenie transferów adresowanych do osób starszych, co może powodować zaburzenie równowagi płatników i konsumentów w tych zakresach.

W wielu krajach UE obecnie można zaobserwować proces wzrastającej dzietności, który wydaje się być rezultatem prowadzenia konsekwentnej polityki nakierowanej na odbudowę kapitału ludzkiego.

Wprowadzona przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny (uchwała Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych M.P. 2014 nr 85 poz. 430). Karta ta to system zniżek w zakresie komunikacji, edukacji pozaszkolnej, kultury i rozrywki ułatwiający korzystanie z tych dóbr i usług rodzinom z trojgiem lub więcej dzieci. Karta jest wyrazem

świadomości i symbolem doceniania tego, jak ważną pracę wykonują rodzice wychowując dzieci. Ich wkład w dobro wspólne proporcjonalnie wzrasta wraz z wielkością rodziny. Warto pamiętać, że wraz z liczebnością rodziny zwiększa się trudność dodatkowego zarobkowania przez drugiego z małżonków przy jednocześnie wyższych kosztach utrzymania całego gospodarstwa domowego.

2.3.3. Struktura społeczno-zawodowa mieszkańców.

Zgodnie z danymi GUS na koniec grudnia 2015 r. stopa bezrobocia na terenie powiatu międzyrzeckiego wynosiła 15,9 % i była niższa w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 2,7 %. Na terenie województwa lubuskiego bezrobocie na koniec 2015 roku wynosiło 12,5 %, czyli było o 3,4% niższe niż na terenie powiatu międzyrzeckiego.

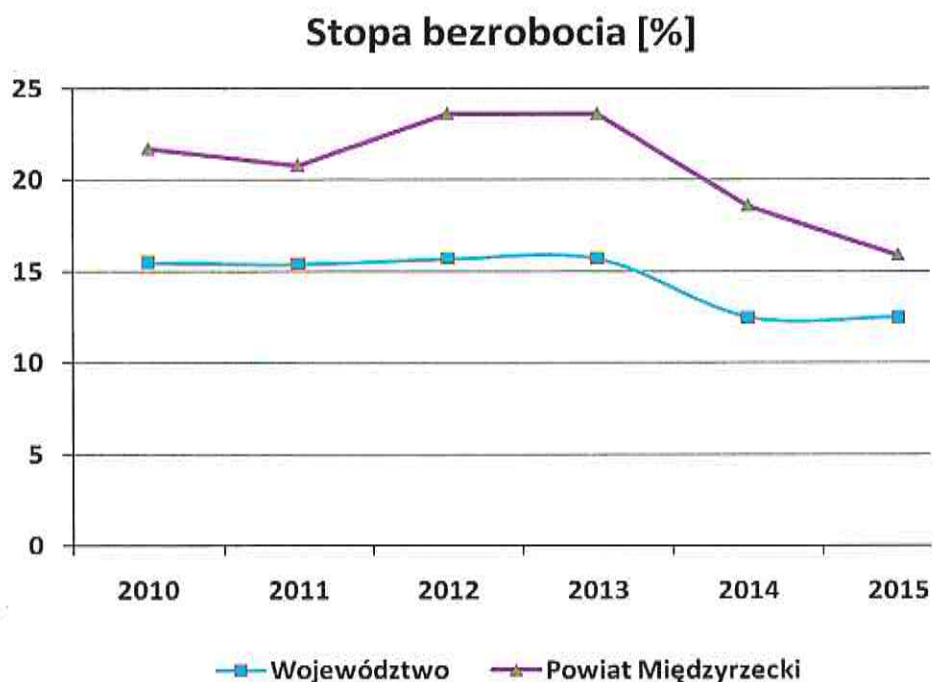
Spośród 15.889 osób w wieku produkcyjnym mieszkających na terenie Gminy Międzyrzecz na dzień 31.12.2015 roku pracujących było 6.318 osób. Liczba ta nie obejmuje podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. 1.224 osoby były zarejestrowane jako bezrobotne.

Z uwagi na fakt, że Główny Urząd Statystyczny w Warszawie nie prowadzi statystyki bezrobocia w podziale na gminy, trudno jest zobrazować stopę bezrobocia mieszkańców Gminy Międzyrzecz, z tego względu przedstawiono stopę bezrobocia w całym powiecie międzyrzeckim na przestrzeni ostatnich 6 lat.

Stopa bezrobocia [%]	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo Lubuskie	15,5	15,4	15,7	15,7	12,5	12,5
Powiat Międzyrzecki	21,7	20,8	23,6	23,6	18,6	15,9

Tabela 3. Stopa bezrobocia w województwie lubuskim oraz w powiecie międzyrzeckim w latach 2010 - 2015

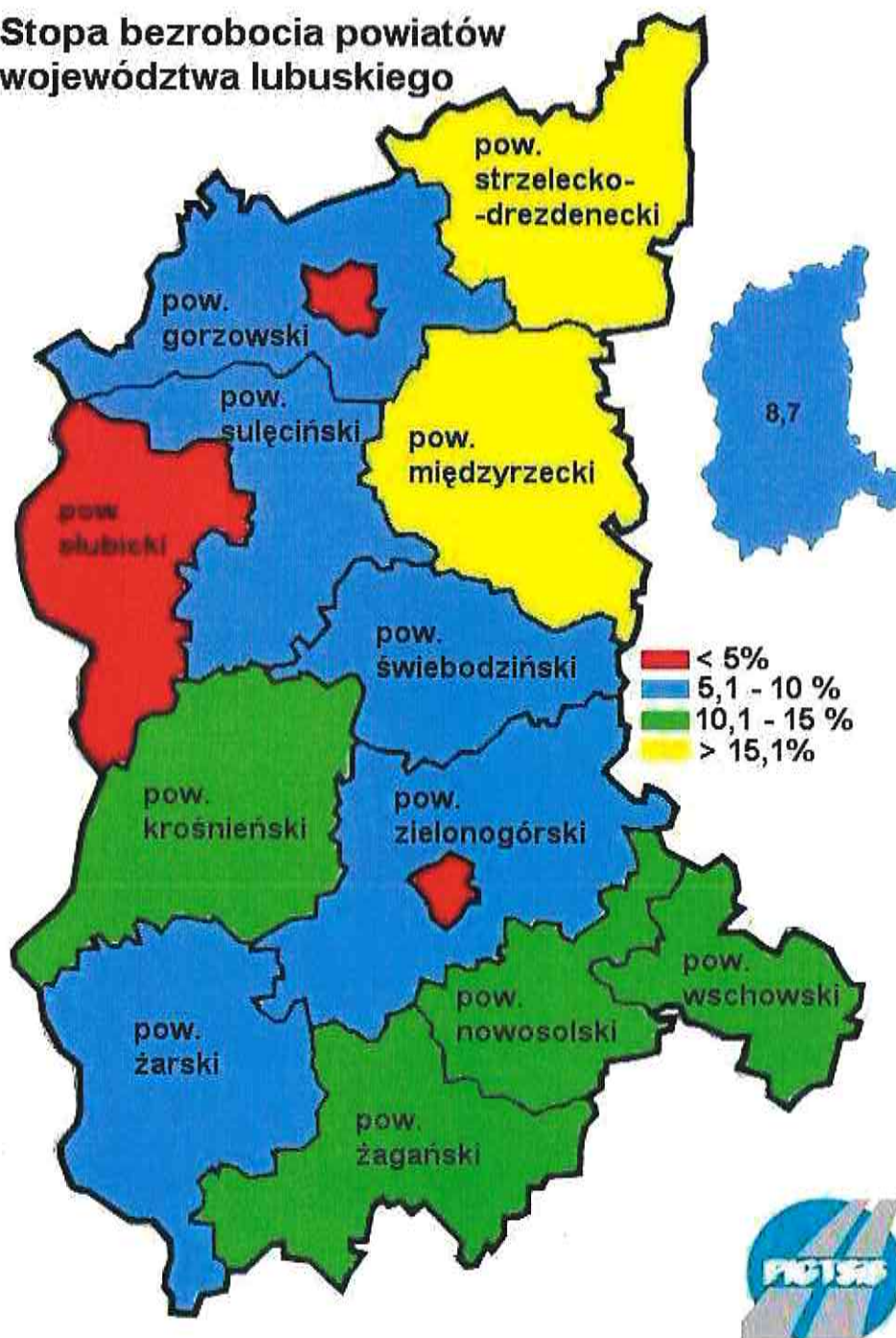
Źródło: Dane GUS na 31.XII.2015

Wykres 2. Stopa bezrobocia w Powiecie Międzyrzeckim w latach 2010 - 2015
Źródło: Dane GUS na 31.XII.2015

Sytuację na rynku pracy odzwierciedla wskaźnik stopy bezrobocia. Jest to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby czynnej ludności, czyli pracujących i bezrobotnych, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Miernik ten obliczany jest przez Główny Urząd Statystyczny.

Stopa bezrobocia powiatów województwa lubuskiego

Mapa 3. Stopa bezrobocia w województwie lubuskim

Źródło: Dane GUS na 31.XII.2015 r.

Poziom bezrobocia oraz zatrudnienie mają bardzo duże znaczenie z punktu widzenia istnienia komunikacji i organizacji przewozów. Znaczną część w przewozach regularnych stanowią pasażerowie korzystający z komunikacji w przewozach do miejsc pracy, które w obecnej sytuacji, są często oddalone od miejsca zamieszkania. Obserwowany od dłuższego czasu, stosunkowo duży

poziom bezrobocia oraz niekorzystna struktura zatrudnienia, spowodowana wysokim zatrudnieniem w rolnictwie i niskim w przemyśle, a także organizowanie dowozu pracownikom do istniejących oraz nowopowstających firm przez pracodawców pogłębia systematycznie zmniejszający się popyt na przewozy regularne. Mimo iż, odnotowuje się nieznaczny, ale systematyczny spadek poziomu bezrobocia, to liczba przewożonych pasażerów do miast oraz zakładów pracy zlokalizowanych poza miejscem zameldowania w ostatnich latach systematycznie maleje. Szansą na zmianę tego zjawiska jest utrzymanie tendencji wzrostu zatrudnienia oraz związanej z tym zwiększającej się liczby zakładów i innych miejsc pracy, a co za tym idzie utrzymanie tendencji spadkowej poziomu bezrobocia.

2.3.4. Aktywność zawodowa mieszkańców.

Dane uzyskane z GUS wskazują, że na terenie gminy zarejestrowanych na koniec 2015 roku w rejestrze REGON było ogółem 2062 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 217 spółek handlowych, 146 spółek cywilnych oraz 11 spółdzielni. Podmioty działają przede wszystkim w branży handlowej, budowlanej, transportowej i związanej z przemysłem drzewnym oraz produkcją tworzyw sztucznych. Na terenie gminy działają firmy zarówno z kapitałem polskim jak i zagranicznym.

Miasto i Gmina Międzyrzecz, aby zachęcić przedsiębiorców i inwestorów chcących prowadzić działalność na jej terenie utworzyły strefę przemysłową – Międzyrzecki Park Przemysłowy zlokalizowany na 46 ha w północnej części miasta.

Najważniejsze przedsiębiorstwa działające na terenie Miasta i Gminy Międzyrzecz zestawiono w poniższej tabeli.

Ip.	Nazwa firmy	Siedziba		Branża/Produkcja
		adres		
1	P.P.H.U. Niewiadomski Sp. z o.o.	Pamiątkowa 32	Międzyrzecz	drogi, kanalizacja
2	P.H.U. Jerzy Gądek Sp. z o.o.	Pamiątkowa 12	Międzyrzecz	transport
3	P.S.T. Inter Trans Sp. z o.o.	Przemysłowa 3	Międzyrzecz	transport
4	Z.P.U. Kazimierz Jońca	Przemysłowa 2	Międzyrzecz	rury preizolacyjne
5	Z.P.U.M. Polskie Rury Preizolowane Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 4	Międzyrzecz	rury preizolacyjne
6	J & S Budownictwo Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 1F	Międzyrzecz	budownictwo
7	Trans-Sprzęt Prace Ziemno Budowlane Grażyna Wojewódka	Zakaszewskiego 1B	Międzyrzecz	transport, sprzęt ciężki
8	JAN Międzyrzecz Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 6	Międzyrzecz	szycie odzieży
9	Promens Międzyrzecz Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 9	Międzyrzecz	tworzywa sztuczne
10	Sinus Polska Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 2	Międzyrzecz	produkty do ogrzewania i klimatyzacji
11	Praefa Sp. z o.o.	Budowlaniców 9	Międzyrzecz	budownictwo

12	Essel Propack Polska Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 2	Międzyrzecz	tubki kosmetyczne
13	Pawliszak, Heidecke Bud-Drew-Bauelemente Sp. z o.o.	Rokitniańska 5	Międzyrzecz	tartak
14	JR Purtec Sp. z o.o.	Reymonta 5	Międzyrzecz	elementy z poliuretanu
15	Jednostka Wojskowa 5700	Wojska Polskiego 17	Międzyrzecz	wojskowa
16	Międzyrzeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.*	Krótką 2	Międzyrzecz	mieszkania
17	Międzyrzeckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.*	Św. Wojciech 46	Międzyrzecz	dystrybucja wody, kanalizacyjna
18	Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów PUBR Sp. z o.o.*	Reymonta 5	Międzyrzecz	produkcja betonu
19	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.*	Reymonta 5	Międzyrzecz	dystrybucja ciepła
20	BRUBET Ryszard Winnicki	Łąkowa 2	Międzyrzecz	produkcja betonu
21	Ewe Sp. z o.o.	30 Stycznia 67	Międzyrzecz	sprzedaż gazu i energii
22	CWS-boco Polska Sp. z o.o.	Zakaszewskiego 1	Międzyrzecz	pralnia
23	INSTALKO Roman Strzelczyk	Konstytucji 3 Maja 4/6	Międzyrzecz	budownictwo
24	Suszarnia Międzyrzecz S.A.	Winnica 40	Międzyrzecz	susz z buraka i cykorii
25	Swisspor Polska Sp. z o.o.	Waszkiewiczza 55	Międzyrzecz	styropian, papa
26	Spółdzielnia Mieszkaniowa	Os. Centrum 2	Międzyrzecz	mieszkania
27	Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa	Os. Centrum 15	Międzyrzecz	mieszkania
28	Nadleśnictwo Międzyrzecz	Poznańska 38	Międzyrzecz	leśnictwo
29	PKS Gorzów Wlkp. Sp. z o.o. Placówka Terenowa	Pamiętkowa 2	Międzyrzecz	transport
30	Urząd Pocztowy Nr 1	Świerczewskiego 16	Międzyrzecz	usługi pocztowe
31	Werner Janikowo Sp. z o.o.	Kęszycza Leśna 2		papa termozgrzewalna

* Spółka Prawa Handlowego z udziałem Gminy Międzyrzecz

Tabela 4 Najważniejsze zakłady pracy na terenie Gminy Międzyrzecz

Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

2.4. Edukacja

Samorządowe władze gminy przykładają wagę do spraw edukacji, zarówno dzieci jak i młodzieży. Świadczą o tym nakłady finansowe na przedszkola, podstawowe typy szkół, które znacznie przekraczają subwencje i dotacje otrzymywane na ten cel z budżetu państwa.

Na terenie gminy, w ramach zadań gminnych, prowadzone są 3 przedszkola (639 osób), 5 szkół podstawowych (1.723 osoby) oraz 3 gimnazja (706 osób). Edukację na poziomie przedszkolnym dodatkowo oferuje 6 przedszkoli niepublicznych. W związku z wchodzącą w życie dnia 01.09.2017 roku reformą oświaty zakładającą likwidację gimnazjów oraz powrót do ośmioklasowych szkół podstawowych, obecnie działające gimnazja zostaną przekształcone w szkoły podstawowe.

Ilość uczniów uczęszczających do wszystkich typów placówek edukacyjnych (4.108 osób) przedstawia poniższy wykres.

Osoby kształcące się w Gminie Międzyrzecz		
Placówki	2016/2017	
Przedszkola	639	15,6%
Szkoły Podstawowe	1 723	41,9%
Gimnazja	706	17,2%
Szkoły ponadgimnazjalne	1 040	25,3%
Ogółem uczniowie	4 108	100,0%

Wykres 3. Osoby kształcące się w Gminie Międzyrzecz

Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

Największy udział w strukturze osób kształcących się stanowią uczniowie szkół podstawowych (41,9%), od 01 września 2017 roku liczba ta jeszcze wzrośnie w związku z likwidacją gimnazjów.

Na terenie gminy działa również szereg placówek kształcenia ponadgimnazjalnego oraz szkoła muzyczna. Wykaz wszystkich szkół przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa	Adres	
		ulica	miejsowość
1	Szkoła Podstawowa Nr 2	Sportowa 1	66-300 Międzyrzecz
2	Szkoła Podstawowa Nr 3	Mickiewicza 5	66-300 Międzyrzecz
3	Szkoła Podstawowa Nr 4	Długa 102	66-300 Międzyrzecz
4	Szkoła Podstawowa	Bukowiec 61	66-300 Międzyrzecz
5	Szkoła Podstawowa	Kaława 92	66-300 Międzyrzecz
6	Gimnazjum Nr 1*	Staszica 22A	66-300 Międzyrzecz
	Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Sportowymi**		
7	Gimnazjum Nr 2*	Komisji Edukacji Narodowej 1	66-300 Międzyrzecz
	Szkoła Podstawowa Nr 6**		
8	Gimnazjum Dla Dorosłych*	Staszica 20	66-300 Międzyrzecz
	Szkoła Podstawowa Dla Dorosłych**		
9	Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP	Piastowska 10	66-300 Międzyrzecz
10	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Marcinkowskiego 26	66-300 Międzyrzecz
11	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Marcinkowskiego 26/Libelta 5	66-300 Międzyrzecz
12	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego	Bobowicko, Międzyrzecka 7A	66-300 Międzyrzecz
13	Liceum Ogólnokształcące	Staszica 21	66-300 Międzyrzecz
14	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia	Os. Centrum 10	66-300 Międzyrzecz

* - do 31.08.2017 roku

** - od 01.09.2017 roku

Tabela 5 Wykaz szkół w Gminie Międzyrzecz

Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

2.5. Obiekty użyteczności publicznej.

2.5.1. Podstawowa opieka zdrowotna.

W ramach systemu opieki zdrowotnej prowadzona jest powszechnie dostępna podstawowa opieka zdrowotna. Świadczenia w POZ są udzielane osobom, które dokonały wyboru lekarza, pielęgniarki, położnej. Realizowane są najczęściej w warunkach ambulatoryjnych, w przypadkach uzasadnionych medycznie – w warunkach domowych. Pacjent nie ma obowiązku wybrania wszystkich zakresów świadczeń POZ w tej samej przychodni. Opieka w POZ sprawowana jest przez lekarza, pielęgniarkę POZ oraz pielęgniarkę i higienistkę szkolną.

Podstawowa Opieka Zdrowotna zajmuje się między innymi: profilaktyką chorób układu krążenia, cukrzycą, gruźlicą; poradami patronażowymi; badaniami bilansowymi; szczepieniami ochronnymi;

świadczeniami laboratoryjnymi; skierowaniami na rehabilitację; skierowaniami na leczenie uzdrowiskowe; zleceniami na transport sanitarny.

Na terenie Gminy Międzyrzecz funkcjonują 2 szpitale oraz 9 przychodni, które zawarły umowę o udzielenie świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Wykaz placówek opieki zdrowotnej na terenie gminy zawiera poniższa tabela:

Lp.	Nazwa	Adres	
		ulica	miejsowość
1	Szpital Międzyrzecki Sp. z o.o.	Konstytucji 3 Maja 35	66-300 Międzyrzecz
2	NZOZ Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych PRO-VITA s.c.	Konstytucji 3 Maja 32	66-300 Międzyrzecz
3	Samodzielny Publiczny Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych	Poznańska 109	66-300 Międzyrzecz
4	NZOZ Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych PRO-VITA s.c.	Poznańska 109	66-300 Międzyrzecz
5	NZOZ KOLMED Zespół Lekarza Rodzinnego	Chopina 18	66-300 Międzyrzecz
6	Samodzielny Publiczny ZOZ MSWiA	Zachodnia 8A	66-300 Międzyrzecz
7	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny ZOZ	Wojska Polskiego 1	66-300 Międzyrzecz
8	NZOZ Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych PRO-VITA s.c.	Kursko 28	66-300 Międzyrzecz
9	NZOZ Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych PRO-VITA s.c.	Kęszycza 74	66-300 Międzyrzecz
10	NZOZ Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych PRO-VITA s.c.	Bukowiec 61	66-300 Międzyrzecz
11	NZOZ Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych PRO-VITA s.c.	Kaława 107	66-300 Międzyrzecz

Tabela 6 Wykaz placówek opieki zdrowotnej

Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz oraz NFZ

2.5.2. Miejsca użyteczności publicznej

W grupie miejsc użyteczności publicznej mających znaczenie w kontekście przemieszczania mieszkańców gminy wyróżniono m.in.: siedziby władz powiatowych, miejskich i gminnych, służb miejskich, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, ośrodki pomocy społecznej, biblioteki.

Miejsca użyteczności publicznej zestawione są w poniższej tabeli oraz przedstawione na mapkach.

Lp.	Nazwa	Adres	
		ulica	miejsowość
1	Urząd Miejski	Rynek 1	66-300 Międzyrzecz
2	Urząd Skarbowy	Rynek 2	66-300 Międzyrzecz
3	Starostwo Powiatowe	Przemysłowa 2	66-300 Międzyrzecz
4	Międzyrzecki Dom Kultury	Konstytucji 3 Maja 30	66-300 Międzyrzecz
5	Kino Międzyrzeckiego Domu Kultury	Konstytucji 3 Maja 30	66-300 Międzyrzecz
6	Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej	Podzamcze 2	66-300 Międzyrzecz
7	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Os. Kasztelańskie 8A	66-300 Międzyrzecz
8	Hala Widowiskowo-Sportowa	Os. Kasztelańskie 8A	66-300 Międzyrzecz
9	Pływalnia Miejska	Os. Kasztelańskie 8A	66-300 Międzyrzecz
10	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Międzyrzecz	Os. Centrum 8	66-300 Międzyrzecz
11	PKO Bank Polski	Os. Centrum 1	66-300 Międzyrzecz
12	Sąd Rejonowy	Wojska Polskiego 1	66-300 Międzyrzecz
13	Prokuratura Rejonowa	Wojska Polskiego 13A	66-300 Międzyrzecz
14	Ośrodek Pomocy Społecznej	Wojska Polskiego 13B	66-300 Międzyrzecz
15	Biblioteka Garnizonowa	Wojska Polskiego 17	66-300 Międzyrzecz
16	Komenda Powiatowa Policji	Pięciu św. Braci Międzyrzeckich 1	66-300 Międzyrzecz
17	Komenda Powiatowa Straży Pożarnej	Rokitniańska 1	66-300 Międzyrzecz
18	Areszt Śledczy	Młyńska 21	66-300 Międzyrzecz
19	Stadion Miejski	Mieczysława Mikuły 1	66-300 Międzyrzecz
20	Międzyrzecki Rejon Umocniony - Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy	Pniewo 1	66-300 Międzyrzecz
21	Ośrodek Wypoczynkowy Głębokie	Głębokie 4	66-300 Międzyrzecz

Tabela 7. Obiekty użyteczności publicznej

Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

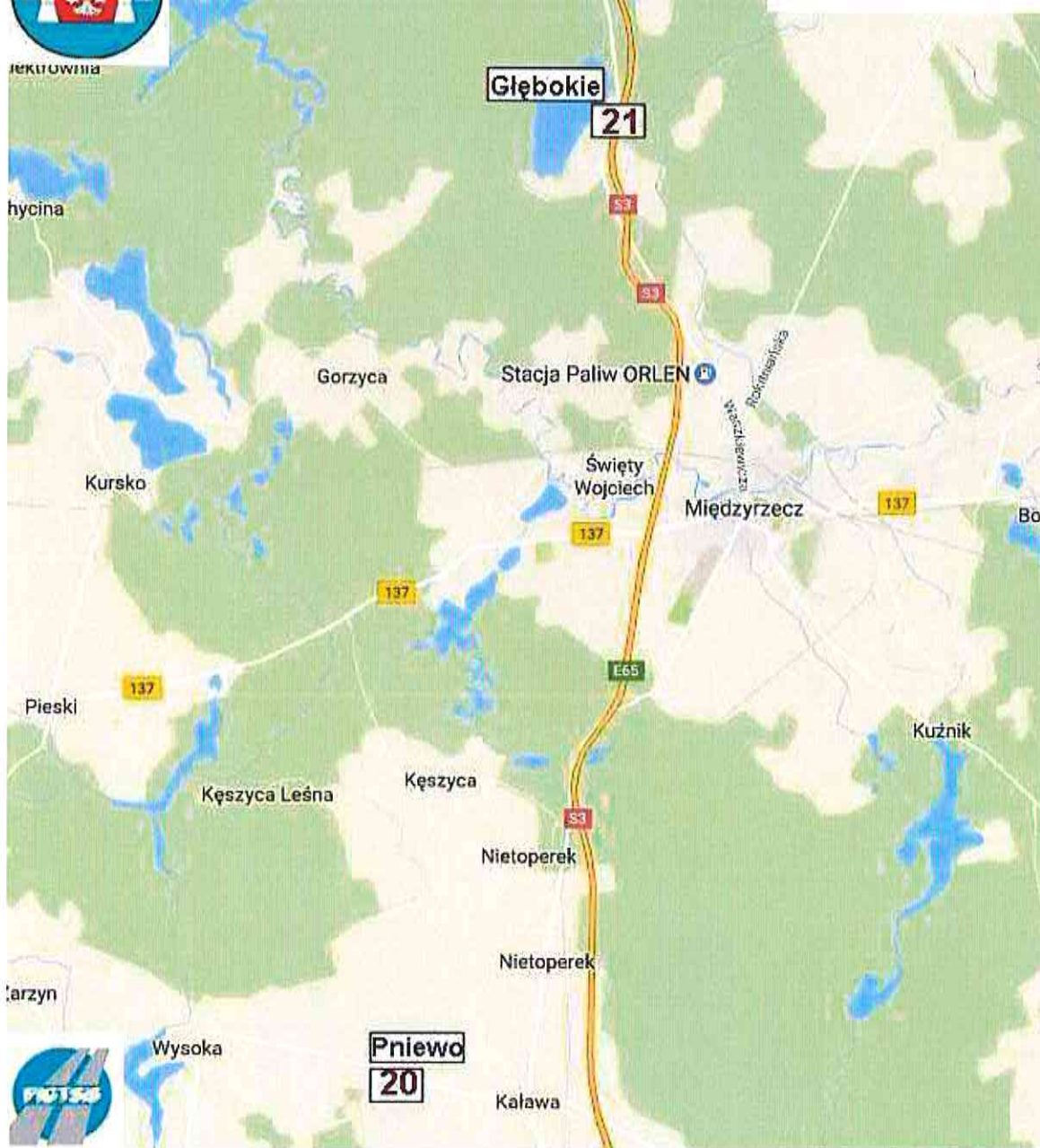
Użyteczność publiczna w Gminie Międzyrzecz

Mapa 4. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w Międzyrzeczu – część I
Źródło: Opracowanie własne

Użyteczność publiczna w Gminie Międzyrzecz

Mapa 5. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Międzyrzecz – część II

Źródło: Opracowanie własne

2.6. Znaczenie transportu publicznego dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.

Przez obszar Gminy Międzyrzecz przebiegają drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne:

- droga krajowa nr **S3** relacji Szczecin – Gorzów Wlkp. – Zielona Góra – Nowa Sól

- droga wojewódzka nr **137** relacji Słubice – Sulęcín – Międzyrzecz – Trzciel

- 17 dróg powiatowych, które zestawione są w poniższej tabeli

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi
1	1213F	Międzyrzecz - Bukowiec
2	1242F	od dr. woj. Nr 137 Pieski - granica (Zarzyń)
3	1246F	(Zarzyń) - granica powiatu - do dr. pow. nr 1268F Wysoka
4	1268F	(Boryszyn) - granica powiatu - Wysoka - Kaława - Szumiąca
5	1321F	do dr. pow. nr 1326F - Kalsko
6	1326F	Kalsko - Międzyrzecz
7	1328F	od dr. woj. nr 137 (Bobowicko) - Żółwin - Kuligowo
8	1332F	od dr. woj. nr 137 - Bobowicko
9	1341F	Kursko - do dr. woj. nr 137 Pieski
10	1342F	od dr. pow. nr 1341F Kursko - Kęszycza - do dr. kraj. nr 3 Nietoperek
11	1345F	Gorzyca - Wojciechówek - do dr. woj. nr 137
12	1346F	od dr. gminnej nr 003505F Św. Wojciech - do dr. kraj. nr 3 Międzyrzecz (ul. Winnica)
13	1347F	od dr. woj. nr 137 (Bobowicko) - Kuźnik - do dr. pow. Nr 1213 F Skoki
14	1348F	od dr. pow. nr 1213F (Skoki) - Wyszczanowo - do dr. pow. nr 1213F Bukowiec
15	1353F	od dr. pow. nr 1213F (Skoki) - Wyszczanowo - do dr. pow. nr 1213F Bukowiec
16	1354F	od dr. pow. nr 1213F Bukowiec - Żydowo - do dr. woj. nr 137 (Sierczynek)
17	1428F	Kęszycza – Kęszycza Leśna

Tabela 8. Drogi powiatowe w Gminie Międzyrzecz

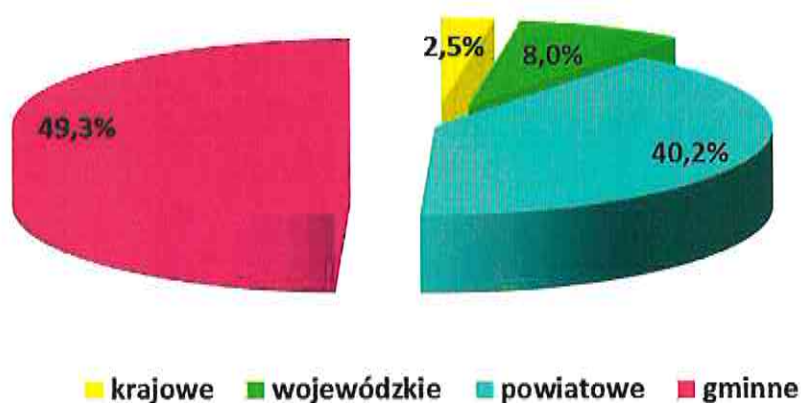
Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

Długość dróg poszczególnych kategorii przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Drogi	krajowe	wojewódzkie	powiatowe	gminne	RAZEM
Długość [km]	6,400	20,375	102,084	125,200	254,059
Struktura [%]	2,52	8,02	40,18	49,28	100,00

Tabela 9. Długość dróg poszczególnych kategorii na terenie Gminy Międzyrzecz
 Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

Struktura dróg publicznych na terenie Gminy Międzyrzecz [%]

Wykres 4. Długość dróg poszczególnych kategorii na terenie Gminy Międzyrzecz
 Źródło: Dane z Gminy Międzyrzecz

3. Omówienie istniejącej sieci komunikacyjnej obszaru

3.1. Delimitacja obszaru objętego siecią komunikacyjną.

Zgodnie z klasyfikacją NTS-3 według GUS (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) Dz. U. 2014 nr 248 poz. 1992), Gmina Międzyrzecz wchodzi w skład podregionu gorzowskiego oraz powiatu międzyrzeckiego

Cały podregion gorzowski stanowią powiaty gorzowski, międzyrzecki, słuwicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński oraz Miasto Gorzów Wlkp. Łącznie 13 gmin wiejskich: (Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn, Santok, Bledzew, Przytoczna, Pszczew, Górzycza, Stare Kurowo, Zwierzyn, Krzeszyce, Słońsk), 14 gmin miejsko – wiejskich: (Witnica, Międzyrzecz, Skwierzyna, Trzciel, Cybinka, Ośno Lubuskie, Rzepin, Słubice, Dobiegniew, Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Lubniewice, Sulęcín, Torzym), 1 gmina miejska (Kostrzyn nad Odrą) oraz miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.

Gmina Międzyrzecz powinna dążyć do współpracy gminnej, regionalnej oraz międzyregionalnej w celu promocji gminy w zakresie np. turystyki i agroturystyki a także w celu zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców takich jak edukacja, służba zdrowia, praca.

3.2. Charakterystyka istniejącej sieci komunikacyjnej.

3.2.1. Wyznaczenie głównych ciągów komunikacji autobusowej

W celu zobrazowania struktury przestrzennej przewozów wykonywanych na terenie gminy utworzono szereg map tematycznych, na których przedstawiono: komunikacyjną sieć autobusową realizowaną na terenie gminy oraz wykraczającą poza gminę. Przedstawiono komunikację wewnątrzgminną, realizowaną na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Gminy, jak i komunikację powiatową realizowaną na mocy zezwoleń wydanych przez Starostę Międzyrzeckiego, wykonywanej na terenie gminy w przebiegu uzgodnionym z Burmistrzem oraz komunikację wojewódzką realizowaną na podstawie zezwoleń wydanych przez Marszałków Województw Lubuskiego, Zachodniopomorskiego oraz Dolnośląskiego.

Uzupełnieniem do stworzonych w ten sposób map są również wykonane zestawienia tabelaryczne. Prezentowane mapy tematyczne powinny dać wystarczający obraz aktualnej struktury komunikacyjnej na terenie gminy oraz pozwolić na wnioskowanie na temat bieżącego stanu autobusowej komunikacji zbiorowej.

3.2.1.1. Autobusowa sieć komunikacyjna „siedziba gminy – miejscowości w gminie”.

Prezentowane tabele oraz mapa zawierają zestawienie połączeń pomiędzy siedzibą Gminy – Miastem Międzyrzecz, a innymi miejscowościami na terenie gminy *na liniach gminnych*, czyli liniach, dla których zezwolenie wydaje Burmistrz Gminy Międzyrzecz.

Na liniach gminnych									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Międzyrzecz	Bobowicko	744			744	2	0	0	2
	Bukowiec	372			372	1	0	0	1
	Głębokie	558			558	2	0	0	2
	Gorzyca	558			558	2	0	0	2
	Kalsko	558			558	2	0	0	2
	Kaława	1 135			1 135	3	0	0	3
	Kęszycza	1 702			1 702	5	0	0	5
	Kęszycza Leśna	1 702			1 702	5	0	0	5
	Kuligowo	186			186	1	0	0	1
	Kursko	372			372	1	0	0	1
	Kuźnik	558			558	2	0	0	2
	Nietoperek	2 279			2 279	6	0	0	6
	Pieski	558			558	2	0	0	2
	Pniewo	558			558	2	0	0	2
	Rojewo	558			558	2	0	0	2
	Szumiąca	763			763	2	0	0	2
	Wysoka	949			949	3	0	0	3
	Wyszanowo	558			558	2	0	0	2
	Żółwin	744			744	2	0	0	2
Razem		15 412			15 412	47			47

Bobowicko	Międzyrzecz	774			774	2	0	0	2
Bukowiec		186			186	1	0	0	1
Głębokie		558			558	2	0	0	2
Gorzyca		558			558	2	0	0	2
Kalsko		558			558	2	0	0	2
Kaława		1 302			1 302	4	0	0	4
Kęszycza		1 702			1 702	5	0	0	5
Kęszycza Leśna		1 516			1 516	4	0	0	4
Kuligowo		186			186	1	0	0	1
Kursko		372			372	1	0	0	1

Kuźnik		558		558	2	0	0	2
Nietoperek		2 260		2 260	6	0	0	6
Pieski		372		372	1	0	0	1
Pniewo		558		558	2	0	0	2
Rojewo		186		186	1	0	0	1
Szumiąca		558		558	2	0	0	2
Wysoka		930		930	3	0	0	3
Wyszanowo		558		558	2	0	0	2
Żółwin		744		744	2	0	0	2
Razem		14 436		14 436	45			45

Tabela 10. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości w gminie; (linie gminne);

zw. – kursy zwykłe; V – kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 7. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy - inne miejscowości w Gminie Międzyrzecz; (linie gminne);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Kolejne tabele oraz mapy zawierają zestawienie połączeń pomiędzy siedzibą Gminy – Miastem Międzyrzecz a innymi miejscowościami na terenie gminy *na liniach gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich*, czyli liniach, dla których zezwolenia wydają odpowiednio Burmistrz Gminy Międzyrzecz, Starosta Międzyrzecki oraz Marszałkowie Województw. W osobnej tabeli i mapie jest również ujęta komunikacja w soboty i niedziele ale funkcjonuje ona tylko na liniach wojewódzkich.

Ogółem									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Międzyrzecz	Bobowicko	2 947			2 947	8	0	0	8
	Bukowiec	1 488			1 488	4	0	0	4
	Głębokie	5 102	362		5 464	14	1	0	15
	Gorzyca	968			968	3	0	0	3
	Kalsko	744			744	2	0	0	2
	Kaława	1 994			1 994	5	0	0	5
	Kęszycza	1 702			1 702	5	0	0	5
	Kęszycza Leśna	1 702			1 702	5	0	0	5
	Kuligowo	372			372	1	0	0	1
	Kursko	577			577	2	0	0	2
	Kuźnik	1 674			1 674	5	0	0	5
	Nietoperek	3 138			3 138	9	0	0	9
	Pieski	1 629			1 629	4	0	0	4
	Pniewo	558			558	2	0	0	2
	Rojewo	4 536			4 536	12	0	0	12
	Szumiąca	763			763	2	0	0	2
	Wysoka	949			949	3	0	0	3
	Wyszanowo	1 674			1 674	5	0	0	5
	Żółwin	930			930	3	0	0	3
Razem	33 447	362		33 809	94	1		95	

Bobowicko	Międzyrzecz	2 558			2 558	7	0	0	7
Bukowiec		1 898			1 898	5	0	0	5
Głębokie		5 288	362		5 650	14	1	0	15
Gorzyca		930			930	3	0	0	3
Jagielnik		623			623	2	0	0	2
Kalsko		744			744	2	0	0	2
Kaława		2 161			2 161	6	0	0	6
Kęszycza		1 702			1 702	5	0	0	5

Kęszycza Leśna		1 516		1 516	4	0	0	4
Kuligowo		372		372	1	0	0	1
Kursko		558		558	2	0	0	2
Kuźnik		2 084		2 084	6	0	0	6
Nietoperek		3 119		3 119	9	0	0	9
Pieski		1 553		1 553	4	0	0	4
Pniewo		558		558	2	0	0	2
Rojewo		4 722		4 722	13	0	0	13
Szumiąca		558		558	2	0	0	2
Wysoka		930		930	3	0	0	3
Wyszanowo		2 084		2 084	6	0	0	6
Żółwin		930		930	3	0	0	3
Razem		34 888	362	35 250	99	1		100

Tabela 11. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy– inne miejscowości (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);
zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 8. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Ogółem w soboty i niedziele									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Międzyrzecz	Bobowicko	202			202	2	0	0	2
	Głębokie	204	102		306	2	1	0	3
	Kaława	99			99	1	0	0	1
	Nietoperek	99			99	1	0	0	1
	Razem	604	102		706	6	1		7

Bobowicko	Międzyrzecz	204			204	2	0	0	2
Głębokie		204	102		306	2	1	0	3
Kaława		99			99	1	0	0	1
Nietoperek		99			99	1	0	0	1
Razem		606	102		708	6	1		7

Tabela 12. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości w soboty i niedziele (linie wojewódzkie)

zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 9. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości w soboty i niedziele (linie wojewódzkie)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Poniższa tabela zawiera zestawienie zbiorcze całej komunikacji na terenie Gminy Międzyrzecz w ujęciu siedziba Gminy – Miasto Międzyrzecz a inne miejscowościami na terenie gminy.

Od	Do	Liczba kursów			Udział procentowy	
		Ogółem	W soboty i niedziele	Na liniach gminnych	2/1 [%]	3/1 [%]
		1	2	3	4	5
Międzyrzecz	Bobowicko	8	2	2	25%	25%
	Bukowiec	4		1	0%	25%
	Głębokie	15	3	2	20%	13%
	Gorzycza	3		2	0%	67%
	Kalsko	2		2	0%	100%
	Kaława	5	1	3	20%	60%
	Kęszycza	5		5	0%	100%
	Kęszycza Leśna	5		5	0%	100%
	Kuligowo	1		1	0%	100%
	Kursko	2		1	0%	50%
	Kuźnik	5		2	0%	40%
	Nietoperek	9	1	6	11%	67%
	Pieski	4		2	0%	50%
	Pniewo	2		2	0%	100%
	Rojewo	12		2	0%	17%
	Szumiąca	2		2	0%	100%
	Wysoka	3		3	0%	100%
	Wyszczanowo	5		2	0%	40%
	Żółwin	3		2	0%	67%
	Bobowicko	Międzyrzecz	7	2	2	29%
Bukowiec	5			1	0%	20%
Głębokie	15		3	2	20%	13%
Gorzycza	3			2	0%	67%
Jagielnik	2			0	0%	0%
Kalsko	2			2	0%	100%
Kaława	6		1	4	17%	67%
Kęszycza	5			5	0%	100%
Kęszycza Leśna	4			4	0%	100%
Kuligowo	1			1	0%	100%
Kursko	2			1	0%	50%
Kuźnik	6			2	0%	33%
Nietoperek	9		1	6	11%	67%
Pieski	4			1	0%	25%
Pniewo	2			2	0%	100%
Rojewo	13			1	0%	8%

Szumiąca		2		2	0%	100%
Wysoka		3		3	0%	100%
Wyszanowo		6		2	0%	33%
Żółwin		3		2	0%	67%
	Razem	195	14	92		

Tabela 13. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy– miejscowości w gminie – zestawienie zbiorcze (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Wnioski:

1. Istniejąca sieć komunikacji regularnej na terenie gminy umożliwia połączenie 19 miejscowości z siedzibą gminy.
2. Ilość połączeń w poszczególnych relacjach zaspakaja podstawowe potrzeby przewozowe mieszkańców.
4. W dni świąteczne i wolne od pracy (soboty, niedziele) komunikacja została zaplanowana w czterech relacjach tzn. do Bobowicka, Kaławy, Głębokiego i Nietoperka, realizowanych na podstawie zezwoleń wydanych Marszałka Lubuskiego.
5. Linie komunikacyjne łączące poszczególne miejscowości z gminą oferują podróżnym różne trasy przejazdu, obsługując w ten sposób większą ilość miejscowości. Dotyczy to w szczególności komunikacji realizowanej w ramach linii gminnych wykonywanych przez przewoźnika na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz;

3.2.1.2. Autobusowa sieć komunikacyjna „połączenia wewnątrzgminne”

Prezentowane tabele oraz mapa zawierają zestawienie połączeń pomiędzy poszczególnymi miejscowościami (bez połączeń ze stolicą Gminy) na terenie gminy *na liniach gminnych*, czyli liniach, dla których zezwolenie wydaje Burmistrz Gminy Międzyrzecz.

Połączenia wewnątrzgminne kursy gminne									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Bukowiec	Kuźnik	186			186	1	0	0	1
	Wyszanowo	372			372	1	0	0	1
Głębokie	Rojewo	372			372	1	0	0	1
Gorzycza	Kursko	186			186	1	0	0	1
	Pieski	372			372	1	0	0	1
Kalsko	Żółwin	558			558	2	0	0	2

Kaława	Kęszycza	372		372	1	0	0	1
	Kęszycza Leśna	372		372	1	0	0	1
	Nietoperek	744		744	2	0	0	2
	Pniewo	558		558	2	0	0	2
	Szumiąca	763		763	2	0	0	2
	Wysoka	949		949	3	0	0	3
Kęszycza	Kaława	558		558	2	0	0	2
	Kęszycza Leśna	1 888		1 888	5	0	0	5
	Nietoperek	1 330		1 330	4	0	0	4
	Pniewo	372		372	1	0	0	1
	Szumiąca	372		372	1	0	0	1
	Wysoka	372		372	1	0	0	1
Kęszycza Leśna	Kaława	558		558	2	0	0	2
	Kęszycza	1 702		1 702	5	0	0	5
	Nietoperek	1 330		1 330	4	0	0	4
	Pniewo	372		372	1	0	0	1
	Szumiąca	372		372	1	0	0	1
	Wysoka	372		372	1	0	0	1
Kuligowo	Żółwin	186		186	1	0	0	1
Kursko	Pieski	372		372	1	0	0	1
Kuźnik	Bukowiec	372		372	1	0	0	1
	Wyszczanowo	558		558	2	0	0	2
Nietoperek	Kaława	1 135		1 135	3	0	0	3
	Kęszycza	1 702		1 702	5	0	0	5
	Kęszycza Leśna	1 702		1 702	5	0	0	5
	Pniewo	558		558	2	0	0	2
	Szumiąca	763		763	2	0	0	2
	Wysoka	949		949	3	0	0	3
Pieski	Gorzycza	186		186	1	0	0	1
	Kursko	558		558	2	0	0	2
Pniewo	Kaława	558		558	2	0	0	2
	Kęszycza	186		186	1	0	0	1
	Szumiąca	372		372	1	0	0	1
	Wysoka	558		558	2	0	0	2
Rojewo	Głębokie	186		186	1	0	0	1
Szumiąca	Kaława	763		763	2	0	0	2
	Kęszycza	372		372	1	0	0	1
	Kęszycza Leśna	186		186	1	0	0	1
	Nietoperek	186		186	1	0	0	1
	Wysoka	205		205	1	0	0	1

Wysoka	Kaława	930			930	3	0	0	3
	Kęszycza	186			186	1	0	0	1
	Nietoperek	372			372	1	0	0	1
	Pniewo	186			186	1	0	0	1
	Szumiąca	372			372	1	0	0	1
Wyszanowo	Bukowiec	186			186	1	0	0	1
	Kuźnik	558			558	2	0	0	2
Żółwin	Kalsko	558			558	2	0	0	2
	Kuligowo	186			186	1	0	0	1
Razem		31 549			31 549	100			100

Tabela 14. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne) zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 10. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Kolejne tabele oraz mapy zawierają zestawienie połączeń pomiędzy poszczególnymi miejscowościami (bez połączeń ze stolicą Gminy) na terenie gminy **na liniach gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich**, czyli

liniach, dla których zezwolenia wydają odpowiednio Burmistrz Gminy Międzyrzecz, Starosta Międzyrzecki oraz Marszałkowie Województw. W osobnej tabeli i mapie jest również ujęta komunikacja w soboty i niedziele, funkcjonuje ona tylko na liniach wojewódzkich.

Połączenia wewnątrzgminne ogółem									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Bobowicko	Kaława	251			251	1	0	0	1
	Nietoperek	251			251	1	0	0	1
	Pieski	251			251	1	0	0	1
Bukowiec	Kuźnik	1 712			1 712	5	0	0	5
	Wyszanowo	1 898			1 898	5	0	0	5
Głębokie	Kaława	357			357	1	0	0	1
	Nietoperek	357			357	1	0	0	1
	Rojewo	4 350			4 350	12	0	0	12
Gorzycza	Jagielnik	372			372	1	0	0	1
	Kursko	391			391	1	0	0	1
	Pieski	782			782	2	0	0	2
Jagielnik	Bobowicko	251			251	1	0	0	1
Kalsko	Żółwin	558			558	2	0	0	2
Kaława	Bobowicko	251			251	1	0	0	1
	Głębokie	357			357	1	0	0	1
	Kęszycza	372			372	1	0	0	1
	Kęszycza Leśna	372			372	1	0	0	1
	Nietoperek	1 603			1 603	4	0	0	4
	Pniewo	558			558	2	0	0	2
	Szumiąca	763			763	2	0	0	2
	Wysoka	949			949	3	0	0	3
Kęszycza	Kaława	558			558	2	0	0	2
	Kęszycza Leśna	1 888			1 888	5	0	0	5
	Nietoperek	1 330			1 330	4	0	0	4
	Pniewo	372			372	1	0	0	1
	Szumiąca	372			372	1	0	0	1
	Wysoka	372			372	1	0	0	1
Kęszycza Leśna	Kaława	558			558	2	0	0	2
	Kęszycza	1 702			1 702	5	0	0	5
	Nietoperek	1 330			1 330	4	0	0	4
	Pniewo	372			372	1	0	0	1
	Szumiąca	372			372	1	0	0	1
	Wysoka	372			372	1	0	0	1
Kuligowo	Żółwin	372			372	1	0	0	1

Kursko	Gorzyca	186		186	1	0	0	1
	Jagielnik	186		186	1	0	0	1
	Pieski	558		558	2	0	0	2
Kuźnik	Bukowiec	1 488		1 488	4	0	0	4
	Wyszanowo	1 674		1 674	5	0	0	5
Nietoperek	Bobowicko	251		251	1	0	0	1
	Głębokie	357		357	1	0	0	1
	Kaława	1 994		1 994	5	0	0	5
	Kęszycza	1 702		1 702	5	0	0	5
	Kęszycza Leśna	1 702		1 702	5	0	0	5
	Pniewo	558		558	2	0	0	2
	Szumiąca	763		763	2	0	0	2
	Wysoka	949		949	3	0	0	3
	Pieski	Bobowicko	251		251	1	0	0
Gorzyca		558		558	2	0	0	2
Jagielnik		623		623	2	0	0	2
Kursko		763		763	2	0	0	2
Pniewo	Kaława	558		558	2	0	0	2
	Kęszycza	186		186	1	0	0	1
	Szumiąca	372		372	1	0	0	1
	Wysoka	558		558	2	0	0	2
Rojewo	Głębokie	4 350		4 350	12	0	0	12
Szumiąca	Kaława	763		763	2	0	0	2
	Kęszycza	372		372	1	0	0	1
	Kęszycza Leśna	186		186	1	0	0	1
	Nietoperek	186		186	1	0	0	1
	Wysoka	205		205	1	0	0	1
Wysoka	Kaława	930		930	3	0	0	3
	Kęszycza	186		186	1	0	0	1
	Nietoperek	372		372	1	0	0	1
	Pniewo	186		186	1	0	0	1
	Szumiąca	372		372	1	0	0	1
Wyszanowo	Bukowiec	1 488		1 488	4	0	0	4
	Kuźnik	2 084		2 084	6	0	0	6
Żółwin	Kalsko	558		558	2	0	0	2
	Kuligowo	372		372	1	0	0	1
	Razem	55 823		55 823	166			166

Tabela 15. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);

zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 11. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

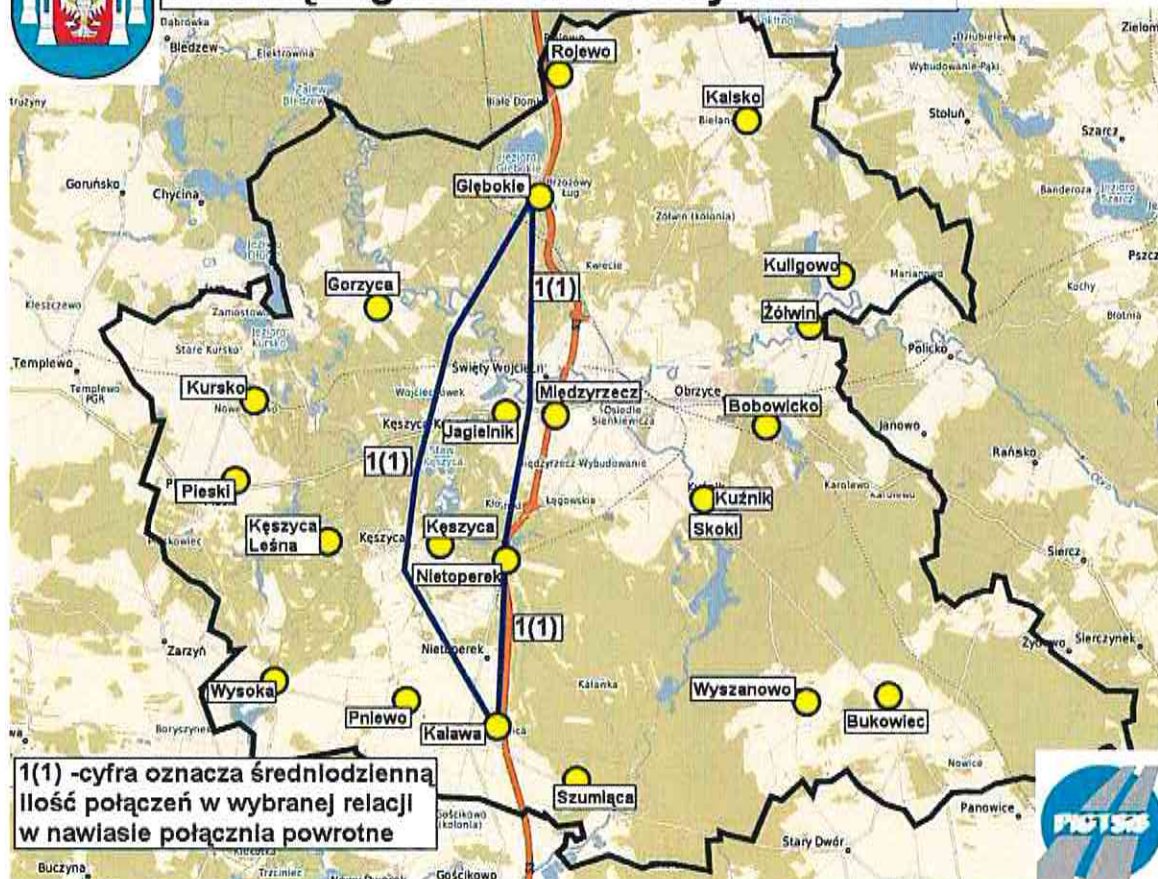
Połączenia wewnątrzgminne ogółem w soboty i niedziele									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Głębokie	Kaława	99			99	1	0	0	1
	Nietoperek	99			99	1	0	0	1
Kaława	Głębokie	99			99	1	0	0	1
	Nietoperek	99			99	1	0	0	1
Nietoperek	Głębokie	99			99	1	0	0	1
	Kaława	99			99	1	0	0	1
Razem		618			618	6			6

Tabela 16. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie wojewódzkie);
zw – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Połączenia komunikacyjne wewnątrzgminne w soboty i niedziele

Mapa 12. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych w soboty i niedziele (linie wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Poniższa tabela zawiera zestawienie zbiorcze całej komunikacji na terenie Gminy Międzyrzecz w ujęciu połączeń wewnątrzgminnych.

Średniodzienna ilość połączeń międzygminnych w obie strony						
Od	Do	Ogółem	Soboty i niedziele	Gminne	2/1 [%]	3/1 [%]
		1	2			
Bobowicko	Kalawa	1		0	0%	0%
	Nietoperek	1		0	0%	0%
	Pieski	1		0	0%	0%
Bukowiec	Kuźnik	5		1	0%	20%

	Wyszanowo	5		1	0%	20%
Głębokie	Kaława	1	1	0	100%	0%
	Nietoperek	1	1	0	100%	0%
	Rojewo	12		1	0%	8%
Gorzyca	Jagielnik	1		0	0%	0%
	Kursko	1		1	0%	100%
	Pieski	2		1	0%	50%
Jagielnik	Bobowicko	1		0	0%	0%
Kalsko	Żółwin	2		2	0%	100%
Kaława	Bobowicko	1		0	0%	0%
	Głębokie	1	1	0	100%	0%
	Kęszycza	1		1	0%	100%
	Kęszycza Leśna	1		1	0%	100%
	Nietoperek	4	1	2	25%	50%
	Pniewo	2		2	0%	100%
	Szumiąca	2		2	0%	100%
	Wysoka	3		3	0%	100%
Kęszycza	Kaława	2		2	0%	100%
	Kęszycza Leśna	5		5	0%	100%
	Nietoperek	4		4	0%	100%
	Pniewo	1		1	0%	100%
	Szumiąca	1		1	0%	100%
	Wysoka	1		1	0%	100%
Kęszycza Leśna	Kaława	2		2	0%	100%
	Kęszycza	5		5	0%	100%
	Nietoperek	4		4	0%	100%
	Pniewo	1		1	0%	100%
	Szumiąca	1		1	0%	100%
	Wysoka	1		1	0%	100%
Kuligowo	Żółwin	1		1	0%	100%
Kursko	Gorzyca	1		0	0%	0%
	Jagielnik	1		0	0%	0%
	Pieski	2		1	0%	50%
Kuźnik	Bukowiec	4		1	0%	25%
	Wyszanowo	5		2	0%	40%
Nietoperek	Bobowicko	1		0	0%	0%
	Głębokie	1	1	0	100%	0%
	Kaława	5	1	3	20%	60%
	Kęszycza	5		5	0%	100%
	Kęszycza Leśna	5		5	0%	100%

	Pniewo	2		2	0%	100%
	Szumiąca	2		2	0%	100%
	Wysoka	3		3	0%	100%
Pieski	Bobowicko	1		0	0%	0%
	Gorzycza	2		1	0%	50%
	Jagielnik	2		0	0%	0%
	Kursko	2		2	0%	100%
Pniewo	Kaława	2		2	0%	100%
	Kęszycza	1		1	0%	100%
	Szumiąca	1		1	0%	100%
	Wysoka	2		2	0%	100%
Rojewo	Głębokie	12		1	0%	8%
Szumiąca	Kaława	2		2	0%	100%
	Kęszycza	1		1	0%	100%
	Kęszycza Leśna	1		1	0%	100%
	Nietoperek	1		1	0%	100%
	Wysoka	1		1	0%	100%
Wysoka	Kaława	3		3	0%	100%
	Kęszycza	1		1	0%	100%
	Nietoperek	1		1	0%	100%
	Pniewo	1		1	0%	100%
	Szumiąca	1		1	0%	100%
Wyszanowo	Bukowiec	4		1	0%	25%
	Kuźnik	6		2	0%	33%
Żółwin	Kalsko	2		2	0%	100%
	Kuligowo	1		1	0%	100%
	Razem	166	6	100		

Tabela 17. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych - zestawienie zbiorcze (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Wnioski:

- Większość miejscowości na terenie Gminy Międzyrzecz posiada połączenia z innymi miejscowościami w gminie.
- Około 60% połączeń międzygminnych realizowanych na terenie Gminy Międzyrzecz realizowanych jest na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Międzyrzecza.

3. W dni świąteczne i wolne od pracy (soboty, niedziele) funkcjonuje komunikacja tylko pomiędzy trzema miejscowościami: Głębokie, Kaława i Nietoperek na podstawie zezwoleń wydawanych przez Marszałka Województwa Lubuskiego.

3.2.1.3. Autobusowa sieć komunikacyjna „Gmina Międzyrzecz – sąsiednie gminy”

Poniższe tabele oraz mapy zawierają zestawienie połączeń w relacji Międzyrzecz - stolice sąsiednich gmin Powiatu Międzyrzeckiego. Zestawienie uwzględnia połączenia *na liniach powiatowych oraz wojewódzkich* czyli liniach, dla których zezwolenia wydają odpowiednio Starosta Międzyrzecki oraz Marszałkowie Województw. W osobnej tabeli i mapie jest również ujęta komunikacja w soboty i niedziele, funkcjonuje ona tylko na liniach wojewódzkich.

Ogółem										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Międzyrzecz	Bledzew		410			410	1	0	0	1
	Przytoczna	Kałsko	186			186	1	0	0	1
	Pszczew		1 812	362		2 174	5	1	0	6
	Skwierzyna		931	362	735	2 028	3	1	2	6
		Rojewo	3 978			3 978	11	0	0	11
	Trzciel		186			186	1	0	0	1
		Siercz	391			391	1	0	0	1
	Razem		7 894	724	735	9 353	23	2	2	27

Bledzew	Międzyrzecz	Jagielnik	372			372	1	0	0	1	
Przytoczna		Kałsko	186			186	1	0	0	1	
Pszczew				362			362	0	1	0	1
		Bobowicko	1 609			1 609	4	0	0	4	
Skwierzyna				365		378	743	1	0	1	2
		Głębokie	566	362		928	2	1	0	3	
		Popowo	4 164			4 164	11	0	0	11	
Trzciel		Brójce	205			205	1	0	0	1	
		Bukowiec	205			205	1	0	0	1	
		Siercz	205			205	1	0	0	1	
	Razem		7 877	724	378	8 979	23	2	1	26	

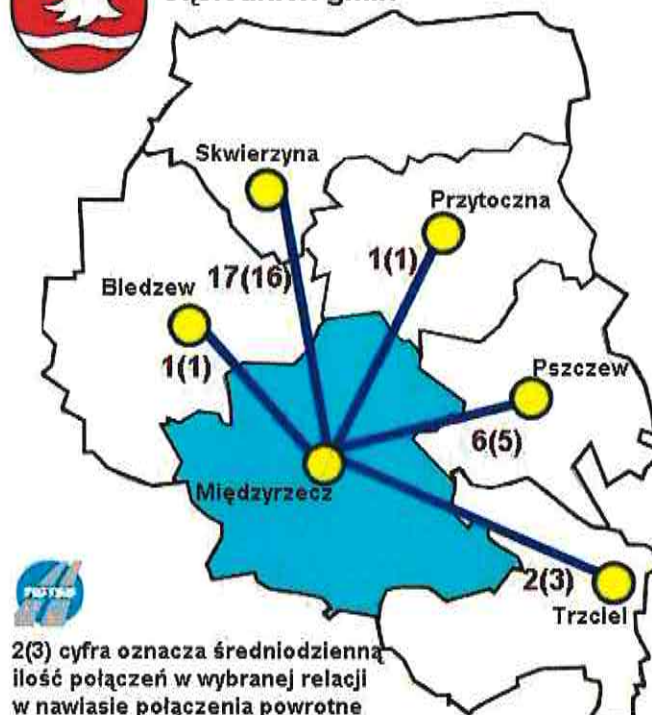
Tabela 18. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie gminy (linie powiatowe i wojewódzkie);

zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Ilość połączeń komunikacyjnych Gmina Międzyrzecz - siedziby sąsiednich gmin

Mapa 13. Ilość połączeń komunikacyjnych Gmina Międzyrzecz – sąsiednie gminy (linie powiatowe i wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

W soboty i niedziele										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Międzyrzecz	Pszczew		202	102		304	2	1	0	3
	Skwierzyna		309	102	210	621	3	1	2	6
		Razem	511	204	210	925	5	2	2	9

Pszczew	Międzyrzecz			102		102	0	1	0	1
		Bobowicko	204			204	2	0	0	2
Skwierzyna	Międzyrzecz		105		111	216	1	0	1	2
		Głębokie	204	102		306	2	1	0	3
		Razem	513	204	111	828	5	2	1	8

Tabela 19. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie gminy soboty i niedziele (linie wojewódzkie);

zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 14. Ilość połączeń komunikacyjnych Gmina Międzyrzecz – sąsiednie gminy (soboty i niedziele)
(linie wojewódzkie);

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla
Pasażerów*

Wnioski:

1. Aktualnie Gmina Międzyrzecz posiada połączenia ze wszystkimi gminami w Powiecie Międzyrzeckim.
2. Najwięcej połączeń średniotygodniowo wykonywanych jest w relacji Międzyrzecz – Skwierzyna.
3. W dni wolne od nauki i pracy (soboty i niedziele) komunikacja funkcjonuje tylko do dwóch gmin Powiatu Międzyrzeckiego – do gminy Skwierzyna oraz Pszczew.

3.2.1.4. Autobusowa sieć komunikacyjna „Gmina Międzyrzecz – sąsiednie powiaty województwa”

Przedstawione poniżej tabele oraz mapy zawierają zestawienie połączeń w relacji Międzyrzecz – stolice powiatów w obrębie Województwa Lubuskiego. Zestawienie uwzględnia połączenia *na liniach wojewódzkich*, czyli liniach, dla których zezwolenia wydają Marszałkowie Województw właściwych dla siedziby przewoźnika. W osobnej tabeli i mapie jest również ujęta komunikacja w soboty i niedziele.

Ogółem										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Międzyrzecz	Gorzów Wlkp.		62		82	144	0	0	0	0
		Głębokie	4 544	362		4 906	12	1	0	13
		Skwierzyna	365		735	1 100	1	0	2	3
	Nowa Sól	Sulechów	365		717	1 082	1	0	2	3
		Świebodzin	209			209	1	0	0	1
		Zielona Góra			82	82	0	0	0	0
	Słubice	Sulęcín		362		362	0	1	0	1
	Sulęcín	Pieski	456			456	1	0	0	1
		Wędrzyn		362		362	0	1	0	1
	Świebodzin		1 602	362	717	2 681	4	1	2	7
	Zielona Góra				100	100	0	0	0	0
		Kaława	357			357	1	0	0	1
		Świebodzin	209			209	1	0	0	1
		Sulechów	785	362	717	1 864	2	1	2	5
	Żagań	Nowogród Bob.		362	18	380	0	1	0	1
	Żary	Świebodzin		362		362	0	1	0	1
		Zielona Góra			18	18	0	0	0	0
		Razem	8 954	2 534	3 186	14 674	24	7	8	39

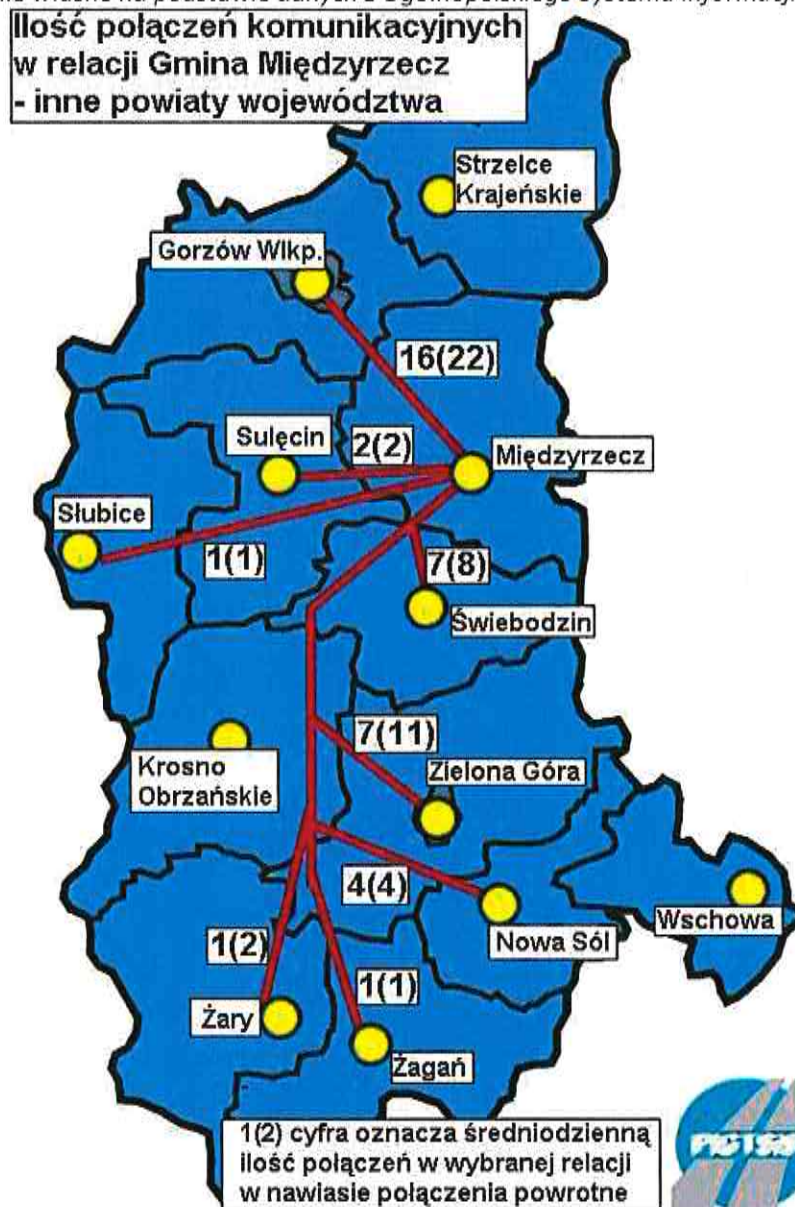
Gorzów Wlkp.	Międzyrzecz		1 055	362	899	2 316	3	1	2	6
		Rojewo	4 164			4 164	11	0	0	11
		Skwierzyna	365		378	743	1	0	1	2
Głębokie		566	362		928	2	1	0	3	
Nowa Sól		Sulechów	365		717	1 082	1	0	2	3
		Świebodzin	209			209	1	0	0	1
		Zielona Góra			82	82	0	0	0	0
Słubice		Templewo		362		362	0	1	0	1
Sulęcín		Templewo		362		362	0	1	0	1
		Pieski	251			251	1	0	0	1
Świebodzin			805	362	717	1 884	2	1	2	5
		Kaława	251			251	1	0	0	1
		Rusinów	608			608	2	0	0	2
Zielona Góra			427		917	1 344	1	0	3	4
		Sulechów	1 142	362	717	2 221	3	1	2	6
		Świebodzin	209			209	1	0	0	1
Żagań		Sulechów		362		362	0	1	0	1

		Zielona Góra			18	18	0	0	0	0
Żary				362	18	380	0	1	0	1
		Sulechów		362		362	0	1	0	1
		Zielona Góra			18	18	0	0	0	0
		Razem		10 417	3 258	4 481	18 156	30	9	12

Tabela 20. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (linie wojewódzkie);

zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 15. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (linie wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego systemu Informacji dla Pasażerów

W soboty i niedziele										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Międzyrzecz	Gorzów Wlkp.		18		24	42	0	0	0	0
		Głębokie	204	102		306	2	1	0	3
		Skwierzyna	105		210	315	1	0	2	3
	Nowa Sól	Sulechów	105		201	306	1	0	2	3
		Świebodzin	105			105	1	0	0	1
		Zielona Góra			24	24	0	0	0	0
	Słubice	Sulęcín		102		102	0	1	0	1
	Sulęcín	Wędrzyn		102		102	0	1	0	1
	Świebodzin		358	102	201	661	3	1	2	6
	Zielona Góra				33	33	0	0	0	0
		Kaława	99			99	1	0	0	1
		Świebodzin	105			105	1	0	0	1
		Sulechów	154	102	201	457	1	1	2	4
	Żagań	Nowogród Bob.		102	9	111	0	1	0	1
	Żary	Świebodzin		102		102	0	1	0	1
		Zielona Góra			9	9	0	0	0	0
Razem			1 253	714	912	2 879	11	7	8	26

Gorzów Wlkp.	Międzyrzecz		345	102	258	705	3	1	2	6
		Skwierzyna	105		111	216	1	0	1	2
		Głębokie	204	102		306	2	1	0	3
Nowa Sól		Sulechów	105		201	306	1	0	2	3
		Świebodzin	105			105	1	0	0	1
		Zielona Góra			24	24	0	0	0	0
Słubice		Templewo		102		102	0	1	0	1
Sulęcín		Templewo		102		102	0	1	0	1
Świebodzin			277	102	201	580	3	1	2	6
		Kaława	99			99	1	0	0	1
Zielona Góra			105		267	372	1	0	3	4
		Sulechów	253	102	201	556	2	1	2	5
		Świebodzin	105			105	1	0	0	1
Żagań		Sulechów		102		102	0	1	0	1
		Zielona Góra			9	9	0	0	0	0
Żary				102	9	111	0	1	0	1
	Sulechów		102		102	0	1	0	1	
	Zielona Góra			9	9	0	0	0	0	

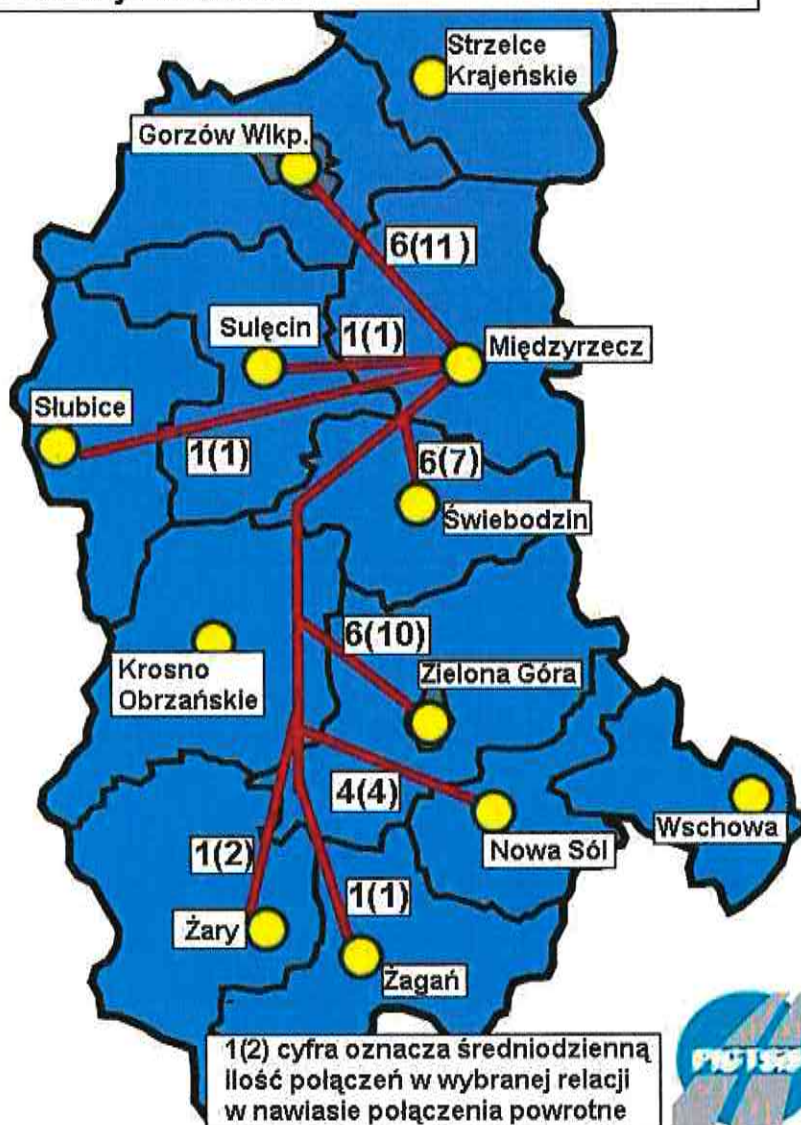
Razem	1 703	918	1 290	3 911	16	9	12	37
-------	-------	-----	-------	-------	----	---	----	----

Tabela 21. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (soboty i niedziele) (linie wojewódzkie);

zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

**Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji
Gmina Międzyrzecz - inne powiaty województwa
w soboty i niedziele**

Mapa 16. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (soboty i niedziele) (linie wojewódzkie);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Wnioski:

1. Gmina Międzyrzecz posiada połączenia do większości stolic sąsiednich powiatów województwa lubuskiego. Najwięcej połączeń występuje do Gorzowa Wlkp., Zielonej Góry oraz Świebodzina.
2. Brak połączeń ze stolicami powiatów wschowskiego (Wschowa) oraz strzelecko-drezdeneckiego (Strzelce Krajeńskie) oraz krośnieńskiego (Krosno Odrzańskie).
3. Istniejące, na liniach wojewódzkich, połączenia w soboty i w niedziele zapewniają pasażerom możliwość przemieszczania się po takim samym obszarze województwa lubuskiego jak w dni robocze.

3.2.1.5. Autobusowa sieć komunikacyjna „Gmina Międzyrzecz – sąsiednie województwa”

Poniższe tabele oraz mapy zawierają zestawienie połączeń w ujęciu Międzyrzecz – stolice województw ościennych. Zestawienie uwzględnia połączenia *na liniach wojewódzkich* czyli liniach, dla których zezwolenia wydają Marszałkowie Województw właściwych dla siedziby przewoźnika. W tabeli uwzględniono połączenia w obie strony. W osobnej tabeli i mapie jest również ujęta komunikacja w soboty i niedziele.

Od	Do	Ogółem w obie strony									
		W roku					Średniodziennie				
		zw	V	P	Ex	Σ	zw	V	P	Ex	Σ
Międzyrzecz	Poznań	1440	724			2 164	4	2	0	0	6
Międzyrzecz	Szczecin			1 434		1 434	0	0	4	0	4
Międzyrzecz	Wrocław	730				730	2	0	0	0	2
	Razem	2170	724	1434		4328	6	2	4		12

Tabela 22. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – stolice sąsiednich województw
zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Mapa 17. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – stolice sąsiednich województw
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Od	Do	W soboty i niedziele w obie strony									
		W roku					Średniodziennie				
		zw.	V	P	Ex	Σ	Zw.	V	P	Ex	Σ
Międzyrzecz	Poznań	404	204			608	4	2	0	0	6
Międzyrzecz	Szczecin			402		402	0	0	4	0	4
Międzyrzecz	Wrocław	210				210	2	0	0	0	2
	Razem	614	204	402		1220	6	2	4		12

Tabela 23. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie województwa w soboty i niedziele
 zw. – kursy zwykłe; V-kursy przyspieszone; P – kursy pospieszne
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

**Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji
Gmina Międzyrzecz - siedziby innych
województw w soboty i niedziele**

Mapa 18. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – stolicy sąsiednich województw w soboty i niedziele

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Wnioski:

1. Gmina Międzyrzecz posiada połączenia ze stolicami: województwa dolnośląskiego – Wrocławiem, województwa wielkopolskiego – Poznaniem oraz ze Szczecinem w województwie zachodniopomorskim.
2. Komunikacja do sąsiednich województw w soboty i niedziele jest na takim samym poziomie jak w pozostałe dni w roku.

3.2.2. Przewoźnicy

Publiczny transport autobusowy w komunikacji regularnej na terenie Gminy Międzyrzecz odbywa się na liniach gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Zgodnie z art. 18, ust. 1, pkt.1, lit. a Ustawy o transporcie drogowym zezwolenia na linie gminne wydaje Burmistrz Gminy, na linie powiatowe Starosta Międzyrzecki (art. 18, ust. 1, pkt.1, lit. e Ustawy), natomiast na linie wojewódzkie Marszałek Województwa odpowiedni dla siedziby przewoźnika (art. 18, ust. 1, pkt.1, lit. f i g Ustawy). Dotychczas wydane zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych posiadają datę ważności do 31 grudnia 2017 r.

Transport na terenie Gminy Międzyrzecz jest obecnie realizowany przez **9 przewoźników**, których przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa Przewoźnika	Adres	
		Ulica	Miejscowość
1	PKS Gorzów Wlkp. Sp. z o.o.	Podmiejska 20	66-400 Gorzów Wlkp.
2	PKS Zielona Góra Sp. z o.o.	Jana z Kolna 2A	65-014 Zielona Góra
3	FENIKS V Sp. z o.o. Oddział w Żarach	Okrzei 31-35	68-200 Żary
4	AUTO-LIDER Artur Mejza	Waszkiewicza 25D	66-300 Międzyrzecz
5	P.T.H. TRANSHAND Sp. z o.o.	Os. Przemysłowe 16	69-100 Słubice
6	Lubuskie Linie Autobusowe Sp. z o.o.	Dworcowa 10	66-400 Gorzów Wlkp.
7	Usługi Transportowe Mariusz Ogiba	Św. Wojciech 32	66-300 Międzyrzecz
8	PKS Szczecin Sp. z o.o.	Heyki 4	70-631 Szczecin
9	P.W. MAXPOL Sp. z o.o.	Św. Józefa 7	58-305 Wałbrzych

Tabela 24. Zestawienie przewoźników działających na terenie Gminy Międzyrzecz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

3.2.3. Linie komunikacyjne działające w oparciu o zezwolenia wydane przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz

Na linie autobusowe, które ze względu na swój przebieg, zgodnie z art. 18, ust. 1, pkt. 1, lit. a Ustawy o transporcie drogowym z dnia 6 września 2001 roku (t.j. Dz. U. 2016 poz. 1907 ze zm.) pozostają w kompetencji Burmistrza Gminy, zostało wydanych 20 zezwoleń na wykonywanie komunikacji regularnej w granicach gminy. Jedynym przewoźnikiem realizującym przewozy gminne jest PKS w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o.

PKS w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. - 20 linii

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	146002	Międzyrzecz - Kuligowo	Żółwin	1A/2013/14	07.11.2014	31.12.2017
2	146007	Międzyrzecz - Kęszycza Leśna	Nietoperek	12/2015	12.06.2015	31.12.2017
3	146014	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Bobowicko	03	19.12.2016	31.12.2017
4	146017	Międzyrzecz - Wysoka	Kaława	3/2013	29.11.2013	31.12.2017
5	146021	Międzyrzecz - Bobowicko	Obrzyce	2/2013	29.11.2013	31.12.2017
6	146074	Międzyrzecz - Wyszczanowo	Kuźnik, Skoki	8/2015	08.04.2015	31.12.2017
7	146075	Wyszczanowo - Międzyrzecz	Kuźnik	7/2015	08.04.2015	31.12.2017
8	146081	Międzyrzecz - Kalsko	Lubosinek	4/2015	23.02.2015	31.12.2017
9	146082	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Kaława	10/2015	14.05.2015	31.12.2017
10	146083	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Gorzycza	9/2015	14.05.2015	31.12.2017
11	146085	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Kursko	11/2015	14.05.2015	31.12.2017
12	146086	Międzyrzecz - Wysoka	Kęszycza Leśna	2/2015	23.02.2015	31.12.2017

13	146087	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Szumiąca	5/2015	23.02.2015	31.12.2017
14	146088	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Wysoka	1A/2015	16.11.2015	31.12.2017
15	146089	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Kęszycza Leśna	6/2015	23.02.2015	31.12.2017
16	146090	Wysoka - Międzyrzecz	Kaława	3/2015	26.02.2015	31.12.2017
17	146091	Międzyrzecz - Pieski	Kursko	1A/2014/2015	16.11.2015	31.12.2017
18	146092	Pieski - Międzyrzecz	Kursko	2/2016	14.03.2016	31.12.2017
19	146094	Pieski - Międzyrzecz	Gorzyca	13/2015	16.11.2015	31.12.2017
20	146303	Międzyrzecz - Międzyrzecz	Rojewo	1/2016	22.01.2016	31.12.2017

Mapa 19. Przebieg komunikacyjnych linii gminnych w Gminie Międzyrzecz
Źródło: Opracowanie własne wg rozkładów jazdy

Przez teren gminy przebiegają także linie, na które ze względu na przebieg zezwolenia wydają inne organy samorządowe. Na podstawie art. 18, ust. 1, pkt. 1, lit. e Ustawy o transporcie drogowym, 15 zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych w komunikacji powiatowej, przebiegającej przez obszar gminy, wydał także Starosta Międzyrzeczki. Ponadto Marszałek Województwa Lubuskiego wydał 18 zezwoleń, Marszałkowie Województw Zachodniopomorskiego i Dolnośląskiego

wydali po 1 zezwoleniu, na wykonywanie komunikacji wojewódzkiej przebiegającej przez obszar Gminy Międzyrzecz.

A. STAROSTA MIĘDZYRZECKI

PKS w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. - 14 linii

Lp.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	146004	Międzyrzecz - Stołuń	Policko	0000023	20.01.2014	31.12.2017
2	146008	Międzyrzecz - Nowa Wieś	Pieski	0000003	15.01.2014	31.12.2017
3	146011	Szarcz - Międzyrzecz	Borowy Młyn	0000055	29.08.2016	31.12.2017
4	146013	Międzyrzecz - Stołuń	Żółwin	0000031	24.03.2016	31.12.2017
5	146015	Międzyrzecz - Brójce	Stary Dwór	0000056	22.09.2016	31.12.2017
6	146018	Brójce - Międzyrzecz	Stary Dwór	0000057	22.09.2016	31.12.2017
7	146022	Trzciel - Międzyrzecz	Łagowiec	0000054	27.06.2016	31.12.2017
8	146023	Templewo - Międzyrzecz	Błedzew	0000036	29.08.2016	31.12.2017
9	146025	Międzyrzecz - Trzciel	Siercz	0000041	30.12.2016	31.12.2017
10	146026	Międzyrzecz - Krasne Dłusko	Przytoczna	0000008	14.12.2016	31.12.2017
11	146044	Międzyrzecz - Osiecko	Templewo	0000014	18.02.2015	31.12.2017
12	146049	Międzyrzecz - Templewo	Goruńsko	0000037	29.08.2016	31.12.2017
13	146068	Międzyrzecz - Trzciel	Żydowo	0000017	20.01.2014	31.12.2017
14	146071	Osiecko - Międzyrzecz	Gorzycza	0000030	10.11.2015	31.12.2017

AUTO-LIDER Artur Mejza - 1 linia

Lp.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1		Międzyrzecz - Lutol Suchy	Bukowiec	0000047	14.03.2014	31.12.2017

B. MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

PKS w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. - 8 linii

Lp.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	146050	Trzciel - Międzyrzecz	Chociszewo	0001547	02.11.2016	31.12.2017
2	146053	Gorzów Wlkp. - Międzyrzecz	Skwierzyna	0001415/2	21.06.2016	31.12.2017
3	146127	Międzyrzecz - Międzychód	Pszczew	0001413/1	21.06.2016	31.12.2017
4	146157	Międzychód - Sulęcín	Pszczew	001437/1	08.09.2015	31.12.2017
5	146168	Międzychód - Zielona Góra	Pszczew	0001520	19.06.2015	31.12.2017
6	146430	Międzychód - Sulęcín	Trzemeszno Lub.	0001428/3	23.06.2016	31.12.2017
7	146587	Gorzów Wlkp. - Karpacz	Zielona Góra	0001514/1	16.12.2016	31.12.2017
8	146588	Gorzów Wlkp. - Kudowa Zdrój	Polkowice	0001418/1	15.04.2014	31.12.2017

PKS Zielona Góra Sp. z o.o. - 4 linie

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	171001	Zielona Góra - Kołobrzeg	Międzyrzecz	0001487	16.04.2014	31.12.2017
2	171014	Zielona Góra - Świnoujście	Kamień Pom.	0001261	03.04.2012	31.12.2017
3	171102	Międzyrzecz - Świebodzin	Jordanowo	0001467/1	05.06.2015	31.12.2017
4	171483	Zielona Góra - Pogorzelica	Pobierowo	0001259	28.03.2012	31.12.2017

Feniks V Sp. z o.o. Oddział w Żarach - 2 linie

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	314003	Żary - Gorzów Wlkp.	Zielona Góra	0001337	12.09.2013	31.12.2017
2	314004	Żary - Kołobrzeg	Gorzów Wlkp.	0001489	07.05.2014	31.12.2017

PT-H TRANSHAND Sp. z o.o. Słubice - 1 linia

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	141254	Słubice - Poznań	Międzyrzecz	0001371	06.02.2014	31.12.2017

Lubuskie Linie Autobusowe Sp. z o.o. - 1 linia

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	080001	Międzyrzecz - Gorzów Wlkp.	Skwierzyna	0001302/6	18.11.2016	31.12.2017

AUTO-LIDER Artur Mejza - 1 linia

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	143901	Międzyrzecz - Gorzów Wlkp.	Skwierzyna	0001319/4	25.09.2015	31.12.2017

Usługi Transportowe Mariusz Ogiba - 1 linia

L.p.	Nr linii	Nazwa linii	przez:	Nr zezwolenia	Data wydania	Termin ważności
1	08 001	Międzyrzecz - Poznań	Pszczew	0001564	30.01.2017	31.12.2017

C. MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**PKS Szczecin Sp. z o.o. - 1 linia**

Praca przewozowa wykonywana na terenie Gminy Międzyrzecz

Przewoźnik	Oferowana praca przewozowa		
	Ogółem	Na liniach gminnych	Na pozostałych liniach
PKS Gorzów Wlkp. Sp. z o.o.	226 258	159 638	66 620
Pozostali przewoźnicy	130 541		130 541
RAZEM	356 799	159 638	197 161

Tabela 25. Praca przewozowa na terenie gminy wg linii

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższego zestawienia wynika, iż ogólna praca przewozowa wykonywana na terenie Gminy Międzyrzecz wynosi 356.799 km/rok, z czego 159.638 km/rok (44,7%) wykonywanych jest na podstawie zezwoleń uzyskanych od Burmistrza Gminy Międzyrzecz

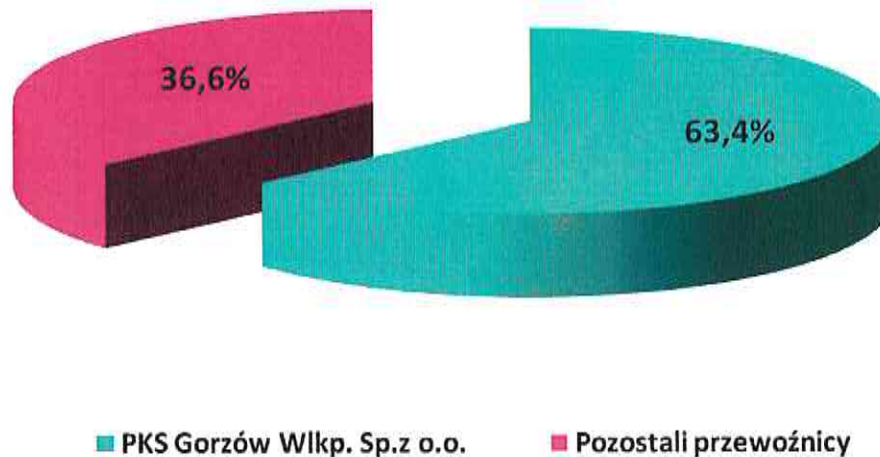
Statystycznie największą pracę przewozową na terenie gminy wykonuje PKS w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o., bo aż 63,4% świadczonej całej pracy przewozowej przez wszystkich przewoźników.

Przewoźnik	Praca przewozowa [%]
PKS Gorzów Wlkp. Sp. z o.o.	63,4
Pozostali przewoźnicy	36,6
RAZEM	100,0

Tabela 26. Praca przewozowa na terenie gminy wg przewoźników

Źródło: Opracowanie własne

Praca przewozowa wg przewoźników [%]

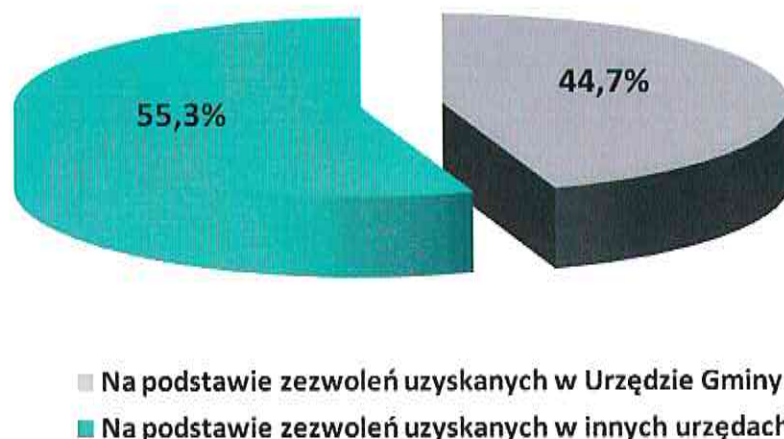
Wykres 5. Praca przewozowa na terenie gminy wg przewoźników
Źródło: Opracowanie własne

Komunikacja na terenie gminy kształtowana jest mniej więcej w równym stopniu przez Burmistrza Gminy, Starostę i Marszałków. Statystycznie, aż 44,7% całej komunikacji na terenie gminy wykonywanej jest w oparciu o zezwolenia wydane przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz, natomiast 55,3% zezwoleń wydanych jest przez pozostałe Urzędy.

Praca przewozowa na obszarze Gminy Międzyrzecz [%]	
Na podstawie zezwoleń uzyskanych w Urzędzie Gminy	44,7
Na podstawie zezwoleń uzyskanych w innych urzędach	55,3

Tabela 27. Praca przewozowa na terenie Gminy wg zezwoleń
Źródło: Opracowanie własne

Praca przewozowa na obszarze Gminy Międzyrzecz [%]

Wykres 6. Praca przewozowa na terenie Gminy Międzyrzecz wg zezwoleń
Źródło: Opracowanie własne

3.3. Infrastruktura transportowa.

Na terenie Gminy Międzyrzecz nie ma obiektu spełniającego wymogi dworca autobusowego. Istnieje jedynie wielostanowiskowy przystanek dworcowy w Międzyrzeczu, który służy do obsługi podróżnych korzystających z różnych kursów autobusowych. Przystanek posiada 5 stanowisk odjazdowych wyposażonych we wiaty przystankowe. Do użytku pasażerów dostępna jest toaleta. Brak natomiast punktu sprzedaży biletów i informacji dla podróżnych oraz poczekalni.

Na obszarze Gminy Międzyrzecz znajduje się 58 przystanków komunikacyjnych, które znajdują się w kompetencji: Gminy Międzyrzecz, Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu, Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Rada Gminy Międzyrzecz 29.12.2015 podjęła Uchwałę nr XVII/145/15 w której ujętych zostało 18 przystanków. Podjęta przez Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu Uchwała nr XLIX.290.14 z dnia 03.09.2014 roku obejmuje 23 przystanki znajdujące się na terenie gminy.

W poniższej tabeli zestawiono wszystkie przystanki znajdujące się na terenie Gminy Międzyrzecz zgodnie z podjętymi Uchwałami oraz wykazami przystanków Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Szczegółowy wykaz przystanków znajdujących się na terenie gminy wraz z Uchwałami Jednostek Samorządowych, którymi te przystanki zostały objęte, numerami dróg oraz mapa z ich usytuowaniem znajdują się w załącznikach 9.1.a oraz 9.1.b.

L.p.	Nazwa Przystanku	Kod miejsc. wg GUS
1	Bobowicko, ul. Międzyrzecka przy ZSR 21	0183928
2	Bobowicko, Karolewo 19	0183928
3	Bobowicko, Karolewo 38	0183928
4	Bukowiec 01	0183940
5	Bukowiec, Czarny Bocian, leśniczówka 03	0183940
6	Bukowiec, Czarny Bocian, leśniczówka 02	0183940
7	Gorzycza 02 (119/6)	0183963
8	Kalsko, wieś (zbiornik wodny) 04	0184000
9	Kalsko, wieś I (budynki wielorodzinne) 01	0184000
10	Kalsko, wieś II (budynki wielorodzinne) 06	0184000
11	Kaława 01	0184023
12	Kaława, szkoła 01	0184023
13	Kaława, wieś 02	0184023
14	Kaława 33	0184023
15	Kęszyca, wieś 02	0184046
16	Kęszyca Leśna 01	0988922
17	Kuligowo 02	0184052
18	Kursko, pałac I 03	0184081
19	Kursko, pałac II 02	0184081
20	Kursko, wieś 04	0184081
21	Kursko 01 działka 268	0184081
22	Kuźnik, Skoki 01	0184112
23	Międzyrzecz, ul. Chłodna 01	0935529
24	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wielkopolskich 01	0935529
25	Międzyrzecz, Marcinkowskiego szpital (nż) 02	0935529
26	Międzyrzecz, Marcinkowskiego 01	0935529
27	Międzyrzecz, skrz. /30 -ego Stycznia i Marcinkowskiego 01 34	0935529
28	Międzyrzecz, Staszica, gimnazjum 02	0935529
29	Międzyrzecz, Staszica, liceum 01	0935529
30	Międzyrzecz, Dąbrowskiego 01	0935529
31	Międzyrzecz, Poznańska/szpital Obrzyce 23	0935529
32	Międzyrzecz, Poznańska/szpital Obrzyce 36	0935529
33	Międzyrzecz, parking Lidl/ Świerczewskiego 01	0935529
34	Międzyrzecz, ul. Sportowa 01	0935529
35	Międzyrzecz, Zachodnia	0935529

36	Nietoperek, 29	0184170
37	Nietoperek, 32	0184170
38	Nietoperek, kol. nż 31	0184170
39	Nietoperek, kol. nż 34	0184170
40	Nietoperek, kościół 04	0184170
41	Pieski 30	0184218
42	Pniewo 02	0184030
43	Rojewo 28	0184230
44	Rojewo 25	0184230
45	Rojewo 01	0184230
46	Szumiąca 02	0184253
47	Święty Wojciech, Głębokie 27	0184282
48	Święty Wojciech, Głębokie 30	0184282
49	Święty Wojciech, Jagielnik, cmentarz 02	0183986
50	Święty Wojciech, Jagielnik 32	0183986
51	Święty Wojciech, Wojciechówek 02	0184276
52	Wysoka 01	0184313
53	Wyszanowo 02 *	0184320
	Wyszanowo 01 *	0184320
54	Żółwin, Lubosinek 01	0184336
55	Żółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 02	0184336
56	Żółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 01	0184336
57	Żółwin, wieś (przed mostem) 03	0184336
58	Żółwin, wieś (przed mostem) 04	0184336

* - w miejscowości Wyszanowo znajduje się jeden przystanek, który ujęty został zarówno w Uchwale Gminy Międzyrzecz jak i Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu

Tabela 28. Wykaz przystanków na terenie Gminy Międzyrzecz

Źródło: Opracowanie własne.

Nie wszystkie przystanki są oznaczone znakiem D-15 po obu stronach jezdni zwłaszcza przystanki położone przy drogach powiatowych oraz gminnych. Brak właściwego oznakowania przystanków powoduje naruszanie przez przewoźników, a po udzieleniu zamówienia na wykonywanie usług o charakterze użyteczności publicznej – przez operatorów, prawa o ruchu drogowym oraz zasad wykonywania komunikacji publicznej, które to zabraniają przedsiębiorcy realizującemu komunikację publiczną, zatrzymywania się poza przystankami.

Uniemożliwiają także spełnienie obowiązków wynikających z kilku ustaw dotyczących zamieszczania rozkładu jazdy na przystankach co pozbawia pasażerów prawa do informacji o komunikacji publicznej. Stwarza to także potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego **Należy więc**

oczekiwać od właściwych zarządców dróg, aby dostosowali oznakowanie przystanków do wymogów ustawy prawo o ruchu drogowym.

Poniższa tabela obrazuje poziom objęcia komunikacją miejscowości oraz znajdujących się w nich przystanków na terenie Gminy Międzyrzecz.

Miejscowości i przystanki objęte komunikacją							
Lp.	Gmina Międzyrzecz	Miejscowości			Przystanki		
		Ogółem	Objęte komunikacją	4/3 %	Ogółem	Objęte komunikacją	7/6 %
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bobowicko	1	1	100,0%	3	3	100,0%
2	Bukowiec	1	1	100,0%	3	3	100,0%
3	Gorzyca	1	1	100,0%	1	1	100,0%
4	Kalsko	1	1	100,0%	3	1	33,3%
5	Kaława	1	1	100,0%	4	4	100,0%
6	Kęszycza	1	1	100,0%	1	1	100,0%
7	Kęszycza Leśna	1	1	100,0%	1	1	100,0%
8	Kuligowo	1	1	100,0%	1	1	100,0%
9	Kursko	1	1	100,0%	4	3	75,0%
10	Kuźnik	1	1	100,0%	1	1	100,0%
11	Międzyrzecz	1	1	100,0%	13	10	76,9%
12	Nietoperek	1	1	100,0%	5	5	100,0%
13	Pieski	1	1	100,0%	1	1	100,0%
14	Pniewo	1	1	100,0%	1	1	100,0%
15	Rojewo	1	1	100,0%	3	3	100,0%
16	Szumiąca	1	1	100,0%	1	1	100,0%
17	Święty Wojciech	1	1	100,0%	5	4	80,0%
18	Wysoka	1	1	100,0%	1	1	100,0%
19	Wyszanowo	1	1	100,0%	1	1	100,0%
20	Żółwin	1	1	100,0%	5	5	100,0%
	RAZEM	20	20	100,0%	58	51	87,9%

Tabela 29. Miejscowości i przystanki Gminy Międzyrzecz objęte komunikacją regularną

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Informacji dla Pasażerów

Wnioski:

1. Spośród **20** miejscowości na terenie gminy, **wszystkie** są objęte komunikacją.
2. Na terenie miejscowości Święty Wojciech 5 istniejących przystanków znajduje się w poszczególnych częściach tej miejscowości: Głębokie, Jagielnik oraz Wojciechówek, natomiast w miejscowości podstawowej Święty Wojciech nie ma żadnego przystanku.
3. Najwięcej przystanków znajduje się w Międzyrzeczu – jest ich 13, z czego aktualnie objętych komunikacją jest tylko 10 przystanków.
4. Najmniejszy procent przystanków objętych komunikacją jest w miejscowości Kalsko, tylko 1 z 3 dostępnych przystanków jest wykorzystywanych przez przewoźników.
5. Komunikacja na terenie Gminy Międzyrzecz jest bardzo dobrze rozwinięta, obejmuje **100 %** miejscowości w gminie oraz **87,9 %** przystanków dostępnych na jest obszarze.

3.4. Tabor.

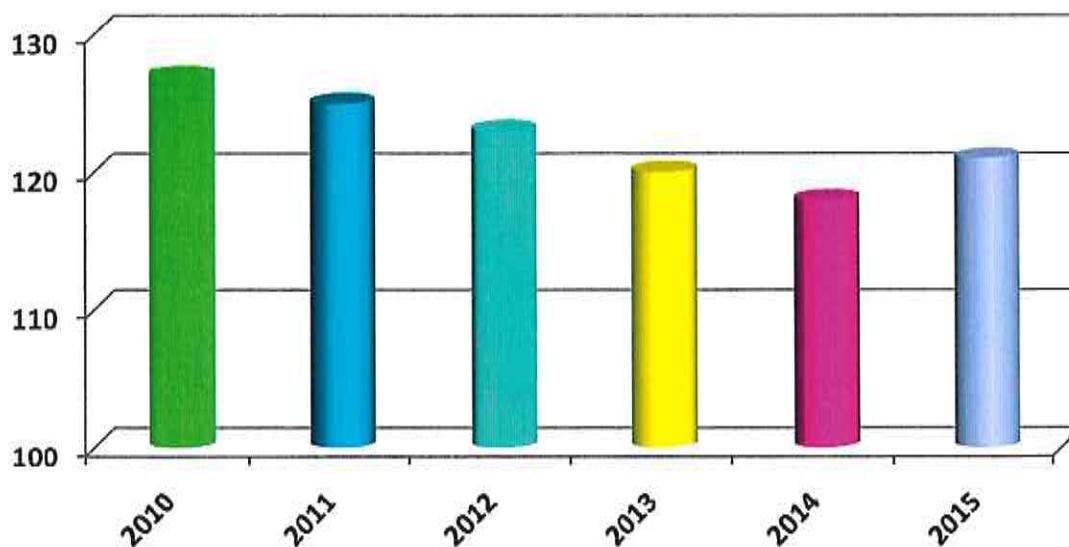
W roku 2015 na terenie powiatu międzyrzeckiego przewoźnicy posiadali łącznie 121 autobusów. Jednak nie wszystkie pojazdy autobusowe wykorzystywane są do regularnej komunikacji autobusowej. Spośród całkowitej ilości wszystkich autobusów zarejestrowanych na terenie województwa lubuskiego (2.527) podana ilość stanowi **4,78%** (dane GUS na dzień 31 XII 2015 r.).

Ilość autobusów zarejestrowanych na terenie powiatu międzyrzeckiego					
2010	2011	2012	2013	2014	2015
127	125	123	120	118	121

Tabela 30. Aktualny stan taboru autobusowego na terenie powiatu międzyrzeckiego
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (31.12.2015)

Dodatkowo sytuację w taborze autobusowym na terenie powiatu przedstawiono na poniższym wykresie.

Ilość zarejestrowanych autobusów na terenie powiatu międzyrzeckiego w latach 2010-2015

Wykres 7. Aktualny stan taboru autobusowego na terenie powiatu międzyrzeckiego

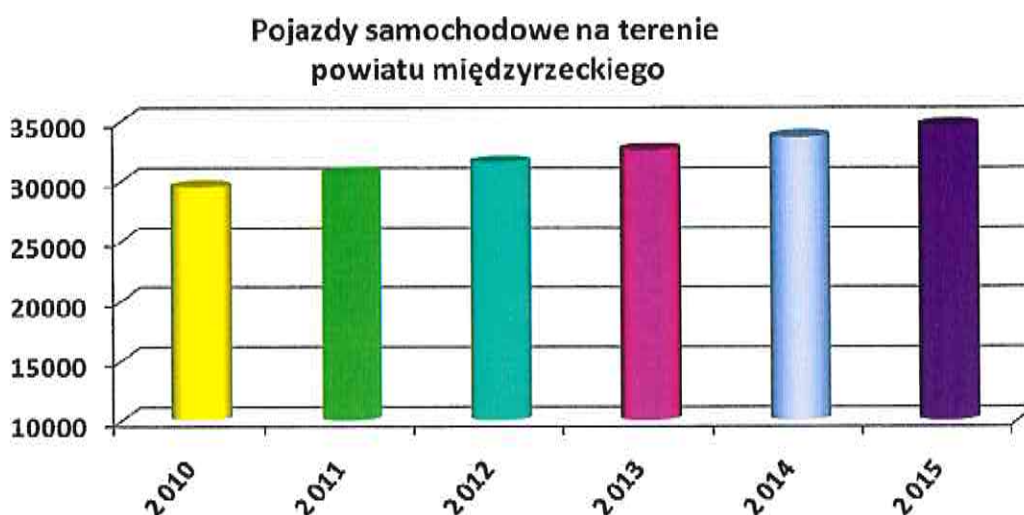
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminy

Z uwagi na fakt, że dane GUS nie przedstawiają danych dotyczących gmin przyjęto dane dotyczące powiatu międzyrzeckiego, w skład którego wchodzi gmina.

Ilość samochodów na terenie powiatu międzyrzeckiego					
2010	2011	2012	2013	2014	2015
29 465	30 541	31 521	32 541	33 603	34 583

Tabela 31. Ilość samochodów osobowych na terenie powiatu międzyrzeckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy

Wykres 8. Ilość samochodów osobowych na terenie powiatu międzyrzeckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminy

Statystyka prowadzona przez GUS wskazuje na wzrastającą motoryzację indywidualną mieszkańców powiatu międzyrzeckiego. Wskaźniki obrazują fakt, że w roku 2010 na terenie powiatu zarejestrowanych było 29.465 samochodów osobowych, natomiast już w roku 2015 - 34.583 pojazdów samochodowych. Na przestrzeni pięciu lat ilość samochodów wzrosła o 14,8%. Stanowi to olbrzymie wyzwanie dla komunikacji publicznej.

Do najważniejszych czynników utrudniających rozwój komunikacji zbiorowej zaliczyć należy:

- systematyczny wzrost ilości samochodów osobowych zarejestrowanych na terenie powiatu oraz gminy,
- rosnące koszty obsługi linii komunikacyjnych skutkujące zmniejszaniem ilości oferowanych połączeń przez co rozkład jazdy staje się nieatrakcyjny z uwagi na niewystarczającą liczbę połączeń,
- niedofinansowanie połączeń komunikacyjnych ze strony samorządów właściwych ze względu na przebieg linii komunikacyjnych skutkujące zamykaniem części połączeń.

Zapotrzebowanie społeczne oraz ilość osób korzystających z transportu zbiorowego są głównymi czynnikami determinującymi opłacalność działalności transportowej w komunikacji regularnej.

Dane GUS z ostatnich lat wskazują na systematyczny spadek ilości osób, które skorzystają z komunikacji zbiorowej.

3.5. Koordynacja połączeń różnych rodzajów środków transportu

3.5.1. Przewoźnicy kolejowi

Przez teren Gminy Międzyrzecz przebiegają trzy linie kolejowe, z czego tylko jedna obsługuje ruch pasażerski:

- linia nr 364 relacji Wierzbno – Rzepin – obsługuje wyłącznie ruch towarowy;
- linia nr 367 relacji Zbąszynek – Międzyrzecz – Gorzów Wlkp. – obsługuje ruch pasażerski i towarowy;
- linia nr 375 relacji Międzyrzecz – Toporów – częściowo czynna dla ruchu towarowego na odcinku Sieniawa Lubuska – Toporów. Odcinek Międzyrzecz – Nietoperek został uznany za linię kolejową państwowego znaczenia i wyremontowany w 2007 roku, nie jest jednak dostępny dla pasażerów;

Na chwilę obecną na terenie gminy do obsługi pasażerów w ruchu kolejowym wykorzystywane są stacje kolejowe w miejscowościach Bukowiec i Głębokie. Przez miejscowości Bobowicko, Gorzyca i Kursko odbywa się ruch towarowy, natomiast stacje w Nietoperku i Kaławie są nieczynne.

Linia kolejowa nr 367 została ujęta w planie transportowym opracowanym przez *Marszałka Województwa Lubuskiego*, docelowo planowane jest wznowienie ruchu pasażerskiego na linii nr 364 na odcinku Rzepin – Międzyrzecz.

Połączenia kolejowe ze stacji Międzyrzecz przedstawia poniższa tabela.

Odjazdy/Przyjazdy		
Z	Do	Ilość połączeń/dzień
Międzyrzecz	Zielona Góra	4
	Gorzów Wlkp.	5
	Zbąszynek	1
Zielona Góra	Międzyrzecz	4
Gorzów Wlkp.		5
Zbąszynek		1

Tabela 32. Ilość połączeń kolejowych ze stacji Międzyrzecz
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PKP

Mapa 21. Pasażerska linia kolejowa na terenie Gminy Międzyrzecz

Źródło: Opracowanie własne

Komunikacja kolejowa na terenie gminy obejmująca w sumie trzy miejscowości w niewielkim stopniu umożliwia mieszkańcom podróżowanie po terenie Gminy Międzyrzecz. Istniejąca jedyna linia pasażerska nie stanowi alternatywy dla komunikacji autobusowej. Zapewnia ona jednak pasażerom dojazd do większych miast takich jak Gorzów Wlkp. i Zielona Góra, gdzie dostępnych jest szereg połączeń o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

4. Ocena potrzeb przewozowych i określenie preferencji mieszkańców

4.1. Ocena badań ankietowych

W okresie od 15 do 31 maja 2017 roku wśród mieszkańców Gminy Międzyrzecz przeprowadzono badania ankietowe dotyczące publicznego transportu zbiorowego. Wśród respondentów rozdano 400 ankiet, z czego ankietowani wypełnili 323 sztuki, czyli 80,75 %. W przeprowadzonych badaniach wzięło udział 1,29 % mieszkańców gminy (w odniesieniu do liczby mieszkańców według GUS na dzień 31 grudnia 2015 roku). W celu wyłonienia reprezentatywnej grupy respondentów badania ankietowe przeprowadzono:

- w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu,
- w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bobowicku,
- w Liceum Ogólnokształcącym w Międzyrzeczu,
- w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Międzyrzeczu,
- w Urzędzie Miasta i Gminy, Starostwie Powiatowym, gminnych instytucjach użyteczności publicznej oraz w Sołectwach na terenie gminy.

Zebrane ankiety przesłane zostały do Polskiej Izby Gospodarczej Transportu Samochodowego i Spedycji w Warszawie w celu analizy i oceny przeprowadzonych badań.

Celem przeprowadzonych badań ankietowych było określenie preferencji dotyczących transportu, zapoznanie się z oceną obecnie istniejącej komunikacji oraz analiza potrzeb komunikacyjnych mieszkańców Gminy Międzyrzecz. Przeprowadzone badania pozwoliły określić między innymi:

- z jakiej formy transportu korzystają mieszkańcy
- gdzie najczęściej dojeżdżają
- z usług, których przewoźników korzystają
- jak oceniają obecnie istniejące rozwiązania komunikacyjne, linie komunikacyjne oraz położenie przystanków
- jakich zmian należy dokonać w istniejącej komunikacji (nowe trasy, nowe kursy i przystanki), aby dostosować komunikację do potrzeb mieszkańców
- jak oceniają stopień przystosowania infrastruktury transportowej i środków transportu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

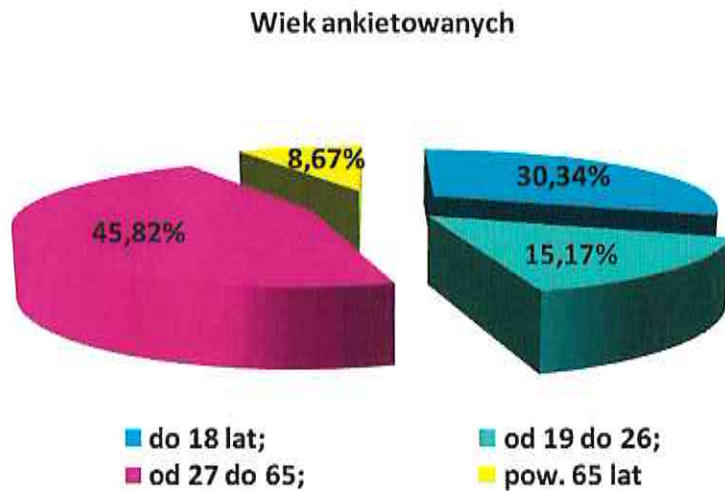
Badania ankietowe przeprowadzono na grupie osób reprezentujących zróżnicowany przedział wiekowy i status zawodowy mieszkających na wsi lub w mieście na terenie Gminy Międzyrzecz oraz wśród osób zamieszkujących inne gminy, ale korzystających z komunikacji publicznej na terenie Gminy Międzyrzecz.

Podział respondentów ze względu na płeć, wiek oraz status zawodowy przedstawia się następująco:

62,85 % kobiety

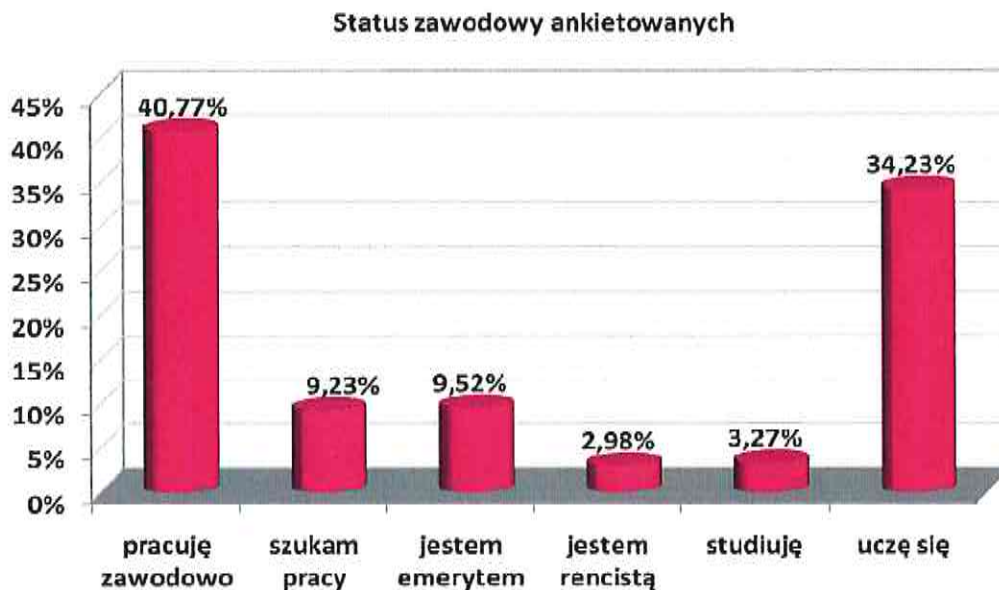
37,15 % mężczyźni

Wiek respondentów oraz ich status zawodowy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 9. Wiek ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 10. Status zawodowy ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na pytanie o status zawodowy odpowiadający wskazywali niekiedy więcej niż jedną odpowiedź.

Najliczniejszą grupę wśród badanych stanowiły osoby aktywne zawodowo (blisko 41 %) w wieku od 27 do 65 lat (prawie 46 %) oraz uczniowie (około 34%) w wieku do 18 lat (ponad 30%), czyli osoby, które z racji wieku i statusu zawodowego korzystają na co dzień z różnych form transportu i znane są im wszelkie braki oraz utrudnienia występujące w komunikacji na terenie gminy.

Podział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania w miastach i na wsiach przedstawiono poniżej:

71,21 %	mieszkańcy wsi
28,79 %	mieszkańcy miast
91,33%	mieszkańcy Gminy Międzyrzecz
8,67%	mieszkańcy innej gminy

Najliczniejszą grupą badanych byli mieszkańcy wiejskich obszarów gminy Międzyrzecz. Osoby spoza obszary gminy zamieszkiwały w gminach:

- Trzciel, Przytoczna, Bledzew, Pszczew w powiecie międzyrzeckim;
- Zbąszynek w powiecie świebodzińskim;

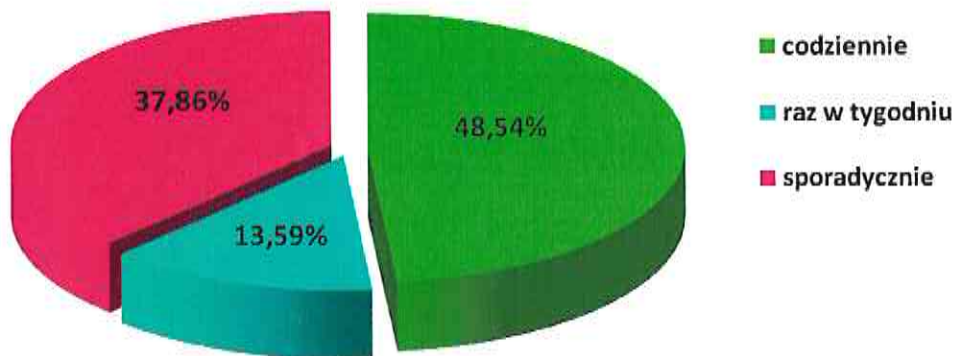
Scharakteryzowana powyżej grupa ankietowanych odpowiadała na szereg pytań dotyczących ich preferencji w korzystaniu ze środków transportu, przewoźników oraz biletów i celów podróży.

Osoby biorące udział w badaniach ankietowych poproszono o odpowiedź na pytanie, czy **aktualnie korzystają z komunikacji publicznej**, otrzymano następujące odpowiedzi:

63,78 %	korzysta z komunikacji publicznej
36,22 %	nie korzysta z komunikacji publicznej

Częstotliwość z jaką respondenci korzystają z komunikacji publicznej prezentuje poniższy wykres.

Częstotliwość korzystania przez badanych z komunikacji publicznej

Wykres 11. Częstotliwość korzystania z komunikacji publicznej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Około 48 % respondentów, którzy aktualnie korzystają z komunikacji zbiorowej wybiera tę formę transportu codziennie, blisko 38 % osób korzysta z transportu publicznego sporadycznie, a tylko około 14 % ankietowanych raz w tygodniu.

Badani odpowiadali na pytanie czy **posiadają lub użytkują samochód osobowy**. Otrzymane odpowiedzi prezentują się następująco:

- 53,87 %** posiada/użytkuje samochód
- 46,13 %** nie posiada/użytkuje samochodu

Ankietowani zostali poproszeni o określenie, z której formy komunikacji korzystają najczęściej. Otrzymane wyniki przedstawiono poniżej:

- 47,37 %** najczęściej wybiera komunikację zbiorową
- 52,63 %** najczęściej wybiera własny samochód

Na pytania dotyczące **rodzaju kupowanych biletów**, przysługujących **ulg** oraz **refundowania kosztów dojazdów do pracy przez pracodawcę** badani odpowiadali:

- 23,53 %** kupuje bilety miesięczne
- 58,51 %** kupuje bilety jednorazowe
- 17,96 %** nie odpowiedziało lub nie korzysta z komunikacji publicznej

Na pytania o **posiadanie uprawnień do korzystania z ulgowych przejazdów** oraz **zwrot kosztów dojazdów** otrzymano następujące odpowiedzi:

Uprawnienia na ulgowe przejazdy autobusowe:

- 31,27 %** posiada
- 60,37 %** nie posiada

8,26 % nie określiło

Uprawnienia na ulgowe przejazdy kolejowe:

23,53 % posiada

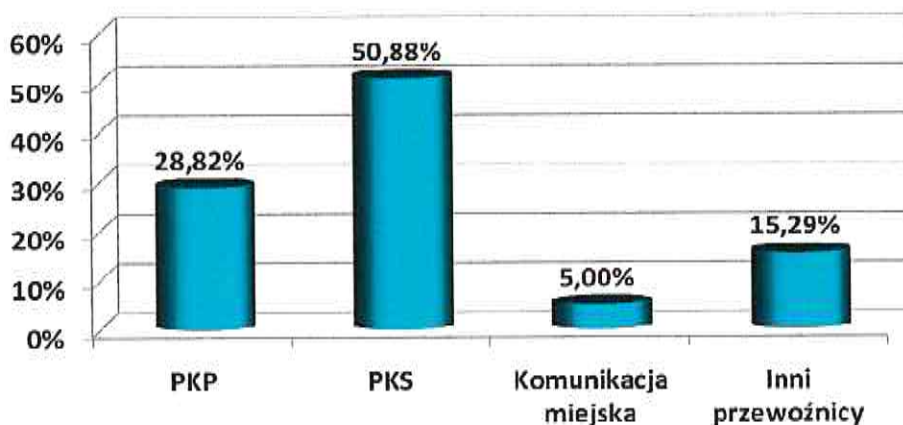
38,39 % nie posiada

38,08 % nie określiło

Na pytanie dotyczące **zwrotu kosztów dojazdu do pracy** odpowiedzi udzieliło **73,37 %** ankietowanych. Zdecydowana większość z nich, bo **96,34 %** osób nie może liczyć na refundację kosztów dojazdów do pracy przez pracodawcę. Tylko **3,66 %** respondentów potwierdziło, że otrzymuje częściowy lub całkowity zwrot kosztów podróży do miejsca pracy. Odpowiadający zostali poproszeni o określenie **jaki jest udział pracodawcy w kosztach dojazdu do pracy**. Tylko dwie osoby określiły jaki procent kosztów pracodawca refundują badanym. Jedna osoba wskazała, że jest to 30 % druga, że pracodawca całkowicie finansuje jego dojazd do pracy.

Osoby biorące udział w badaniu, które korzystają z transportu zbiorowego na terenie Gminy Międzyrzecz zostały poproszone o określenie, **z usług którego przewoźnika korzystają najczęściej**. Częstość oznaczano wg skali od 1-najczęściej do 4-najrzadziej, oceniając PKP, PKS, komunikację miejską oraz innych przewoźników. Otrzymane wyniki prezentuje wykres poniżej.

Preferencje wyboru przewoźnika

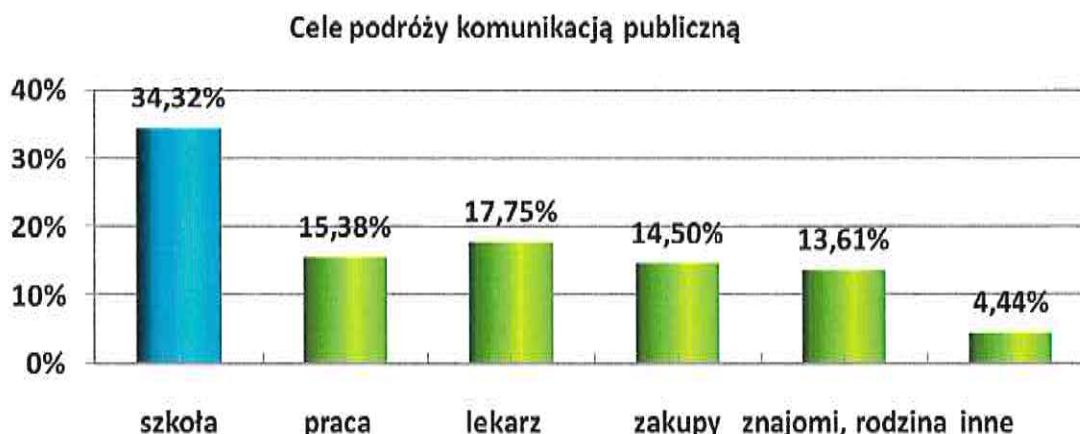

Wykres 12. Preferencje wyboru przewoźnika przez ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najczęściej respondenci (prawie 51 %) korzystają z usług PKS-ów oraz z transportu kolejowego – blisko 29 % badanych. Ponad 15 % podróżujących preferuje usługi innych przewoźników, natomiast komunikację miejską jako główny środek transportu wskazało tylko 5% ankietowanych.

Osoby biorące udział w badaniach ankietowych zostały poproszone również, aby korzystając z podobnej skali jak w poprzednim pytaniu (1-najważniejszy - 6-najmniej ważny) uszeregowali **cele podróży**, które odbywają korzystając z transportu publicznego. Otrzymane wyniki prezentuje poniższy wykres.

Wykres 13. Cele podróży komunikacją publiczną
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Respondenci, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie, jako najważniejsze cele swoich podróży komunikacją zbiorową wskazywali dojazdy do szkoły (ponad 34 %) i do lekarza (blisko 18%). W dalszej kolejności odpowiadający najczęściej dojeżdżają do pracy, na zakupy oraz w odwiedziny do znajomych i rodziny. Transportem publicznym w inne niż wymienione miejsca podróżuje ponad 4 % respondentów. Jako inne cele podróży odpowiadający wskazywali: urząd pracy, zawody sportowe oraz wakacje.

Zapytano również ankietowanych czy **korzystają z komunikacji publicznej w soboty, niedziele i święta**, jeżeli tak to na jakich trasach, a jeżeli nie to z jakiego powodu. Respondenci udzielili następujących odpowiedzi:

- 64,40 %** osób nie korzysta
- 13,62 %** osób korzysta
- 21,98 %** osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie

Osoby, które nie podróżują transportem publicznym w weekendy i święta jako powody dla których z niego nie korzystają wskazywali:

- brak kursów w tych dniach
- podróżowanie samochodem lub rowerem
- niepasujące godziny istniejących kursów
- niepasujące dostępne trasy
- brak potrzeby przemieszczania się ze względu na dni wolne od zajęć szkolnych i dodatkowych
- wysokie koszty podróży.

Wielu odpowiadających określiło trasy po jakich podróżują w soboty, niedziele i święta korzystając z komunikacji publicznej:

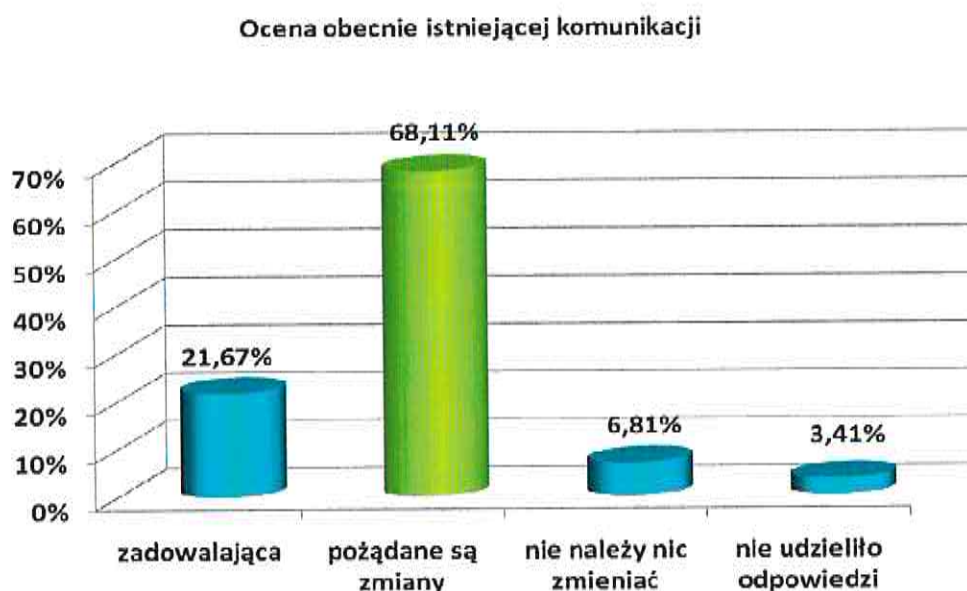
- Międzyrzecz – Rokitno
- Międzyrzecz – Piaski
- Bobowicko – Międzyrzecz – Międzychód
- Bukowiec – Gorzów Wlkp.
- Wyszanowo – Stary Dwór
- Międzyrzecz – Gorzów Wlkp.
- Międzyrzecz – Zielona Góra
- Międzyrzecz – Szumiąca
- Międzyrzecz – Bobowicko
- Międzyrzecz – Bukowiec
- Międzyrzecz – Skwierzyna
- Międzyrzecz – Kuźnik, Skoki
- Międzyrzecz – Templewo
- Międzyrzecz – Stary Dwór
- Międzyrzecz – Pszczew
- Międzyrzecz – Pniewo
- Międzyrzecz – Chociszewo
- Międzyrzecz – Wysoka
- Międzyrzecz – Zbąszynek
- Kalsko – Przytoczna
- Międzyrzecz – Nietoperek
- Międzyrzecz – Głębokie
- Międzyrzecz – Kęszyca
- Żółwin – Gorzów Wlkp.
- Rojewo – Skwierzyna
- Międzyrzecz – Szumiąca
- Międzyrzecz – Żółwin
- Międzyrzecz – Bledzew.

Analizując powyższe dane dotyczące korzystania z komunikacji zbiorowej przez mieszkańców oraz osoby podróżujące po terenie Gminy Międzyrzecz, można stwierdzić, że blisko 64 % respondentów aktualnie korzysta z transportu publicznego. Ponad 48 % osób korzystających z komunikacji zbiorowej wybiera tę formę transportu codziennie, a blisko 38% korzysta z niej sporadycznie. Ponad połowa (około 54 %) ankietowanych posiada lub użytkuje samochód osobowy. Prawie 53 % osób badanych deklaruje, że najczęściej wybieraną przez nich formą transportu jest podróżowanie samochodem osobowym, natomiast blisko 48 % wybiera komunikację publiczną. Większość ankietowanych, około 58 % kupuje bilety jednorazowe, z biletów miesięcznych korzysta tylko ponad 23 % odpowiadających. Spośród osób badanych uprawnienia do ulgowych przejazdów autobusowych posiada ponad 31 % respondentów, a na przejazdy kolejowe około 23 % ankietowanych. Ponad 96 % odpowiadających nie może liczyć na zwrot kosztów dojazdów do pracy

przez pracodawcę. Podróżujący najczęściej korzystają z usług PKS-ów i kolei, a najrzadziej wybierają komunikację miejską. Uczestnicy badań ankietowych, którzy podróżują komunikacją zbiorową najczęściej dojeżdżają do szkoły około 34 %, w dalszej kolejności do lekarza, pracy, na zakupy oraz do rodziny i znajomych. Około 4,5 % osób dojeżdża w inne miejsca. Uzyskane dane wskazują na to, że tylko ponad 13 % badanych korzysta z komunikacji w soboty, niedziele i święta. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak transportu publicznego w weekendy i święta oraz korzystanie z samochodu. Ankietowani podróżujący w dni wolne przemieszczają się przede wszystkim w obrębie Gminy Międzyrzecz, najczęściej na trasach łączących poszczególne miejscowości z siedzibą gminy - Międzyrzeczem oraz na trasach w obrębie powiatu międzyrzeckiego. Respondenci chętnie podróżują również do sąsiednich powiatów gorzowskiego, świebodzińskiego, zielonogórskiego na terenie województwa lubuskiego oraz do powiatu międzychodzkiego w województwie wielkopolskim.

Przeprowadzone badania ankietowe miały również na celu **poznanie opinii o obecnie istniejącej komunikacji oraz analizę potrzeb komunikacyjnych respondentów.**

Odpowiadających poproszono o **ocenę aktualnych rozwiązań komunikacyjnych.** Otrzymane wyniki prezentuje poniższy wykres.

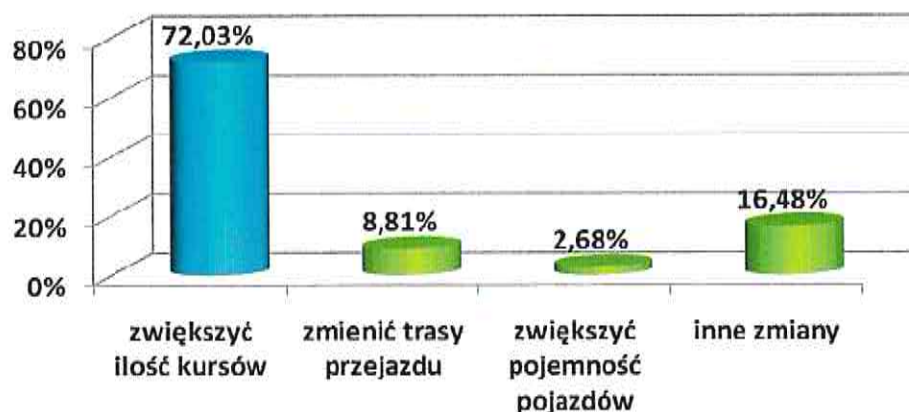

Wykres 14. Ocena istniejącej komunikacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ankietowani zostali poproszeni również o określenie **jakich zmian należałoby dokonać w celu poprawy komunikacji.** Badani zgłaszali wielokrotnie po kilka propozycji zmian. Otrzymane odpowiedzi przedstawia wykres poniżej.

Zmiany zaproponowane przez respondentów

Wykres 15. Zmiany w komunikacji zaproponowane przez ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ponad 68%, czyli zdecydowana większość ankietowanych dostrzega konieczność zmian obecnie funkcjonującego transportu zbiorowego. Zadowolonych z obecnego stanu komunikacji publicznej jest ponad 21 % respondentów i tylko około 7 % osób nie widzi potrzeby jakichkolwiek zmian. Swojego zdania na ten temat nie wyraziło około 3,4 % badanych. Około 72 % odpowiadających uważa, w celu poprawy sytuacji komunikacyjnej należy zwiększyć ilość kursów. Blisko 9 % ankietowanych twierdzi, że należałoby zmienić istniejące trasy przejazdów, natomiast około 2,5 % zaproponowało zwiększenie pojemności pojazdów. Około 16 % odpowiadających widzi koniecznych innych niż wymienione zmian w komunikacji publicznej.

Wśród propozycji innych zmian zgłoszonych przez ankietowanych znalazły się:

- wprowadzenie komunikacji w weekendy, święta i wakacje
- utworzenie nowych tras komunikacyjnych
- dostosowanie pojemności autobusów do ilości pasażerów
- zmiana autobusów na busy
- obniżenie cen biletów
- wprowadzenie zniżki dla uczniów
- dostosowanie godzin odjazdów do potrzeb pasażerów, zwłaszcza osób pracujących
- poprawa punktualności
- wprowadzenie darmowej komunikacji
- wprowadzenie nowszego, wygodniejszego taboru i zwiększenie komfortu podróży
- wprowadzenie bezpośrednich połączeń
- zwiększenie częstotliwości kursów, szczególnie w godzinach rannych i poza godzinami szczytu (późnym popołudniem i wieczorem)

- przywrócenie zlikwidowanych połączeń
- dodanie nowych przystanków

Osoby biorące udział w badaniach ankietowych zostały także poproszone o odpowiedź na pytanie **jakie ich zadaniem nowe trasy należało by uruchomić**. 77 osób zaproponowało w sumie 45 tras. Otrzymane propozycje wraz z ilością osób, które je zgłaszały zestawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Trasy zaproponowane przez ankietowanych	Ilość Osób
GMINA MIĘDZYRZECZ		
1	Międzyrzecz - Kursko	6
2	Międzyrzecz - Bobowicko	5
3	Międzyrzecz - Bukowiec	5
4	Międzyrzecz - Wysoka	5
5	Międzyrzecz - Kaława	5
6	Międzyrzecz - Wyszanowo	4
7	Międzyrzecz - Kęszycza Leśna	4
8	Międzyrzecz - Św. Wojciech	4
9	Międzyrzecz - Szumiąca	3
10	Międzyrzecz - Kuźnik, Skoki	3
11	Międzyrzecz - Gorzyca	3
12	Międzyrzecz - Rojewo	2
13	Międzyrzecz - Bobowicko - Żółwin	1
14	Międzyrzecz - Obrzyce	1
15	Międzyrzecz - Żółwin	1
16	Międzyrzecz - Kalsko	1
17	Międzyrzecz - Głębokie	1
18	Wysoka - Międzyrzecz - Bobowicko	1
19	Bobowicko - Żółwin	1
20	Św. Wojciech - Międzyrzecz - Bobowicko	1
21	Pieski - Kursko	1
22	Wojciechówek - Jagielnik - Międzyrzecz	1
POWIAT MIĘDZYRZECKI		
1	Międzyrzecz - Brójce	2
2	Międzyrzecz - Rokitno	2
3	Międzyrzecz - Przytoczna	1
4	Międzyrzecz - Pszczew	1
5	Międzyrzecz - Siercz	1
6	Międzyrzecz - Bledzew	1
7	Bobowicko - Trzciel	2
8	Bukowiec - Brójce	1
9	Św. Wojciech - Chociszewo	2
POWIAT GORZOWSKI		
1	Międzyrzecz - Gorzów Wlkp.	1
POWIAT SULĘCIŃSKI		
1	Międzyrzecz - Sulęcín	1

POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI		
1	Międzyrzecz - Zbąszynek	7
2	Międzyrzecz - Rogoziniec	1
3	Bukowiec - Zbąszynek	1
4	Kęszycza Leśna - Międzyrzecz - Świebodzin	1
POWIAT ZIELONOGÓRSKI		
1	Bukowiec - Zielona Góra	1
INNE WOJEWÓDZTWA		
1	Międzyrzecz - Poznań	5
2	Międzyrzecz - Międzychód	1
3	Międzyrzecz - Warszawa	1
4	Międzyrzecz - Kraków	1
5	Międzyrzecz - Katowice	1
6	Bobowicko - Międzychód	2
MIĘDZYNARODOWA		
1	Międzyrzecz - Berlin	1

Tabela 33. Trasy zaproponowane przez ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ankietowani największe braki w komunikacji wskazywali na trasach łączących Międzyrzecz z poszczególnymi miejscowościami w gminie: do Kurska (6 osób), do miejscowości Bobowicko, Bukowiec, Wysoka, Kaława po 5 osób, do Wyszynowa, Kęszycy Leśnej oraz Św. Wojciecha po 4 osoby. Poprawy wymaga również komunikacja do Zbąszynka (7 osób) w powiecie świebodzińskim oraz do Poznania (5 osób) w województwie wielkopolskim. W sumie ankietowani zaproponowali:

- 22 trasy w obrębie Gminy Międzyrzecz
- 9 do powiatu międzyrzeckiego
- 1 trasę do powiatu gorzowskiego
- 1 trasę do powiatu sulęcińskiego
- 4 trasy do powiatu świebodzińskiego
- 1 trasę do powiatu zielonogórskiego
- 6 trasy do innych województw
- 1 trasę międzynarodową.

Oprócz propozycji nowych tras odpowiadających poproszono o **określenie na jakich trasach możliwości dojazdu są utrudnione** i występuje potrzeba utworzenia nowych kursów oraz w jakich godzinach, a także o informacje **na czym te utrudnienia polegają**. W sumie respondenci zgłosili **271 propozycji zmian**, które zostały uwzględnione w projekcie Planu Transportowego dla Gminy Międzyrzecz. Ankietowani wskazywali, że powyższe utrudnienia w komunikacji polegają na:

- braku kursów popołudniu oraz w godzinach wieczornych i nocnych
- niedopasowaniu godzin oraz ilości i częstotliwości kursów do potrzeb pasażerów
- braku lub zbyt małej ilości połączeń w weekendy i wakacje

- zbyt małej ilości kursów
- brak kursów dostosowanych do pracy zmianowej
- braku jakichkolwiek połączeń komunikacyjnych
- braku kursów powrotnych lub ich zbyt małej ilości
- zbyt długich trasach komunikacyjnych, a co za tym idzie długim czasie podróży
- spóźnieniach autobusów
- braku zróżnicowania godzinowego połączeń autobusowych i kolejowych – są w zbliżonych godzinach.

Osoby biorące udział w badaniach ankietowych poproszono również o ocenę **przebiegu istniejących linii komunikacyjnych** oraz jeżeli w ich opinii konieczne są zmiany to o wskazanie ich rodzaju.

54,49 %	uznało, że przebieg linii komunikacyjnych jest właściwy
25,39 %	uznało, że przebieg linii komunikacyjnych jest niewłaściwy
20,12 %	nie miało zdania na ten temat

Niewielu z respondentów potrafiło jednak wskazać jakie zmiany w przebiegu linii komunikacyjnych są potrzebne. Zaproponowano:

- utworzenie nowych linii komunikacyjnych przystankami w małych miejscowościach m.in. Kęszycza Kolonia, Wojciechówek
- utworzenie większej ilości połączeń bezpośrednich.

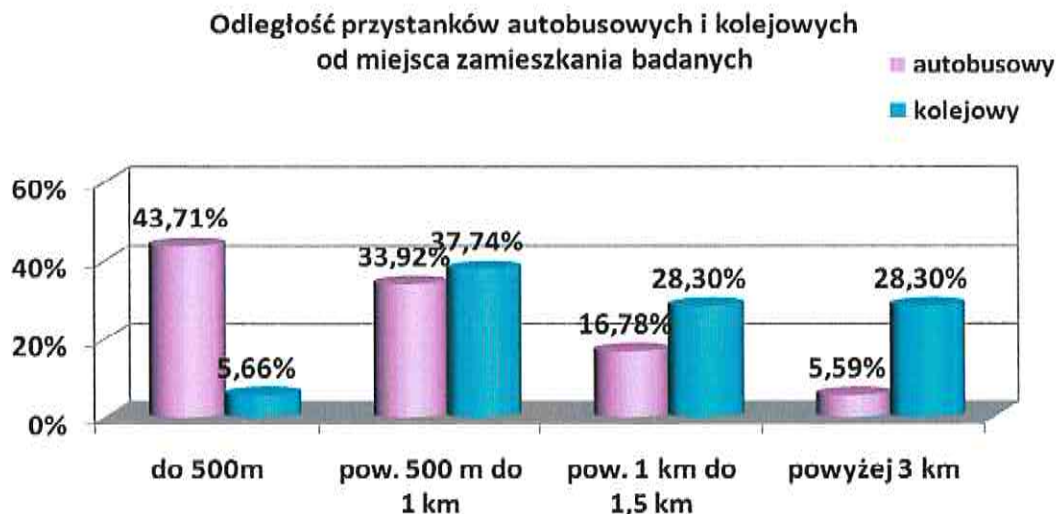
Potrzeba zmian linii komunikacyjnych wynikała przede wszystkim z konieczności dojazdu do szkoły dla **46,34 %** badanych, którzy odpowiedzieli na to pytanie, do pracy dla **40,24 %**. **23,17 %** osób wskazało na inne powody takie jak: dojazd do lekarza, do urzędu pracy, na zakupy.

Osoby biorące udział w badaniach ankietowych zapytano również o to, **czy po uruchomieniu zaproponowanych przez siebie tras są skłonni zrezygnować z korzystania z samochodu osobowego?** Respondenci odpowiadali:

24,46 %	zrezygnuje
20,74 %	raczej zrezygnuje
35,91 %	na pewno nie zrezygnuje
18,89 %	nie udzieliło odpowiedzi na pytanie

Blisko 36 % badanych nie zamierza zrezygnować transportu samochodowego i przenieść się do autobusów. Ponad 24 % zdecydowanie deklaruje chęć porzucenia auta na rzecz korzystania z komunikacji publicznej, a około 21 % osób się nie jest w stanie jednoznacznie określić czym będą jeździć w przyszłości. Prawie 19 % ankietowanych, którzy nie odpowiedzieli na to pytanie to prawdopodobnie osoby, które korzystają tylko i wyłącznie z transportu publicznego.

Respondentów poproszono także o informacje na temat **dostępności przystanków autobusowych i kolejowych** oraz **ocenę czy ich ilość** jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb komunikacyjnych badanych. Na terenie Gminy Międzyrzecz funkcjonuje zarówno komunikacja autobusowa jak i kolejowa. W związku z tym ankietowani określali odległości od miejsca zamieszkania do przystanków autobusowych oraz kolejowych. Otrzymane dane przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Wykres 16. Odległości od przystanków autobusowych i kolejowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Spośród osób, które odpowiedziały na to pytanie blisko 44 % ma do pokonania do przystanku autobusowego drogę nie większą niż 500 metrów. Prawie 34 % badanych mieszka w odległości do 1 km, natomiast około 17 % musi pokonać trasę do 1,5 km, aby dotrzeć na najbliższy autobus. Tylko ponad 5 % ankietowanych musi przebyć odległość ponad 3 km do przystanku autobusowego. Odwrotnie przedstawia się sytuacja w przypadku przystanków kolejowych. Odległość mniejszą niż 500 metrów do przystanku kolejowego ma zdecydowanie najmniej badanych, bo tylko ponad 5,5 %, natomiast trasę powyżej 3 km musi pokonać ponad aż 28 % ankietowanych. Najwięcej, bo prawie 38 % osób ma do przebycia drogę krótszą niż 1 km, a około 28% respondentów od najbliższej stacji kolejowej dzieli odległość do 1,5 km.

Odległości te respondenci pokonują:

89,63 % pieszo

10,37 % rowerem

Odpowiadających poproszono o ocenę, czy **obecna ilość przystanków jest wystarczająca**, aby zaspokoić ich potrzeby komunikacyjne. Jeżeli nie to proszono o podanie w których miejscowościach widzą oni konieczność utworzenia nowych przystanków.

73,99 % uznało, ilość przystanków za wystarczającą

13,31 % uznało, że ilość przystanków jest niewystarczająca

12,70 % nie miało zdania na ten temat

Prawie 74 % respondentów oceniło, że obecna ilość przystanków jest wystarczająca do zaspokojenia ich potrzeb komunikacyjnych, natomiast ponad 13 % jest zdania, że jest ich zbyt mało.

Ankietowani zaproponowali utworzenie nowych przystanków w poniższych miejscowościach:

- Międzyrzecz, Os. Kasztelańskie przy basenie/koło Policji
- Międzyrzecz, ul. Piastowska
- Międzyrzecz, ul. Staszica
- Międzyrzecz, ul. Waszkiewicza koło NETTO
- Międzyrzecz, ul. Wojska Polskiego
- Międzyrzecz, ul. Marcinkowskiego przy CKZiU
- Międzyrzecz, ul. Stoczniowców Gdańskich 1970
- Międzyrzecz, ul. Świerczewskiego
- Św. Wojciech
- Kalsko na końcu wsi.

Na koniec zapytano osoby biorące udział w badaniach ankietowych czy zamierzają **zrezygnować w tym roku z transportu zbiorowego na rzecz transportu własnego.**

29,41 % osób zamierza zrezygnować z transportu publicznego

54,18 % osób nie zamierza zrezygnować z transportu publicznego

16,41 % nie odpowiedziało na to pytanie

Poproszono ankietowanych o opinię **co ich zdaniem ogranicza dostęp do komunikacji publicznej.** Odpowiadający wskazywali niekiedy po kilka przyczyn takich ograniczeń. Otrzymało następujące odpowiedzi:

60,68 % rozkład jazdy niedopasowany do potrzeb pasażerów

15,79 % konieczność korzystania z usług kilku przewoźników

32,82 % cena biletu

13,00 % odległość od przystanku

2,48 % inna przyczyna

Jako inne przyczyny utrudniające dostęp do komunikacji wymieniano:

- brak połączeń komunikacyjnych
- brak kursów w dni wolne od pracy oraz w wakacje i ferie szkolne.

Ponad 54 % ankietowanych zadeklarowało, że nie zamierza w ciągu najbliższego roku zrezygnować z korzystania z komunikacji publicznej, około 29 % ma zamiar zrezygnować z podróżowania z autobusami i przenieść się do samochodów, a ponad 16 % osób, które nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie to

prawdopodobnie osoby korzystające tylko i wyłącznie z transportu samochodowego. Około 61 % badanych jako główną przyczynę ograniczeń w dostępie do komunikacji publicznej wskazało niedopasowanie rozkładów jazdy do potrzeb pasażerów. Blisko 33 % respondentów uważa, że to wysokie koszty podróży zniechęcają do korzystania z transportu publicznego. Prawie 16 % uznało, że jest to konieczność korzystania z usług kilku przewoźników, a dla 13 % dużym utrudnieniem jest zbyt duża odległość od przystanków. Organizatorzy transportu publicznego w Gminie Międzyrzecz powinni szczegółowo przeanalizować potrzeby komunikacyjne jego mieszkańców i dołożyć wszelkich starań, aby dostosować transport zbiorowy do potrzeb jego użytkowników oraz znaleźć takie rozwiązania komunikacyjne, które ułatwią życie pasażerom, przy jednoczesnym zapewnieniu przewoźnikom rentowności połączeń.

W końcowej części ankiety osoby biorące udział w badaniu zostały poproszone o ocenę **dostosowania infrastruktury transportowej do potrzeb osób niepełnosprawnych**. Odpowiadających poproszono, żeby jeżeli są niepełnosprawni lub mają styczność z takimi osobami określili, jakich organów ta niepełnosprawność dotyczy. Odpowiedzi na to pytanie udzieliły 76 osób. W niektórych przypadkach niepełnosprawność dotyczyła więcej niż jednego organu. Procentowo wyniki prezentują się następująco:

39,47 %	narząd ruchu
25,00 %	narząd wzroku
35,53 %	narząd słuchu
18,42 %	narząd mowy

Zapytano również ankietowanych czy wyżej wymieniona osoba dysponuje przystosowanym pojazdem, wózkiem lub innym środkiem pomocy czy może liczyć tylko na pomoc innych oraz jaki jest status zawodowy takiej osoby. Odpowiedzi udzieliło 70 respondentów, niekiedy podawano więcej niż jedną odpowiedź.

21,43 %	dysponuje przystosowanym pojazdem
15,71 %	wózkiem lub innym środkiem pomocy
65,71 %	może liczyć tylko na pomoc innych osób

Na pytanie o status zawodowy wyżej wymienionej osoby ankietowani udzielili następujących odpowiedzi:

12,99 %	pracuje
53,95 %	nie pracuje
28,95 %	nie pracuje z braku możliwości dojazdu do pracy

Infrastrukturę transportową i środki transportu oceniano w skali od 0 – wcale nieprzystosowany do 5 - dobrze przystosowany. Badani oceniali przystosowanie:

- środków transportu
- przystanków w miastach i poza nimi
- dworca kolejowego w Międzyrzeczu
- przystanku dworcowego w Międzyrzeczu.

W sumie 122 ankietowanych oceniło stopień przystosowania środków transportu oraz infrastruktury transportowej na terenie gminy do potrzeb osób niepełnosprawnych. Otrzymane dane zebrane zostały w poniższej tabeli.

Infrastruktura transportowa	ocena					
	0	1	2	3	4	5
	%					
Środki transportu	41,53	16,95	12,71	14,41	5,08	9,32
Przystanki w mieście	12,73	10,91	10,91	12,73	9,09	43,64
Przystanki poza miastami	34,26	12,04	10,19	21,30	10,19	12,04
Dworzec kolejowy Międzyrzecz	28,04	14,02	19,63	13,08	10,28	14,95
Przystanek dworcowy Międzyrzecz	13,08	9,35	11,21	6,54	29,91	29,91

Tabela 34. Ocena dostosowania środków transportu i infrastruktury transportowej do potrzeb osób niepełnosprawnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Z analizy danych zgromadzonych w powyższej tabeli, wynika że środki transportu oraz przystanki poza miastem nie są wcale lub są tylko w niewielkim stopniu przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Za dobrze przystosowane uznano tylko przystanki na terenie miasta. Dworzec kolejowy w Międzyrzeczu w opinii większości badanych nie jest zbyt dobrze dostosowany do potrzeb takich osób. W ocenie respondentów dobrze przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych jest natomiast przystanek dworcowy w Międzyrzeczu. Brak przystosowania infrastruktury transportowej i przede wszystkim środków transportu skazuje osoby niepełnosprawne na konieczność korzystania z własnych środków transportu lub życzliwości i pomocy rodziny, bądź znajomych. Dla osób niepełnosprawnych brak możliwości korzystania z transportu publicznego stanowi bardzo duże utrudnienie w życiu codziennym (zakupy, wizyty u lekarzy, dojazd na rehabilitację itp.), jak również znacznym stopniu utrudnia, bądź uniemożliwia aktywność zawodową tej grupy osób przez brak możliwości dojazdu do miejsca pracy.

5. Plan organizacji sieci transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej.

5.1. Określenie zasad organizacji rynku przewozów

5.1.1. Określenie zasad organizacji publicznego transportu zbiorowego

Zgodnie z założeniami Ustawy z 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym Organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na:

- 1) badaniu i analizie potrzeb przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej zdolności ruchowej;
- 2) podejmowaniu działań zmierzających do realizacji istniejącego planu transportowego lub do aktualizacji tego planu;
- 3) zapewnieniu odpowiednich warunków funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego, w szczególności w zakresie:
 - a) standardów dotyczących przystanków komunikacyjnych oraz dworców,
 - b) korzystania z przystanków komunikacyjnych oraz dworców,
 - c) funkcjonowania zintegrowanych węzłów przesiadkowych,
 - d) funkcjonowania zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego,
 - e) systemu informacji dla pasażera;
- 4) określaniu sposobu oznakowania środków transportu wykorzystywanych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej;
- 5) ustalaniu stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem albo zarządzającym nie jest jednostka samorządu terytorialnego, zlokalizowanych na liniach komunikacyjnych na obszarze właściwości organizatora;
- 6) określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów;
- 7) określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym nie jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla wszystkich operatorów i przewoźników oraz informowaniu o stawce opłat za korzystanie z tych obiektów;
- 8) przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego;
- 9) zawieraniu umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego;
- 10) ustalaniu opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 915), za usługę świadczoną przez operatora w zakresie publicznego transportu zbiorowego;
- 11) ustalaniu sposobu dystrybucji biletów za usługę świadczoną przez operatora w zakresie publicznego transportu zbiorowego;
- 12) wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007.

5.1.2. Określenie właściwości rzeczowej oraz kompetencji organizatorów transportu.

Na terenie Gminy Międzyrzecz za organizację komunikacji publicznej i realizację powyżej określonych zadań Organizatora, odpowiadać będą organy samorządowe różnych szczebli. Będą to władze Gminy Międzyrzecz, Organy związku lub porozumienia międzygminnego, jeżeli taki zostanie na tym obszarze utworzony, Starosta Międzyrzecki oraz Marszałek Województwa Lubuskiego, jeżeli udzieli zamówienia publicznego na linie komunikacyjne w przewozach wojewódzkich, które przebiegać będą przez teren Gminy Międzyrzecz. Takim organem mogą być także marszałkowie innych województw, szczególnie województwa dolnośląskiego, wielkopolskiego lub zachodniopomorskiego, jeżeli udzielą operatorowi stosownego zamówienia.

Ponadto na terenie gminy mogą być realizowane do dnia 31 grudnia 2017 r. linie komunikacyjne obsługiwane przez przedsiębiorców w oparciu o wydane im przez różne organy samorządowe „zezwolenia” (*zmiana daty ważności zezwoleń ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 1342*). Po dniu 1 stycznia 2018 r. mogą także być realizowane linie komunikacyjne przez „przewoźników” na podstawie wydanych im dokumentów tzw. „potwierdzenie zgłoszenia przewozu”. Jednak w tej komunikacji realizowanej przez tych przewoźników, na ich własne ryzyko gospodarcze, pasażerowie, którym przyznano prawo do ulg ustawowych w przejazdach autobusowym transportem publicznym, nie będą mieli prawa do korzystania z takich ulg. Przewoźnikom tym nie będą wypłacane dopłaty ze środków budżetu państwa i nie będą mieli obowiązku honorowania ulg ustawowych. Ten problem dotknie głównie dzieci i młodzież w wieku szkolnym korzystającą z przejazdów na podstawie biletów miesięcznych szkolnych.

Do kompetencji Starosty Międzyrzeckiego należeć będzie organizacja przewozów powiatowych, jeżeli będą miały one charakter użyteczności publicznej, tj. takich, których cały przebieg linii komunikacyjnych będzie znajdować się na obszarze powiatu pod warunkiem przebiegu przez co najmniej dwie gminy.

Problemem prawnym i organizacyjnym dla Burmistrza Gminy będzie sytuacja, w której potrzeby mieszkańców gminy dotyczyć będą konieczności zapewnienia im dojazdu do miejscowości na terenie innej gminy w Powiecie Międzyrzeckim lub w sąsiednim powiecie, a Starosta Międzyrzecki oraz Marszałek Województwa Lubuskiego nie uzna za stosowne udzielić operatorowi zamówienia na wykonanie niezbędnych z punktu widzenia społeczeństwa Gminy liniach komunikacyjnych.

Linie użyteczności publicznej realizowane na terenie dwóch lub więcej gmin, o ile nie będą zorganizowane przez Starostę Międzyrzeckiego, powinny być realizowane i finansowane przez władze tych gmin, które w takiej sytuacji powinny zawierać odpowiednie związki lub porozumienia.

Linie użyteczności publicznej realizowane na terenie dwóch lub więcej powiatów, o ile nie będą zorganizowane przez Marszałka Województwa Lubuskiego, powinny być realizowane i finansowane przez władze tych powiatów, które w takiej sytuacji powinny zawierać odpowiednie porozumienie.

5.1.3. Określenie trybu wyboru operatorów publicznego transportu zbiorowego.

Organizator dokonuje wyboru operatora w trybie:

- ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.) albo
- ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1920).

Organizator w szczególnie uzasadnionym przypadku może także udzielić zamówienia bezpośrednio, zawierając z operatorem umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w przypadku wystąpienia przesłanek o których mowa w art. 22 ust.1 i ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Gmina Międzyrzecz powinna móc w uzasadnionych przypadkach skorzystać z każdej z form udzielenia zamówienia na realizację gminnych przewozów o charakterze użyteczności publicznej. Jednak należy przede wszystkim preferować formy publicznego wyboru operatora, któremu zostanie udzielone zamówienie usługi przewozowej o charakterze użyteczności publicznej. Zasadne jest wybieranie operatora w trybie ustawy o zamówieniach publicznych.

Po 1 stycznia 2018 r. powinno się zastosować w uzasadnionych przypadkach tryb udzielania koncesji operatorowi. Da mu to przewagę nad przewoźnikami, ponieważ tylko w autobusach operatora pasażerom będą przysługiwały ulgi ustawowe.

Umowa zawierana z wybranym operatorem powinna dotyczyć sieci kilku linii komunikacyjnych. Takie podejście ułatwi władzom gminy oraz przyszłemu operatorowi możliwość rozliczenia takiej usługi oraz umożliwi zastosowanie jednolitego systemu biletowego i taryfowego. Na tak niewielką sieć komunikacyjną, nie ma przesłanek do organizowania przetargu na każdą linię oddzielnie, ponieważ zwiększyłyby to koszty, w tym także koszty administracyjne jej obsługi.

5.2. Projektowane linie komunikacyjne

5.2.1. Wykaz linii komunikacyjnych.

Głównym zadaniem planowanego układu komunikacyjnego jest zapewnienie skomunikowania wszystkich miejscowości w obszarze gminy z siedzibą Gminy Międzyrzecz.

Do realizacji publicznego transportu zbiorowego dla mieszkańców Gminy Międzyrzecz, w ramach organizowanej przez gminę sieci połączeń komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej zaprojektowano pierwotnie **6 linii komunikacyjnych** łączących siedzibę gminy z poszczególnymi miejscowościami. Linie opracowano w oparciu o istniejącą komunikację gminną, z jednoczesnym zwiększeniem ilości tej komunikacji w dni wolne od pracy oraz w okresie wakacji i ferii szkolnych, co

wynika ze zgłoszonego zapotrzebowania mieszkańców. Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych zmieniono rozkład jazdy dla linii nr 001 (Zał. 9.4.1) – uwzględniono inne godziny odjazdów oraz dodano kursy relacji Szumiąca – Międzyrzecz obsługiwane w wakacje. Na prośbę mieszkańców uwzględniono **dotatkową linię 007** relacji Bobowicko – Międzyrzecz – Jagielnik obsługiwaną we wtorki i piątki robocze (Zał. 9.4.7).

1. Międzyrzecz – Kaława – Kęszycza Leśna – Międzyrzecz – **Zał. 9.4.1;**
2. Międzyrzecz – Kursko – Gorzyca – Międzyrzecz – **Zał. 9.4.2;**
3. Międzyrzecz – Rojewo – Międzyrzecz – **Zał. 9.4.3;**
4. Międzyrzecz – Lubosinek – Kalsko – **Zał. 9.4.4;**
5. Międzyrzecz – Żółwin – Kuligowo – Międzyrzecz – **Zał. 9.4.5;**
6. Międzyrzecz – Wyszanowo – Bukowiec – Międzyrzecz – **Zał. 9.4.6;**
7. Bobowicko – Międzyrzecz – Jagielnik – **Zał. 9.4.7;**

Numer linii	Relacja gminna	Dystans [km]	Ilość kursów	Przebieg roczny
80302 001 U	Międzyrzecz - Kaława - Kęszycza Leśna - Międzyrzecz	55	20	130 887
80302 002 U	Międzyrzecz - Kursko - Gorzyca - Międzyrzecz	42	9	59 550
80302 003 U	Międzyrzecz - Rojewo - Międzyrzecz	22	3	20 020
80302 004 U	Międzyrzecz - Lubosinek - Kalsko	10	6	18 200
80302 005 U	Międzyrzecz - Żółwin - Kuligowo - Międzyrzecz	17	8	18 260
80302 006 U	Międzyrzecz - Wyszanowo - Bukowiec - Międzyrzecz	28	3	25 480
80302 007 U	Bobowicko – Międzyrzecz – Jagielnik	13	2	2 626
		Suma	51	275 023

Tabela 35. Planowana ilość kursów oraz przebieg roczny w ramach linii objętych do uruchomienia przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 35 stanowi również Zał. nr 9.4.

Mapa 22. Przebieg projektowanych linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej

Źródło: Opracowanie własne

W pierwszym okresie organizator przewozów powinien zapewnić kursowanie linii o charakterze użyteczności publicznej przynajmniej na odcinkach łączących siedzibę gminy z poszczególnymi zamieszkałymi miejscowościami w obszarze Gminy. Wydłużanie poszczególnych linii komunikacyjnych powinno następować w miarę uzyskiwania dodatkowych środków finansowych, szczególnie w przypadku wyrażania przez daną gminę zgody na współfinansowanie komunikacji publicznej o tym charakterze.

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Roczny przebieg w [wozokm]		Ilość kursów	
		Ogółem	W tym w soboty i niedziele	Ogółem	W tym w soboty i niedziele
1	Aktualny stan komunikacji na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz	159 638	0	47	0
2	Aktualny stan komunikacji na podstawie zezwoleń innych organów	197 161	8790	89	16
OGÓŁEM		356 799	8790	136	16
3	Projekt komunikacji w granicach Gminy Międzyrzecz	275 023	43 656	51	18
4	% wiersz 3 do wiersza 1	172,3%	-	108,5%	-
5	% wiersz 3 do wiersza „Ogółem”	77,1%	496,6%	37,5%	112,5%

Tabela 36. Aktualny i projektowany stan komunikacji na terenie Gminy Międzyrzecz

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela przedstawia roczne przebiegi i ilości kursów, które są wykonywane przez przewoźników w chwili obecnej oraz projektowane przebiegi i kursy o charakterze komunikacji użyteczności publicznej.

Jak wynika z powyższego zestawienia, przebieg projektowanej gminnej komunikacji o charakterze użyteczności publicznej byłby wyższy o 72,3 % od przebiegu komunikacji regularnej wykonywanej aktualnie na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Gminy. Natomiast byłby niższy o 22,9 % od dotychczas realizowanego przebiegu w komunikacji gminnej, powiatowej i wojewódzkiej.

Uzasadnienie tego stanu rzeczy wynika z tego, że planowanie komunikacji autobusowej na terenie gminy na poziomie aktualnych ilości wykonywanych kilometrów w oparciu o zezwolenia wydane przez Burmistrza nie zaspokoi podstawowych potrzeb przewozowych mieszkańców gminy. Aktualnie na terenie gminy w oparciu o zezwolenia wydane przez Burmistrza Gminy nie jest realizowana komunikacja w soboty i niedziele ani w okresie wakacyjnym. Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców gminy założono kursy w soboty, niedziele oraz w okresie wakacji i przerw szkolnych w godzinach porannych i popołudniowych na każdej z powyższych linii.

Jeżeli projektowana komunikacja gminna nie będzie jednak spełniała wszystkich oczekiwań pasażerów powinna ona zostać zorganizowana przez Marszałka Województwa Lubuskiego bądź Starostę Międzyrzeckiego w ramach organizacji przewozów wojewódzkich lub powiatowych o charakterze użyteczności publicznej.

W przypadku, gdy marszałek lub starosta nie będzie chciał zaspokoić tych potrzeb, konieczna może być potrzeba zawarcia porozumień z wójtami i burmistrzami sąsiednich gmin w celu zaspokojenia potrzeb przewozowych mieszkańców tych jednostek organizacyjnych.

Starosta Międzyrzecki nie opracował Planu Transportowego dla Powiatu Międzyrzeckiego.

W Planie Transportowym Marszałka Województwa Lubuskiego przewidziano na obszarze Gminy Międzyrzecz 8 linii wojewódzkich wymienionych poniżej oraz zachowanie linii kolejowej nr 367 relacji Zbąszynek – Międzyrzecz – Gorzów Wlkp. oraz ewentualne wznowienie ruchu na odcinku Międzyrzecz – Rzepin na linii nr 364:

- **Międzyrzecz – Jordanowo – Świebodzin,**
- **Zielona Góra – Międzyrzecz – Gorzów Wlkp.,**
- **Międzyrzecz – Zbąszynek – Trzciel (2 linie),**
- **Gorzów Wlkp. – Skwierzyna – Międzyrzecz,**
- **Międzyrzecz – Trzemeszno – Sulęcín,**
- **Międzyrzecz – Pszczew – Międzychód,**
- **Trzciel – Chociszewo – Międzyrzecz.**

W związku z powyższym istnieje konieczność utrzymania obecnie istniejącej komunikacji powiatowej łączącej Międzyrzecz z siedzibami sąsiednich gmin, która powinna być ujęta w planie transportowym Starosty Międzyrzeckiego.

Gmina działając albo w oparciu porozumienia z wójtami, bądź burmistrzami lub nowelizację ustawy może uruchomić komunikację wykraczającą poza swój obszar. Proponujemy uruchomienie przez Gminę Międzyrzecz połączeń nieznacznie wykraczających poza teren gminy, obejmujących najbliższe miejscowości sąsiadujące z gminą. Poniższa tabela zawiera proponowane trasy wraz z ilością kursów i ich rocznym przebiegiem.

Lp.	Projektowana trasa	Długość trasy [km]	Ilość kursów	Okres kursowania	Przebieg roczny	Do Gminy
1	Międzyrzecz - Lutol Suchy	20,5	10	S	38 130	Trzciel
2	Międzyrzecz - Stołuń	12	4	S	8 928	Pszczew
3	Międzyrzecz - Nowa Wieś	30	4	S	22 320	Bledzew
4	Międzyrzecz - Brójce	22	4	S	16 368	Trzciel
Razem					85 746	

S - kursuje w dni nauki szkolnej

Tabela 37. Projektowane linie wykraczające poza teren Gminy Międzyrzecz

Źródło: Opracowanie własne

Powyższe linie komunikacyjne obecnie funkcjonują w oparciu o zezwolenia wydawane przez Starostę Międzyrzeckiego zapewniając mieszkańcom z sąsiednich gmin dojazd do szkół, szpitala czy dworca kolejowego w Międzyrzeczu.

5.2.2. Częstotliwość kursowania autobusów.

Komunikacja publiczna powinna zaspakajać potrzeby społeczeństwa w zakresie przemieszczania się po danym obszarze. Dlatego proponowane godziny kursowania autobusów powinny umożliwiać pasażerom udanie się do miejsc pracy, nauki czy wypoczynku. Dla pasażera ważna jest pewność wykonywania danego przewozu przez danego operatora oraz częstotliwość wykonywania komunikacji aby jego czas oczekiwania na dane połączenia nie zniechęcał go w ogóle do korzystania z komunikacji publicznej.

Należy opracować konkretne rozkłady jazdy, które będą stanowiły podstawę do udzielania zamówienia poszczególnym operatorom aby zapewnić możliwość korzystania z komunikacji w określonych przedziałach czasowych np. co 30 minut, 1 godzinę lub najrzadziej co 2 godziny w zależności od potrzeb mieszkańców.

Konkretne przedziały czasowe powinny zostać określone w formie standardu jaki gmina zapewnia swoim mieszkańcom w zaspakajaniu ich potrzeb na usługę przejazdu pomiędzy miejscem zamieszkania a siedzibą gminy.

Do opracowania zostały dołączone przygotowane propozycje rozkładów jazdy zawierające ilość kursów na danej linii oraz **proponowane** godziny kursowania komunikacji. Opracowanie to ma charakter maksymalnego zabezpieczenia komunikacją obszaru gminy. Zaproponowano kursy obsługiwane w dni nauki szkolnej (186 dni kursowania), w dni robocze od poniedziałku do piątku oprócz świąt (251 dni kursowania) oraz obsługiwane codziennie z wyjątkiem 01.01, 25.12 i pierwszego dnia Świąt Wielkanocnych (362 dni kursowania).

Wykaz projektowanych rozkładów jazdy dla linii o charakterze użyteczności publicznej zawierają **załączniki nr 9.4.1 do nr 9.4.7** znajdujące się na końcu opracowania.

Ogłaszanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w przewozach gminnych na kolejne kursy w poszczególnych relacjach powinno następować w miarę uzyskiwania środków na spełnienie oczekiwań mieszkańców.

5.2.3. System taryfowy i ceny biletów.

Przyjęcie przez gminę funkcji organizatora wymagać będzie opracowania i uchwalenia przez Radę Gminy cennika biletów na usługi publicznego transportu zbiorowego, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt. 10 oraz art. 72 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, jeżeli wybrany operator otrzymywać będzie rekompensatę z tytułu ponoszenia wyższych kosztów niż uzyskane przychody w realizowanych przewozach o charakterze użyteczności publicznej.

Taryfa przewoźnika powinna określać rodzaje biletów jakie będą oferowane przez operatora podróżnym, odległości taryfowe, stanowiące podstawę ustalenia ceny biletu, zasady stosowania ulg uchwalonych przez gminę (innych niż ulgi ustawowe określone w stosownych ustawach).

Cenniki stosowane przez operatora muszą zawierać ceny biletów z ulgami jakie określa ustawa o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Liczba przedziałów taryfowych powinna ograniczać się do 1 – 2. Ułatwi to ustalanie cen, a także stworzy możliwość w przyszłości do powstania jakiegoś regionalnego systemu wspólnego biletu, który umożliwiał by pasażerom komunikacji publicznej o charakterze użyteczności publicznej, korzystanie z przejazdu autobusami różnych operatorów funkcjonujących na rynku przewozowym, o ile tacy zostaną wyłonieni.

W przypadku przyznania operatorom koncesji na wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej, to operator byłby odpowiedzialny za politykę cenową oraz za sprzedawane bilety. Gmina może w takim przypadku zapewnić sobie kontrolę nad tą polityką.

5.2.4. Obowiązujące uprawnienia do przejazdów ulgowych.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Obywatele, którym Państwo w drodze odpowiednich ustaw przyznało ulgi upoważniające do nabycia biletów w niższej cenie, będą mogli to prawo realizować wyłącznie w środkach transportu publicznego wykonujących przewozy o charakterze użyteczności publicznej.

Z tym dniem zostaną oni pozbawieni prawa do nabycia biletów ulgowych w komunikacji publicznej realizowanej samodzielnie przez innych przewoźników.

Oznacza to, że na terenie Gminy Międzyrzecz uprawnienia takie będą przysługiwały wyłącznie w kursach wykonywanych przez operatorów, którym gmina udzieli stosownego zamówienia albo którym takiego zamówienia udzieli Marszałek Województwa lub Starosta, a kursy te przebiegać będą przez teren gminy. Osoby posiadające uprawnienia do ulg, szczególnie młodzież szkolna będzie mogła je realizować wyłącznie w takiej komunikacji.

Powinno to spowodować, że osoby te będą korzystały głównie z przewozów realizowanych przez operatora.

5.3. Zasady oznakowania środków transportu.

Środki transportu realizujące przewozy o charakterze użyteczności publicznej organizowanej przez Gminę Międzyrzecz, powinny niezależnie od oznaczenia linii komunikacyjnej na tablicy kierunkowej wymaganego przez rozporządzenie o rozkładach jazdy posiadać oznaczenie gminy np. herb i informację „Przewozy gminne”.

Jeżeli zamówienie dotyczyło by przewozów realizowanych w długim okresie – kilku lat to wskazane byłoby, aby tabor autobusowy wykorzystywany przez operatora do realizacji tych przewozów miał jednakową kolorystykę. Odróżniało by to pojazdy operatorów od autobusów innych przewoźników. Sposób oznakowania przewozów szczególnie istotne znaczenie będzie miał dla pasażerów po dniu 1 stycznia 2018 r.. Pasażerom będzie wtedy łatwiej ustalić w jakich autobusach mają prawo do posiadanych ulg.

6. Określenie pożądanego standardu usług przewozowych

6.1. Dostępność podróży do infrastruktury przystankowej.

Dostępność pasażerów do systemu komunikacji publicznej zapewnia sieć przystanków autobusowych na wyznaczonych liniach komunikacyjnych, obsługiwanych przez operatorów komunikacji publicznej zgodnie z przyjętym rozkładem jazdy. Organizator transportu publicznego powinien mieć na uwadze, żeby sieć przystanków zapewniała pasażerom możliwość dogodnego i bezpiecznego korzystania z przystanków autobusowych. Gmina powinna dążyć do określenia w formie standardu, promienia dojazdu mieszkańca do przystanku zapewniającego przewozy o charakterze użyteczności publicznej. Odległość dostępu do przystanku nie powinna być dłuższa niż 1,5 – 2 km.

Rada Gminy Międzyrzecz podjęła Uchwałę dotyczącą autobusowych przystanków komunikacyjnych określając nazwę miejscowości, w której położony jest przystanek, usytuowanie szczegółowe oraz kierunek drogi, czy po prawej stronie czy po lewej stronie drogi. Uchwała została opublikowana dnia 30 grudnia 2015r. w Dz. U. Województwa Lubuskiego z 2015r. Nr 30, poz. 2765.

Obecnie na terenie Gminy Międzyrzecz znajduje się 58 przystanków będących w kompetencjach: Gminy Międzyrzecz, Powiatu Międzyrzeckiego, Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, natomiast obecnie istniejąca komunikacja publiczna wykorzystuje tylko 51 przystanków.

Głównym elementem każdego przystanku autobusowego jest znak D-15, który może być umieszczony na słupku przystankowym bądź wiacie przystankowej. Na terenie gminy znaki te w zdecydowanej większości znajdują się na przystankach autobusowych usytuowanych przy drodze wojewódzkiej i krajowej. Zgodnie z ustawą o ruchu drogowym znaki te, lub znaki poziome malowane na jezdni, winny znajdować się na wszystkich przystankach autobusowych po jednej i po drugiej stronie drogi umożliwiające bezpieczne zatrzymanie się autobusów oraz wsiadanie i wysiadanie pasażerów.

Rysunek 1. Znak przystanku autobusowego D-15

6.2. Określenie wymagań dla taboru autobusowego jakim operatorzy powinni świadczyć usługi przewozowe

Autobusy powinny posiadać odpowiednią liczbę miejsc siedzących i stojących, aby zapewnić pasażerom bezpieczny i wygodny przejazd. Pojazdy świadczące usługi powinny mieć maksymalnie 10 lat licząc od dnia ich wyprodukowania oraz być wyposażone w silnik zapewniający emisję spalin na poziomie minimum EURO 3.

Nie powinno się stawiać wyższych wymagań względem autobusów, ponieważ spowodowało by to wysokie koszty amortyzacji przypadające na 1 km przebiegu. Wyższe wymagania stawiane operatorom będą miały uzasadnienie w przypadku, gdy okres, na który udzielane będzie zamówienie publiczne będzie wynosił co najmniej 6 lat.

Autobusy powinny być wyposażone w elektroniczne tablice kierunkowe oraz urządzenia pozwalające na monitorowanie jakości świadczonych usług przewozowych oraz umożliwiające dokonania automatycznie pomiarów ilości pasażerów korzystających z przejazdu komunikacją publiczną.

6.3. Ochrona środowiska naturalnego.

Plan transportowy ma na celu racjonalizację połączeń komunikacji publicznej, lepsze zarządzanie połączeniami oraz zapewnienie przejazdów autobusów przez obszary chronione, które nie powodują powstawania zagrożeń dla środowiska naturalnego. Połączenia przewidywane w planie transportowym Gminy Międzyrzecz przebiegać będą po już istniejących drogach oraz poza obszarami chronionymi.

Emisja gazów cieplarnianych emitowanych przez pojazdy samochodowe stanowi znaczący udział w ogólnej emisji gazów. Efektem realizacji Planu transportowego powinien być pozytywny wpływ na ograniczanie ilości emisji gazów cieplarnianych. Zapewnienie komunikacji zbiorowej o charakterze użyteczności publicznej będzie w pewnym stopniu zachęcać mieszkańców do ograniczania korzystania z własnych pojazdów samochodowych przy załatwianiu spraw w siedzibie powiatu lub w dojeździe do pracy. Zmniejszenie emisji gazów wydzielanych przez pojazdy samochodowe powinno przełożyć się na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.

Realizacja komunikacji publicznej określonej w planie nie stwarza negatywnego oddziaływania na gleby oraz zasoby wodne.

7. Sposób organizowania systemu informacji dla pasażera

7.1. System informacji dla pasażera.

Organizator publicznego transportu zbiorowego zobowiązany jest do zorganizowania systemu informacji dla pasażera. System ten dotyczy komunikacji realizowanej przez operatorów oraz przez „przewoźników”.

Prawo zobowiązuje przewoźnika do przekazania rozkładu jazdy organizatorowi publicznego transportu zbiorowego, na którego obszarze przewoźnik wykonuje przewozy, celem podania do publicznej wiadomości informacji niezbędnych do administrowania systemem informacji dla pasażera, a także do przekazania rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie – w transporcie drogowym oraz szynowym.

Zostały wskazane również wymagania jakie powinna spełniać informacja dot. rozkładu jazdy. Wyszczególniono wszystkie elementy, które taka informacja, czyli tzw. tabliczka przystankowa musi zawierać. Głównymi elementami są: nazwa podmiotu zamieszczającego informację wraz z adresem i telefonem, nazwa przystanku komunikacyjnego lub dworca, miejscowość docelowa oraz minimum jedna pośrednia, dzień rozpoczęcia obowiązywania

informacji o rozkładzie jazdy, godziny przyjazdu i odjazdu autobusów, objaśnienia symboli użytych w informacji oraz numer linii komunikacyjnej.

System powinien także zawierać te informacje w formie elektronicznej zamieszczonej na stronach organizatora oraz operatora. Z uwagi na niewielki zakres informacji dotyczącej komunikacji realizowanej na obszarze gminy, uważamy za celowe nabycie takiej usługi w firmie zajmującej się informacją dla pasażera i na stronie internetowej organizatora zamieszczenia linku o komunikacji gminnej i powiatowej. Do tego celu może być m.in. także wykorzystana wyszukiwarka połączeń autobusowych administrowana przez opracowującego ten Plan Transportowy.

8. Finansowanie usług przewozowych

8.1. Źródła finansowania działalności przewozowej.

Przewozy gminne o charakterze użyteczności publicznej powinny być finansowane z kilku źródeł.

Podstawowym źródłem przychodów powinny być opłaty pasażerów, którzy korzystać będą z tej komunikacji. Jak wynika z aktualnej analizy przychodów uzyskiwanych przez przedsiębiorców korzystających z przewozów regularnych. Będą to bilety jednorazowe oraz bilety miesięczne szkolne. Wpływy z tych tytułów powinny zapewnić ok. 60 – 70% przychodów uzyskiwanych przez operatora. Środki uzyskiwane z budżetu państwa z tytułu rekompensaty za stosowania ulg ustawowych powinny zapewnić kolejne 25-30% przychodów. Zmiany w systemie podmiotów zobowiązanych do honorowania uprawnień Obywateli do ulg ustawowych powinna spowodować znaczne zmniejszenie oferty przewozowej, w której będzie możliwe korzystanie z tych ulg. Powinno to generować w autobusach operatorów zwiększoną sprzedaż biletów ulgowych, a tym samym zwiększoną wartość przysługujących dopłat w porównaniu do wielkości uzyskiwanych obecnie w przeciętnych kursach.

Źródłem finansowania powinny być określone w budżecie Gminy środki na sfinansowanie różnicy pomiędzy uzyskiwanymi przychodami, a ponoszonymi kosztami przy wykonywaniu dodatkowych kursów szczególnie po godzinie 18.00 oraz w dni wolne od pracy jeżeli będzie taka potrzeba.

Gmina powinna sfinansować także niezbędną infrastrukturę dla pasażerów np. zakup automatów do sprzedaży biletów, utrzymanie systemu informacji dla pasażerów, systemu nadzoru nad realizacją komunikacji publicznej.

Kolejnym źródłem finansowania komunikacji o charakterze użyteczności publicznej mogą być odpowiednie fundusze publiczne na finansowanie zakupu taboru czy też budowę infrastruktury jakie mogą zostać uruchomione w programach UE lub rządu.

Środki finansowe na sfinansowanie komunikacji mogą pochodzić także od innych gmin. Co może mieć miejsce, jeżeli doszłoby do zawięzania porozumienia lub związku międzygminnego w celu obsługi komunikacji pomiędzy gminami, w przypadku, gdy komunikacja organizowana przez powiat nie byłaby wystarczająca w celu zapewnienie dojazdu mieszkańcom gminy do siedzib innych gmin lub powiatów.

8.2. Koszty działalności przewozowej.

Na koszty komunikacji gminnej składać się będą głównie koszty eksploatacyjne operatora. Będą to koszty eksploatacyjne, amortyzacja oraz koszty zarządu i nadzoru. Największą grupę kosztów stanowić będą koszty eksploatacyjne obejmujące koszty płac, paliwa i ogumienia, koszty techniczne związane z zapewnieniem utrzymania taboru autobusowego w należytym stanie technicznym, podatki i daniny publiczne oraz koszty innych materiałów związanych z eksploatacją pojazdów.

Kolejną grupą kosztów stanowić będą koszty amortyzacji pojazdów lub opłat leasingowych. Wysokość tych opłat może być różna w zależności od postawionych operatorowi wymogów wobec autobusów jakimi ma realizować zleconą usługę. Szczególnie w pierwszym okresie, kiedy udzielane zamówienia dotyczyć będą niewielkiej liczby kursów a czas umowy będzie krótki wymagania do taboru nie powinny być zbyt wysokie z uwagi na poziom kosztów.

Trzecią grupą kosztów stanowią koszty zarządu operatora i koszty nadzoru organizatora. Te koszty powinny być ograniczane i nie przekraczać ustalonej w umowie o udzielenie zamówienia publicznej wartości.

Szacunkowa wartość zaplanowanych w planie przewozów o charakterze użyteczności publicznej na obszarze Gminy Międzyrzecz wyniesie wg średnich kosztów realizacji publicznego transportu zbiorowego w kraju w roku 2016, wynoszących średnio 3,80 zł/km, przy założonym przebiegu wyniesie w skali roku $[275\ 023,00\ km \times 3,80] = 1\ 045\ 087,40$ złotych.

W przewozach gminnych może występować ok. 5% brak pokrycia tych kosztów przychodami z biletów jednorazowych i miesięcznych oraz z dopłat z budżetu państwa do biletów ulgowych. Będzie kształtował on się w skali roku na poziomie 52 254,37 złotych.

8.3. Finansowanie inwestycji.

Inwestycje taborowe i związane z zapleczem technicznym powinny być ponoszone przez operatora.

W przypadku uruchomienia możliwości współfinansowania przez środki UE lub budżety państwa, województwa albo powiatu, zakupu środków taborowych przez jednostki samorządu terytorialnego, Gmina powinna rozważyć możliwość takiego zakupu. W takim przypadku zakupiony przez gminę tabor w drodze umowy powinien zostać przekazany operatorowi do wykonywania przewozów gminnych, a jego wartość powinna być rozliczona jako rodzaj udzielanej rekompensaty.

9. Prognozy i możliwe kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego

9.1. Monitorowanie i weryfikacja Planu transportowego.

Plan transportowy przewiduje zastosowanie metod monitorowania i oceny przebiegu jego realizacji. Weryfikacja wyników realizacji Planu transportowego następować będzie przez cykliczne badania potoków pasażerskich. Ocenie powinny podlegać także niektóre wskaźniki uzyskiwane przez operatorów w realizacji komunikacji publicznej takie jak: oferowana praca przewozowa, zrealizowana praca przewozowa, uzyskiwana sprzedaż na jeden wozokilometr oraz uzyskiwany wskaźnik rentowności na poszczególnych liniach, kursach oraz na całym obszarze gminy.

Badania powinny obejmować oceny i opinie mieszkańców na temat funkcjonowania komunikacji publicznej.

W pierwszym okresie tego typu badania i analizy, szczególnie ilości pasażerów oraz efektywności ekonomicznej powinny być przeprowadzone co roku. Wraz z upływem czasu intensywność tych badań może być mniejsza.

Ocena badań powinna zawierać także analizę zmiany sytuacji w poszczególnych okresach badawczych poprzez porównywanie tych danych.

Powinna odbywać się także analiza systemu biletowego i jego oddziaływanie na motywację mieszkańców gminy na korzystanie lub nieskorzystanie z komunikacji publicznej.

Dokonywana analiza powinna dotyczyć także innej komunikacji publicznej realizowanej na obszarze Gminy Międzyrzecz przez innych przedsiębiorców.

Korekty rozkładów jazdy lub nowe projekty rozkładów na nowe linie komunikacyjne, w tym ustalanie przebiegu tras, częstotliwości kursowania oraz dostosowanie pojemności pasażerskiej pojazdów, powinny zostać opracowywane w oparciu o wyniki badań potrzeb przewozowych, podaży usług komunikacyjnych realizowanych przez innych operatorów oraz

przez przewoźników w przewozach komercyjnych, preferencji komunikacyjnych mieszkańców, a także badań rentowności poszczególnych linii komunikacyjnych.

10. Spis załączników.

- 9.1.a. Schemat [mapa] rozmieszczenia przystanków komunikacyjnych w Gminie Międzyrzecz.
- 9.1.b. Wykaz przystanków komunikacyjnych w Gminie Międzyrzecz.
- 9.2.a. Schemat [mapa] przebiegu istniejącej komunikacji w Gminie Międzyrzecz – linie gminne.
- 9.2.b. Schemat [mapa] przebiegu istniejącej komunikacji w Gminie Międzyrzecz – wszystkie linie.
- 9.3. Mapa przebiegu projektowanych linii o charakterze użyteczności publicznej w Gminie Międzyrzecz.
- 9.4. Proponowane przebiegi na liniach o charakterze użyteczności publicznej.

Projekty rozkładów jazdy w granicach Gminy Międzyrzecz:

- 9.4.1. Projekt rozkładu jazdy na linii: Międzyrzecz - Kaława - Kęszyca Leśna - Międzyrzecz
- 9.4.2. Projekt rozkładu jazdy na linii: Międzyrzecz - Kursko - Gorzyca - Międzyrzecz
- 9.4.3. Projekt rozkładu jazdy na linii: Międzyrzecz - Rojewo - Międzyrzecz
- 9.4.4. Projekt rozkładu jazdy na linii: Międzyrzecz - Lubosinek - Kalsko
- 9.4.5. Projekt rozkładu jazdy na linii: Międzyrzecz - Żółwin - Kuligowo - Międzyrzecz
- 9.4.6. Projekt rozkładu jazdy na linii: Międzyrzecz - Wyszanowo - Bukowiec – Międzyrzecz
- 9.4.7. Projekt rozkładu jazdy na linii: Bobowicko - Międzyrzecz - Jagielnik

Spis map:

Mapa 1. Mapa projektowanych linii komunikacyjnych Marszałka Województwa Lubuskiego	7
Mapa 2. Mapa Gminy Międzyrzecz.....	14
Mapa 3. Stopa bezrobocia w województwie lubuskim.....	21
Mapa 4. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w Międzyrzeczu – część I	28
Mapa 5. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Międzyrzecz – część II	29
Mapa 6. Sieć drogowa w Gminie Międzyrzecz	32
Mapa 7. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy - inne miejscowości w Gminie Międzyrzecz; (linie gminne);.....	35

Mapa 8. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);.....	37
Mapa 9. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości w soboty i niedziele (linie wojewódzkie)	39
Mapa 10. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne).....	43
Mapa 11. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);.....	46
Mapa 12. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych w soboty i niedziele (linie wojewódzkie);.....	47
Mapa 13. Ilość połączeń komunikacyjnych Gmina Międzyrzecz – sąsiednie gminy (linie powiatowe i wojewódzkie);.....	51
Mapa 14. Ilość połączeń komunikacyjnych Gmina Międzyrzecz – sąsiednie gminy (soboty i niedziele) (linie wojewódzkie);.....	52
Mapa 15. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (linie wojewódzkie);.....	54
Mapa 16. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (soboty i niedziele) (linie wojewódzkie);	56
Mapa 17. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – stolice sąsiednich województw.....	58
Mapa 18. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – stolice sąsiednich województw w soboty i niedziele	59
Mapa 19. Przebieg komunikacyjnych linii gminnych w Gminie Międzyrzecz.....	61
Mapa 20. Sieć linii komunikacyjnych w Gminie Międzyrzecz.....	64
Mapa 21. Pasażerska linia kolejowa na terenie Gminy Międzyrzecz.....	75
Mapa 22. Przebieg projektowanych linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej	97

Spis tabel:

Tabela 1. Ludność Gminy Międzyrzecz w latach 2010-2015	16
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności Gminy Międzyrzecz	17
Tabela 3. Stopa bezrobocia w województwie lubuskim oraz w powiecie międzyrzeckim w latach 2010 - 2015	19
Tabela 4 Najważniejsze zakłady pracy na terenie Gminy Międzyrzecz.....	23
Tabela 5 Wykaz szkół w Gminie Międzyrzecz.....	25

Tabela 6 Wykaz placówek opieki zdrowotnej	26
Tabela 7. Obiekty użyteczności publicznej	27
Tabela 8. Drogi powiatowe w Gminie Międzyrzecz.....	30
Tabela 9. Długość dróg poszczególnych kategorii na terenie Gminy Międzyrzecz.....	31
Tabela 10. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości w gminie; (linie gminne);.....	35
Tabela 11. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy– inne miejscowości (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);	37
Tabela 12. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy – inne miejscowości w soboty i niedziele (linie wojewódzkie)	38
Tabela 13. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: siedziba gminy– miejscowości w gminie – zestawienie zbiorcze (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);.....	41
Tabela 14. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne)	43
Tabela 15. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);.....	45
Tabela 16. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych (linie wojewódzkie);.....	46
Tabela 17. Ilość połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych - zestawienie zbiorcze (linie gminne, powiatowe i wojewódzkie);.....	49
Tabela 18. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie gminy (linie powiatowe i wojewódzkie);.....	50
Tabela 19. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie gminy soboty i niedziele (linie wojewódzkie);.....	51
Tabela 20. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (linie wojewódzkie);.....	54
Tabela 21. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie powiaty województwa (soboty i niedziele) (linie wojewódzkie);	56
Tabela 22. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – stolice sąsiednich województw	57
Tabela 23. Ilość połączeń komunikacyjnych gmina – sąsiednie województwa w soboty i niedziele....	58
Tabela 24. Zestawienie przewoźników działających na terenie Gminy Międzyrzecz	60
Tabela 25. Praca przewozowa na terenie gminy wg linii	65
Tabela 26. Praca przewozowa na terenie gminy wg przewoźników	65

Tabela 27. Praca przewozowa na terenie Gminy wg zezwoleń.....	66
Tabela 28. Wykaz przystanków na terenie Gminy Międzyrzecz.....	69
Tabela 29. Miejscowości i przystanki Gminy Międzyrzecz objęte komunikacją regularną.....	70
Tabela 30. Aktualny stan taboru autobusowego na terenie powiatu międzyrzeckiego.....	71
Tabela 31. Ilość samochodów osobowych na terenie powiatu międzyrzeckiego.....	72
Tabela 32. Ilość połączeń kolejowych ze stacji Międzyrzecz.....	74
Tabela 33. Trasy zaproponowane przez ankietowanych.....	86
Tabela 34. Ocena dostosowania środków transportu i infrastruktury transportowej do potrzeb osób niepełnosprawnych.....	91
Tabela 35. Planowana ilość kursów oraz przebieg roczny w ramach linii objętych do uruchomienia przez Burmistrza Gminy Międzyrzecz.....	96
Tabela 36. Aktualny i projektowany stan komunikacji na terenie Gminy Międzyrzecz.....	98
Tabela 37. Projektowane linie wykraczające poza teren Gminy Międzyrzecz.....	99

Spis wykresów:

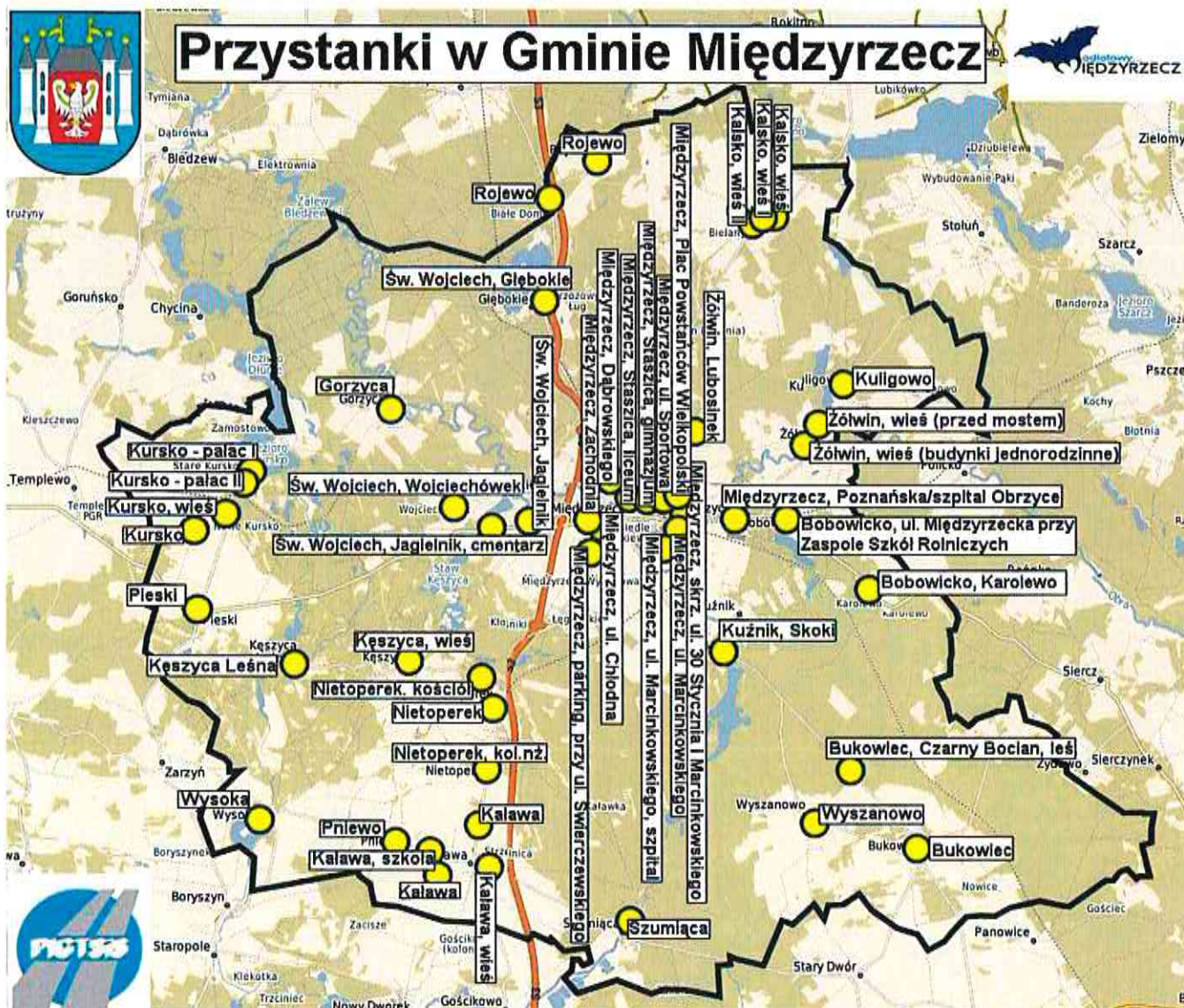
Wykres 1. Struktura wiekowa ludności Gminy Międzyrzecz.....	18
Wykres 2. Stopa bezrobocia w Powiecie Międzyrzeckim w latach 2010 - 2015.....	20
Wykres 3. Osoby kształcące się w Gminie Międzyrzecz.....	24
Wykres 4. Długość dróg poszczególnych kategorii na terenie Gminy Międzyrzecz.....	31
Wykres 5. Praca przewozowa na terenie gminy wg przewoźników.....	66
Wykres 6. Praca przewozowa na terenie Gminy Międzyrzecz wg zezwoleń.....	67
Wykres 7. Aktualny stan taboru autobusowego na terenie powiatu międzyrzeckiego.....	72
Wykres 8. Ilość samochodów osobowych na terenie powiatu międzyrzeckiego.....	73
Wykres 9. Wiek ankietowanych.....	77
Wykres 10. Status zawodowy ankietowanych.....	77
Wykres 11. Częstotliwość korzystania z komunikacji publicznej.....	79
Wykres 12. Preferencje wyboru przewoźnika przez ankietowanych.....	80
Wykres 13. Cele podróży komunikacją publiczną.....	81

Wykres 14. Ocena istniejącej komunikacji	83
Wykres 15. Zmiany w komunikacji zaproponowane przez ankietowanych	84
Wykres 16. Odległości od przystanków autobusowych i kolejowych.....	88

Spis rysunków:

Rysunek 1. Znak przystanku autobusowego D-15	103
--	-----

Załącznik 9.1.a. Schemat przystanków w Gminie Międzyrzecz

Załącznik 9.1.b. Przystanki w Gminie Międzyrzecz

Lp.	Nazwa Przystanku	Kod miejsc. wg GUS	Miejscowość	Nr drogi	Objęty uchwałą Jednostki Samorządu Terytorialnego	Nr uchwały	Data uchwały
1	Bobowicko, ul. Międzyrzeczka przy Zespole Szkół R olniczych 21	0183928	Bobowicko	DW137			
2	Bobowicko, Karolewo 19	0183928	Bobowicko	DW137			
3	Bobowicko, Karolewo 38	0183928	Bobowicko	DW137			
4	Bukowiec 01	0183940	Bukowiec		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
5	Bukowiec, Czarny Bocian, leśniczówka 03	0183940	Bukowiec	1213F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
6	Bukowiec, Czarny Bocian, leśniczówka 02	0183940	Bukowiec	1213F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
7	Gorzycza 02 (119/6)	0183963	Gorzycza		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
8	Kalsko, wieś (zbiornik wodny) 04	0184000	Kalsko	1326F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
9	Kalsko, wieś I (budynki wielorodzinne) 01	0184000	Kalsko	1326F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
10	Kalsko, wieś II (budynki wielorodzinne) 06	0184000	Kalsko	1326F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
11	Kaława 01	0184023	Kaława		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
12	Kaława, szkoła 01	0184023	Kaława	1268F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
13	Kaława, wieś 02	0184023	Kaława	1268F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
14	Kaława 33	0184023	Kaława	53	Przeszły pod drogę Gminną		
15	Kęszycza, wieś 02	0184046	Kęszycza	1342F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
16	Kęszycza Leśna 01	0988922	Kęszycza Leśna		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
17	Kuligowo 02	0184052	Kuligowo		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
18	Kursko, pałac I 03	0184081	Kursko	1341F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
19	Kursko, pałac II 02	0184081	Kursko	1341F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
20	Kursko, wieś 04	0184081	Kursko	1341F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
21	Kursko 01 działka 268	0184081	Kursko		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
22	Kuźnik, Skoki 01	0184112	Kuźnik	1213F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
23	Międzyrzecz, ul. Chłodna 01	0935529	Międzyrzecz	102103F	Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
24	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wielkopolskich 01	0935529	Międzyrzecz	102127F	Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
25	Międzyrzecz, Marcinkowskiego szpital 02	0935529	Międzyrzecz	3305F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
26	Międzyrzecz, Marcinkowskiego 01	0935529	Międzyrzecz	3305F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
27	Międzyrzecz, skrz. /30 -ego Stycznia i Marcinkowskiego 01 34	0935529	Międzyrzecz	DW137			
28	Międzyrzecz, Staszica, gimnazjum 02	0935529	Międzyrzecz	3309F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
29	Międzyrzecz, Staszica, liceum 01	0935529	Międzyrzecz	3309F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
30	Międzyrzecz, Dąbrowskiego 01	0935529	Międzyrzecz	102105F	Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
31	Międzyrzecz, Poznańska/szpital Obrzyce 23	0935529	Międzyrzecz	DW137			
32	Międzyrzecz, Poznańska/szpital Obrzyce 36	0935529	Międzyrzecz	DW137			
33	Międzyrzecz, parking Lidl/ Świerczewskiego 01	0935529	Międzyrzecz		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
34	Międzyrzecz, ul. Sportowa 01	0935529	Międzyrzecz	102141F	Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015

35	Międzyrzecz, Zachodnia	0935529	Międzyrzecz	DW137			
36	Nietoperek, 29	0184170	Nietoperek	53	Przeszły pod drogę Gminną		
37	Nietoperek, 32	0184170	Nietoperek	53	Przeszły pod drogę Gminną		
38	Nietoperek, kol. nż 31	0184170	Nietoperek	53	Przeszły pod drogę Gminną		
39	Nietoperek, kol. nż 34	0184170	Nietoperek	53	Przeszły pod drogę Gminną		
40	Nietoperek, kościół 04	0184170	Nietoperek	1342F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
41	Pieski 30	0184218	Pieski	DW137			
42	Pniewo 02	0184030	Międzyrzecz		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
43	Rojewo 28	0184230	Rojewo	53			
44	Rojewo 25	0184230	Rojewo	53			
45	Rojewo 01	0184230	Rojewo		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
46	Szumiąca 02	0184253	Szumiąca		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
47	Święty Wojciech, Głębokie 27	0184282	Święty Wojciech	53			
48	Święty Wojciech, Głębokie 30	0184282	Święty Wojciech	53			
49	Święty Wojciech, Jagielnik, cmentarz 02	0183986	Święty Wojciech		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
50	Święty Wojciech, Jagielnik 32	0183986	Święty Wojciech	DW137			
51	Święty Wojciech, Wojciechówek 02	0184276	Święty Wojciech	1345F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
52	Wysoka 01	0184313	Wysoka		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
53	Wyszanowo 02 *	0184320	Wyszanowo	przy drodze 1348	Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
	Wyszanowo 01 *	0184320	Wyszanowo	1348F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
54	Żółwin, Lubosinek 01	0184336	Żółwin		Urząd Miejski w Międzyrzeczu	XVII/145/15	29.12.2015
55	Żółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 02	0184336	Żółwin	1328F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
56	Żółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 01	0184336	Żółwin	1328F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
57	Żółwin, wieś (przed mostem) 03	0184336	Żółwin	1328F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014
58	Żółwin, wieś (przed mostem) 04	0184336	Żółwin	1328F	Starostwo Powiatowe - Międzyrzecz	XLIX.290.14	03.09.2014

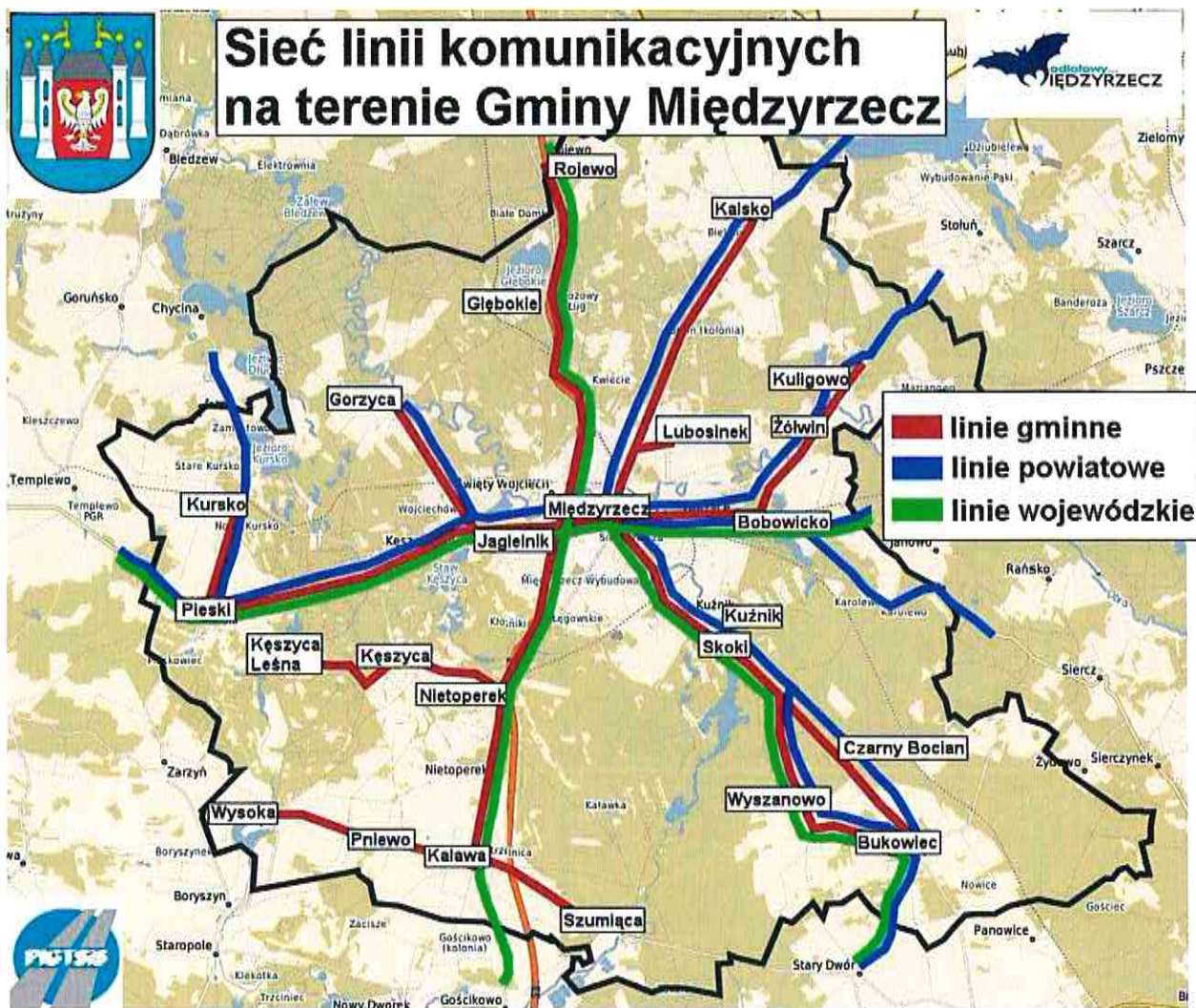
* - w miejscowości Wyszanowo znajduje się jeden przystanek, który ujęty został zarówno w Uchwale Gminy Międzyrzecz jak i Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu

Zał. 9.2.a. Schemat przebiegu istniejącej komunikacji w Gminie Międzyrzecz – linie gminne

Lp.	Nr linii	Nazwa linii	Lp.	Nr linii	Nazwa linii
1	146002	Międzyrzecz - Kuligowo	11	146085	Międzyrzecz - Międzyrzecz
2	146007	Międzyrzecz - Kęszycy Leśna	12	146086	Międzyrzecz - Wysoka
3	146014	Międzyrzecz - Międzyrzecz	13	146087	Międzyrzecz - Międzyrzecz
4	146017	Międzyrzecz - Wysoka	14	146088	Międzyrzecz - Międzyrzecz
5	146021	Międzyrzecz - Bobowicko	15	146089	Międzyrzecz - Międzyrzecz
6	146074	Międzyrzecz - Wyszczanowo	16	146090	Wysoka - Międzyrzecz
7	146075	Wyszczanowo - Międzyrzecz	17	146091	Międzyrzecz - Pieski
8	146081	Międzyrzecz - Kalsko	18	146092	Pieski - Międzyrzecz
9	146082	Międzyrzecz - Międzyrzecz	19	146094	Pieski - Międzyrzecz
10	146083	Międzyrzecz - Międzyrzecz	20	146303	Międzyrzecz - Międzyrzecz

Zał. 9.2.b. Schemat przebiegu istniejącej komunikacji w Gminie Międzyrzecz – wszystkie linie

Załącznik 9.4 Proponowane przebiegi na liniach o charakterze użyteczności publicznej w Gminie Międzyrzecz

Numer linii	Relacja gminna	Dystans [km]	Ilość kursów	Przebieg roczny
80302 001 U	Międzyrzecz - Kaława - Kęszycza Leśna - Międzyrzecz	55	20	130 887
80302 002 U	Międzyrzecz - Kursko - Gorzyca - Międzyrzecz	42	9	59 550
80302 003 U	Międzyrzecz - Rojewo - Międzyrzecz	22	3	20 020
80302 004 U	Międzyrzecz - Lubosinek - Kalsko	10	6	18 200
80302 005 U	Międzyrzecz - Żółwin - Kuligowo - Międzyrzecz	17	8	18 260
80302 006 U	Międzyrzecz - Wyszanowo - Bukowiec - Międzyrzecz	28	3	25 480
80302 007 U	Bobowicko - Międzyrzecz - Jagielnik	13	2	2 626
	Suma		51	275 023

Kierunek - POWRÓT

Zał. Nr 9.4.1

Lp.	Kd. przyst.	Kod mikroobszaru węzłowy	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ¹⁾	Odległość między przystankami komunikacyjnymi oraz odległość do celu (do komunikacyjnego)		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy (do celu) (t)			Czas postoju na dworcach (min.)	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie (km/h)	Nr kursu															
				Odległość między przystankami	Odległość do celu (do komunikacyjnego)	Czas przejazdu (min.)	Czas przejazdu (w zakresie godz.)	Czas jazdy (w zakresie godz.)			007		008		009		010		011		012		013		014	
											D	b	DL	DL	De	s	0	5	0L	0L	h	s				
1	1	0935529	Miedzyzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0	6:50	8:10	8:15	12:20	12:20	12:40	14:35	14:40	15:40	16:15	16:45	16:45	16:45				
2	2	0935529	Miedzyzecz, Stacja Gimnazjum 02	1,0	1,0	2	0:02	0:02	0	30,0	6:52	8:12	12:22	12:22	12:42	14:37	14:42	15:42	16:17	16:47	16:47	16:47				
3	3	0935529	Miedzyzecz, Mickiewicza SP3	2,0	3,0	3	0:03	0:05	0	45,0	6:55	8:15	12:25	12:25	12:45	14:40	14:45	15:45	16:20	16:50	16:50	16:50				
4	4	0935529	Miedzyzecz, Os. Kasztelańskie Gim. 2	1,0	4,0	2	0:02	0:07	0	30,0	6:57	8:17	12:27	12:27	12:47	14:42	14:47	15:47	16:22	16:52	16:52	16:52				
5	5	0935529	Miedzyzecz, Os. Kasztelańskie Gim. 2	1,0	5,0	2	0:02	0:09	0	30,0	6:59	8:19	12:29	12:29	12:49	14:44	14:49	15:49	16:24	16:54	16:54	16:54				
6	6	0184170	Nieszybiek, kościół 01/02	5,0	10,0	8	0:08	0:17	0	22,5	7:07	8:27	12:37	12:37	12:57	14:52	14:57	15:57	16:32	17:02	17:02	17:02				
7	7	0184170	Nieszybiek, kościół 04	1,0	11,0	1	0:01	0:18	0	60,0	7:08	8:28	12:38	12:38	12:58	14:53	14:58	15:58	16:33	17:03	17:03	17:03				
8	8	0184046	Kozłowa, wieś 02	2,0	13,0	2	0:02	0:20	0	60,0	7:10	8:30	12:40	12:40	13:00	14:55	15:00	16:00	16:35	17:05	17:05	17:05				
9	9	0988922	Kozłowa Leśna 01	3,0	16,0	5	0:05	0:25	0	36,0	7:15	8:35	12:45	12:45	13:05	15:00	15:05	16:05	16:40	17:10	17:10	17:10				
10	10	0184046	Kozłowa, wieś 02	2,0	18,0	5	0:05	0:30	0	36,0	8:45	12:50	12:50	13:10	15:05	15:10	16:10	16:45	17:15	17:15	17:15	17:15				
11	11	0184170	Nieszybiek, kościół 04	1,0	19,0	1	0:01	0:31	0	60,0	8:46	12:51	12:51	13:11	15:06	15:11	16:11	16:46	17:16	17:16	17:16	17:16				
12	12	0184170	Nieszybiek 29/02	1,0	20,0	2	0:02	0:33	0	30,0	8:48	12:53	12:53	13:13	15:08	15:13	16:13	16:48	17:18	17:18	17:18	17:18				
13	13	0184023	Kaława, szkoła 01	4,0	24,0	6	0:06	0:39	0	40,0	8:54	12:59	12:59	13:19	15:14	15:19	16:19	16:54	17:24	17:24	17:24	17:24				
14	14	0184030	Przełaz 02	2,0	26,0	2	0:02	0:41	0	60,0	8:56	13:01	13:01	13:21	15:16	15:21	16:21	16:56	17:26	17:26	17:26	17:26				
15	15	0184113	Wysoka 01	3,0	29,0	5	0:05	0:46	0	36,0	9:01	13:06	13:06	13:26	15:21	15:26	16:26	17:01	17:31	17:31	17:31	17:31				
16	16	0184023	Kaława, wieś 02	5,0	34,0	7	0:07	0:53	0	42,0	9:08	13:13	13:13	13:33	15:28	15:33	16:33	17:08	17:38	17:38	17:38	17:38				
17	17	0184153	Skumiec 02	5,0	39,0	7	0:07	1:00	0	42,0	9:15	13:20	13:20	13:40	15:35	15:40	16:40	17:15	17:45	17:45	17:45	17:45				
18	18	0184023	Kaława 11	5,0	44,0	7	0:07	1:07	0	42,0	9:22	13:27	13:27	13:47	15:42	15:47	16:47	17:22	17:52	17:52	17:52	17:52				
19	19	0184170	Nieszybiek 29/02	4,0	48,0	6	0:06	1:13	0	40,0	9:29	13:34	13:34	13:54	15:49	15:54	16:54	17:29	17:59	17:59	17:59	17:59				
20	20	0935529	Miedzyzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	7,0	55,0	11	0:11	1:24	0	38,2	9:36	13:41	13:41	14:01	15:56	16:01	17:01	17:36	18:06	18:06	18:06	18:06				
21	Razem czas postoju na dworcach (godz:min)										0,0															
22	Czas przejazdu kursu (godz:min)										10:18	0:25	0:25	1:00	1:07	0:25	1:24	1:24	1:24	1:50	0:25	1:24	1:24	1:24		
23	Czas przejazdu kursu w minutach										618	25	25	60	67	25	84	84	84	90	25	84	84	84		
24	Czas przejazdu w setnych częściach godziny (czas w minutach *100/60)										41,667	41,667	100,000	100,000	41,667	140,000	140,000	140,000	100,000	100,000	41,667	140,000	140,000			
25	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										0	9	17	17	10	20	20	20	17	9	20	20	20			
26	Średnia prędkość techniczna (km/h)										38,76	38,76	41,32	41,32	49,10	41,21	41,21	41,21	41,32	38,26	41,71	41,71	41,71			
27	Średnia prędkość komunikacyjna (km/h)										36,00	36,00	39,00	39,00	36,00	39,29	39,29	39,29	36,00	36,00	39,29	39,29				
28	Suma przebiegu rocznego POWRÓT (km) / przebieg w kursie (km) ²⁾										77 461,0															
29	Ogółem suma przebiegu rocznego (km)										130 887,0	2 765,0	5 430,0	1 872,0	1 872,0	3 045,0	10 710,0	13 895,0	10 210,0	1 872,0	5 430,0	19 910,0	19 910,0			

Symbol oraz opis oznaczenia:
 s - kursuje w dni nauki szkolnej
 D - kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt
 b - nie kursuje w D1, 01, 25, 12 i 11 Dniów Świąt Wielkanocnych
 DL - kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt w okresie ferii letnich
 De - kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt, nie kursuje w okresie ferii letnich

Nazwa linii komunikacyjnej:	Międzyrzecz - Kursko - Gorzyca - Międzyrzecz		
Numer linii komunikacyjnej:	U	80302	002

Zał. Nr 9.4.2

Kierunek - TAM

L.p.	L.p. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ¹⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ¹⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ¹⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Numery kursów / objaśnienia znaków i skrótów (legend) oznaczających dni kursowania / liczba dni kursowania od 01 stycznia do 31 grudnia / oznaczenia rodzaju usług i pojazdu/9)			
				Odległości między przystankami	Odległości narastająco dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastająco (w układzie godz.)			015	016	017	018
											b	s	s	s
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0	6:50				
2	2	0184218	Pieski 30	12,0	12,0	13	0:13	0:13	0	55,4	7:03			
3	3	0184081	Kursko- pałac I 03	5,0	17,0	11	0:11	0:24	0	27,3	7:14			
4	4	0184081	Kursko- wieś 04	1,0	18,0	2	0:02	0:26	0	30,0	7:16			
5	5	0184081	Kursko 01 / 268	1,0	19,0	2	0:02	0:28	0	30,0	7:18			
6	6	0184218	Pieski 30	3,0	22,0	5	0:05	0:33	0	36,0	7:23	7:15		15:05
7	7	0183963	Gorzyca 02	10,0	32,0	15	0:15	0:48	0	40,0	7:38	7:30	13:00	15:20
8	8	0935529	Międzyrzecz, os. Kasztelańskie	6,0	38,0	9	0:09	0:57	0	40,0	7:47	7:39	13:09	15:29
9	9	0935529	Międzyrzecz, ul. Sportowa 01	2,0	40,0	3	0:03	1:00	0	40,0	7:50	7:42	13:12	15:32
10	10	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	1,0	41,0	2	0:02	1:02	0	30,0	7:52	7:44	13:14	15:34
11	11	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	1,0	42,0	3	0:03	1:05	0	20,0	7:55	7:47	13:17	15:37
12	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0				
13	Czas przejazdu kursu [godz:min]									2:26	1:05	0:32	0:17	0:32
14	Czas przejazdu kursu w minutach									146	65	32	17	32
15	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]									108,333	53,333	28,333	28,333	53,333
16	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie									11	6	5	6	6
17	Średnia prędkość techniczna [km/h]									40,11	38,95	37,48	38,95	
18	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]									38,77	37,50	35,29	37,50	
19	Suma przebiegu rocznego TAM [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾									24 504,0	15 204,0	3 720,0	1 860,0	3 720,0

Kierunek - POWRÓT

Zał. Nr 9.4.2

Lp.	Lb. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ^h	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ⁵⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min] ⁶⁾			Czas postoju na dworcach [min] ⁷⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Nr kursu	Nr kursu	Nr kursu	Nr kursu	Nr kursu
				Odległości między przystankami	Odległości narastająca dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastający (w układzie godz.)			019	020	021	022	023
											S	S	D	S	b
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0	6:40	12:40	12:40	14:30	14:30	
2	2	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	1,0	1,0	3	0:03	0:03	0	6:43	12:43	12:43	14:33	14:33	
3	3	0935529	Międzyrzecz, ul. Sopotowa 01	1,0	2,0	2	0:02	0:05	0	6:45	12:45	12:45	14:35	14:35	
4	4	0935529	Międzyrzecz, os. Kaszelańskie	2,0	4,0	5	0:05	0:10	0	6:50	12:50	12:50	14:40	14:40	
5	5	0183963	Gorzycza 02	6,0	10,0	9	0:09	0:19	0	6:59	12:59	12:59	14:49	14:49	
6	6	0184218	Pieski 30	10,0	20,0	15	0:15	0:34	0	40,0	7:14		13:14	15:04	
7	7	0184081	Kursko 01 / 268	3,0	23,0	7	0:07	0:41	0	25,7			13:21	15:11	
8	8	0184081	Kursko, wieś 04	1,0	24,0	6	0:06	0:47	0	10,0			13:27	15:17	
9	9	0184081	Kursko- pałac I 03	1,0	25,0	4	0:04	0:51	0	15,0			13:31	15:21	
10	10	0184081	Kursko- pałac II 02	1,0	26,0	2	0:02	0:53	0	30,0			13:33	15:23	
11	11	0184218	Pieski 30	4,0	30,0	6	0:06	0:59	0	40,0			13:39	15:29	
12	12	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	12,0	42,0	15	0:15	1:14	0	48,0			13:54	15:44	
13	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0					
14	Czas przejazdu kursu [godz:min]									3:55	0:34	0:19	1:14	0:34	1:14
15	Czas przejazdu kursu w minutach									235	34	19	74	34	74
16	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]									56,667	31,667	123,333	56,667	123,333	
17	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie									6	5	12	6	12	
18	Średnia prędkość techniczna [km/h]									36,57	33,31	35,18	36,57	35,18	
19	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]									35,29	31,58	34,05	35,29	34,05	
20	Suma przebiegu rocznego POWRÓT [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾									35 046,0	3 720,0	1 860,0	10 542,0	3 720,0	15 204,0
21	Ogółem suma przebiegu rocznego [km]									59 550,0					

Symbol oraz opis oznaczenia:

S - kursuje w dni nauki szkolnej

b - nie kursuje w 01.01, 25.12 i I Dzień Świąt Wielkanocnych

D- kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt

Nazwa linii komunikacyjnej:	Międzyrzecz - Rojewo - Międzyrzecz		
Numer linii komunikacyjnej:	U	80302	003

Załącznik Nr 9.4.3

Kierunek - TAM

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ⁹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ¹⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ¹⁾			Czas postoju na dworcach [min] ¹⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Numery kursów / objaśnienia znaków i skrótów (legend) oznaczających dni kursowania / liczba dni kursowania od 01 stycznia do 31 grudnia / oznaczenia rodzaju usług i pojazdu/9)	
				Odległości między przystankami	Odległości narastająco dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastająco (w układzie godz.)				
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0		7:10	
2	2	0184230	Rojewo 01	10,0	10,0	15	0:15	0:15	0	40,0	7:25	
3	3	0184282	Głębokie 27/30	6,0	16,0	9	0:09	0:24	0	40,0	7:34	
4	4	0935529	Międzyrzecz, ul. Sportowa 01	3,0	19,0	6	0:06	0:30	0	30,0	7:40	
5	5	0935529	Międzyrzecz, Szkoła Gimnazjum 02	1,0	20,0	5	0:05	0:35	0	12,0	7:45	
6	6	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	2,0	22,0	5	0:05	0:40	0	24,0	7:50	
7	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0		
8	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:40	0:40	
9	Czas przejazdu kursu w minutach									40	40	
10	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach]										66,667	
11	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										6	
12	Średnia prędkość techniczna [km/h]										34,01	
13	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]										33,00	
14	Suma przebiegu rocznego TAM [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾					7 964,0					7 964,0	

Kierunek - POWRÓT

Zał. Nr 9.4.3

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg OUS ¹¹	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ¹¹	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ¹¹		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min] ¹¹			Czas postoju na dworcach [min] ¹¹	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Nr kursu	Nr kursu
				Odległości między przystankami	Odległości narastająca dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min]	Czas przejazdu (w układzie godzin.)	Czas jazdy narastająca (w układzie godzin.)			025	026
											5	b
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0	12:40	14:30	
2	2	0935529	Międzyrzecz, ul. Sportowa 01	1,0	1,0	5	0:05	0:05	0	12:45	14:35	
3	3	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	1,0	2,0	5	0:05	0:10	0	12:50	14:40	
4	4	0184282	Głębokie 27/30	4,0	6,0	6	0:06	0:16	0	12:56	14:46	
5	5	0184230	Rojevo 01	6,0	12,0	9	0:09	0:25	0	13:05	14:55	
6	6	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	10,0	22,0	15	0:15	0:40	0	13:20	15:10	
7	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0		
8	Czas przejazdu kursu [godz:min]									1:20	0:40	0:40
9	Czas przejazdu kursu w minutach									80	40	40
10	Czas przejazdu w setnych częściach godziny (czas w minutach)										66,667	66,667
11	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										6	6
12	Średnia prędkość techniczna [km/h]										34,01	34,01
13	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]										33,00	33,00
14	[km] ¹⁰										12 056,0	12 056,0
15	Ogółem suma przebiegu rocznego [km]										4 092,0	7 964,0

Symbol oraz opis oznaczenia:

S - kursuje w dni nauki szkolnej

b - nie kursuje w 01.01, 25.12 i Dzień Świąt Wielkanocnych

Nazwa linii komunikacyjnej:	Międzyrzecz - Lubosinek - Kalsko		
Numer linii komunikacyjnej:	U	80302	004

Zař. Nr 9.4.4

Kierunek - TAM

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ⁵⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ⁶⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ⁷⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Numery kursów / objaśnienia znaków i skrótów (legend) oznaczających dni kursowania / liczba dni kursowania od 01 stycznia do 31 grudnia / oznaczenie rodzaju usług i pojazdu/9)		
				Odległości między przystankami	Odległości narastające dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastający (w układzie godz.)			027 b	028 s	029 b
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0		7:20	12:40	14:30
2	2	0935529	Międzyrzecz, Ścislica Gimnazjum 02	1,0	1,0	2	0:02	0:02	0	30,0	7:22	12:42	14:32
3	3	0935529	Międzyrzecz, ul. Sopotowa 01	1,0	2,0	2	0:02	0:04	0	30,0	7:24	12:44	14:34
4	4	0184336	Żółwin, Lubosinek 01	2,0	4,0	3	0:03	0:07	0	40,0	7:27	12:47	14:37
5	5	0184000	Kalsko, wleź 04	6,0	10,0	8	0:08	0:15	0	45,0	7:35	12:55	14:45
6	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]								0,0				
7	Czas przejazdu kursu [godz:min]								0:45	0:15	0:15	0:15	
8	Czas przejazdu kursu w minutach								45	15	15	15	
9	Czas przejazdu w setnych częściach godziny (czas w minutach)									25,000	25,000	25,000	
10	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie									5	5	5	
11	Średnia prędkość techniczna [km/h]									42,83	42,83	42,83	
12	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]									40,00	40,00	40,00	
13	Suma przebiegu rocznego TAM [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾								9 100,0	3 620,0	1 860,0	3 620,0	

Kierunek - POWRÓT

Zař. Nr 9.4.4

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ²⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ³⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ⁵⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Nr kursu	Nr kursu	Nr kursu
				Odległości między przystankami	Odległości narastające dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastające (w układzie godz.)			030	031	032
											b	s	b
1	1	0184000	Kalsko, wieř 04	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0	7:35	13:00	15:00	
2	2	0184336	Zółwiń, Lubosinek 01	6,0	6,0	8	0:08	0:08	0	45,0	7:43	13:08	15:08
3	3	0935529	Międzyrzecz, ul. Sportowa 01	2,0	8,0	3	0:03	0:11	0	40,0	7:46	13:11	15:11
4	4	0935529	Międzyrzecz, Szkoła Gimnazjum 02	1,0	9,0	2	0:02	0:13	0	30,0	7:48	13:13	15:13
5	5	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	1,0	10,0	2	0:02	0:15	0	30,0	7:50	13:15	15:15
6	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0			
7	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:45	0:15	0:15	0:15
8	Czas przejazdu kursu w minutach									45	15	15	15
9	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach]										25,000	25,000	25,000
10	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie									5	5	5	5
11	Średnia prędkość techniczna [km/h]									42,83	42,83	42,83	42,83
12	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]									40,00	40,00	40,00	40,00
13	[km] ³⁾												
14	Ogółem suma przebiegu rocznego [km]									9 100,0	3 620,0	1 860,0	3 620,0
										18 200,0			

Symbol oraz opis oznaczenia:

s - kursuje w dni nauki szkolnej

b - nie kursuje w 01.01, 25.12 i 1 Dzień Świąt Wielkanocnych

Nazwa linii komunikacyjnej:	Międzyrzecz - Żółwin - Kuligowo - Międzyrzecz		
Numer linii komunikacyjnej:	U	80302	005

Zał. Nr 9.4.5

Kierunek - TAM

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ²⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ³⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ⁷⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Numery kursów / objaśnienia znaków i skrótów (legend) oznaczających dni kursowania / liczba dni kursowania od 01 stycznia do 31 grudnia / oznaczenia rodzaju usług i pojazdu ⁹⁾				
				Odległości między przystankami	Odległości narastająco dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastająco (w układzie godz.)			033	034	035	036	
											b	s	s	s	
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0		7:25	7:45	14:10		
2	2	0935529	Międzyrzecz, Poznańska / szpital Obrzyce 23/16	2,0	2,0	3	0:03	0:03	0	40,0	7:28	7:48	14:13		
3	3	0183928	Bobowicko, ul. Międzyrzecka przy ZSR 21	2,0	4,0	3	0:03	0:06	0	40,0	7:31	7:51	14:16		
4	4	0184336	Żółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 01/02	2,5	6,5	4	0:04	0:10	0	37,5	7:35				
5	5	0184336	Żółwin, wieś (przed mostem) 03/04	0,5	7,0	1	0:01	0:11	0	30,0	7:36				
6	6	0184052	Kuligowo 02	2,0	9,0	3	0:03	0:14	0	40,0	7:39			15:00	
7	7	0184336	Żółwin, wieś (przed mostem) 03/04	2,0	11,0	5	0:05	0:19	0	24,0	7:44			15:05	
8	8	0184336	Żółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 01/02	0,5	11,5	1	0:01	0:20	0	30,0	7:45			15:06	
9	9	0935529	Międzyrzecz, ul. Długa SP4	2,5	14,0	5	0:05	0:25	0	30,0	7:50			15:11	
10	10	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	2,0	16,0	3	0:03	0:28	0	40,0	7:53			15:14	
11	11	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	1,0	17,0	2	0:02	0:30	0	30,0	7:55			15:16	
12	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0					
13	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:58	0:30	0:06	0:06	0:16	
14	Czas przejazdu kursu w minutach									58	30	6	6	16	
15	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]										50,000	10,000	10,000	26,667	
16	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										11	3	3	6	
17	Średnia prędkość techniczna [km/h]										36,66	44,40	44,40	32,41	
18	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]										34,00	40,00	40,00	30,00	
19	Suma przebiegu rocznego TAM [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾										9 130,0	6 154,0	744,0	744,0	1 488,0

Kierunek - POWRÓT

Zał. Nr 9.4.5

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ⁹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległość między przystankami komunikacyjnymi oraz odległość dla całej linii komunikacyjnej [km] ⁸⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ⁷⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ⁵⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami w kursie [km/h]	Nr kursu	Nr kursu	Nr kursu	Nr kursu
				037	038	039	040							
								s			s	b	s	
										186	186	362	186	
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0				14:35	14:40
2	2	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	1,0	1,0	2	0:02	0:02	0	30,0			14:37	14:42
3	3	0935529	Międzyrzecz, ul. Długa 5P4	2,0	3,0	5	0:05	0:07	0	24,0			14:42	14:47
4	4	0184336	Zółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 01/02	2,5	5,5	5	0:05	0:12	0	30,0			14:47	14:52
5	5	0184336	Zółwin, wieś (przed mostem) 03/04	0,5	6,0	1	0:01	0:13	0	30,0			14:48	14:53
6	6	0184052	Kuligowo 02	2,0	8,0	3	0:03	0:16	0	40,0			14:51	14:56
7	7	0184336	Zółwin, wieś (przed mostem) 03/04	2,0	10,0	3	0:03	0:19	0	40,0			14:54	
8	8	0184336	Zółwin, wieś (budynki jednorodzinne) 01/02	0,5	10,5	1	0:01	0:20	0	30,0			14:55	
9	9	0183928	Bobowicko, ul. Międzyrzeczka przy ZSR 21	2,5	13,0	3	0:03	0:23	0	50,0	7:55	14:20	14:58	
10	10	0935529	Międzyrzecz, Poznańska / szpital Obrzyse 23/36	2,0	15,0	4	0:04	0:27	0	30,0	7:59	14:24	15:02	
11	11	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	2,0	17,0	3	0:03	0:30	0	40,0	8:02	14:27	15:05	
12	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0				
13	Czas przejazdu kursu [godz:min]									1,00	0:07	0:07	0:30	0:16
14	Czas przejazdu kursu w minutach									60	7	7	30	16
15	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]									11,667	11,667	50,000	26,667	
16	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie									3	3	11	6	
17	Średnia prędkość techniczna [km/h]									37,46	37,46	36,66	32,41	
18	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]									34,29	34,29	34,00	30,00	
19	Suma przebiegu rocznego POWRÓT [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾									9 130,0	744,0	744,0	6 154,0	1 488,0
20	Ogółem suma przebiegu rocznego [km]									18 260,0				

Symbol oraz opis oznaczenia:

s - kursuje w dni nauki szkolnej

b - nie kursuje w 01.01, 25.12 i 1 Dzień Świąt Wielkanocnych

Nazwa linii komunikacyjnej:	Międzyrzecz - Wyszanowo - Bukowiec - Międzyrzecz		
Numer linii komunikacyjnej:	LJ	80302	006

Zał. Nr 9.4.6

Kierunek - TAM

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ¹⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ¹⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ¹⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ¹⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Numery kursów / objaśnienia znaków i skrótów (legend) oznaczających dni kursowania / liczba dni kursowania od 01 stycznia do 31 grudnia / oznaczenia rodzaju usług i pojazdu(9)
				Odległości między przystankami	Odległości narastająco dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min]	Czas przejazdu (w układzie gośi)	Czas jazdy narastająco (w układzie gośi)			
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Włkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0	7:10	
2	2	0184112	Kuźnik, Skoki 01	5,0	5,0	7	0:07	0:07	0	7:17	
3	3	0184320	Wyszanowo 01	5,0	10,0	8	0:08	0:15	0	7:25	
4	4	0183940	Bukowiec 01	3,0	13,0	5	0:05	0:20	0	7:30	
5	5	0183940	Bukowiec, Czarny Bocian 02/03	4,0	17,0	5	0:05	0:25	0	7:35	
6	6	0184112	Kuźnik, Skoki 01	5,0	22,0	8	0:08	0:33	0	7:43	
7	7	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	4,0	26,0	7	0:07	0:40	0	7:50	
8	8	0935529	Międzyrzecz, ul. Spertowa 502 01	1,0	27,0	2	0:02	0:42	0	7:52	
9	9	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Włkp. 01	1,0	28,0	3	0:03	0:45	0	7:55	
10	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0	
11	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:45	0:45
12	Czas przejazdu kursu w minutach									45	45
13	Czas przejazdu w setnych częściach godziny (czas w minutach x100/60)										75,000
14	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										9
15	Średnia prędkość techniczna [km/h]										38,87
16	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]										37,33
17	Suma przebiegu rocznego TAM [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁾						10	136,0			10 136,0

Kierunek - POWRÓT

Zał. Nr 9.4.6

Lp.	Lp. przyl.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległość dla całej linii komunikacyjnej [km] ¹⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min.] ²⁾			Czas postoju na dworcach [min.] ³⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Nr kursu	Nr kursu
				Odległość między przystankami	Odległość narastająco dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min.]	Czas przejazdu (w układzie godz.)	Czas jazdy narastająco (w układzie godz.)			042	043
										5	h	
										186	362	
1	1	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0		12:50	14:30
2	2	0935529	Międzyrzecz, ul. Sportowa 502 01	1,0	1,0	2	0:02	0:02	0	30,0	12:52	14:32
3	3	0935529	Międzyrzecz, Staszica Gimnazjum 02	1,0	2,0	2	0:02	0:04	0	30,0	12:54	14:34
4	4	0184112	Kuźnik, Skoki 01	4,0	6,0	6	0:06	0:10	0	40,0	13:00	14:40
5	5	0183940	Bukowiec, Czarny Bocian 02/03	5,0	11,0	9	0:09	0:19	0	33,3	13:09	14:49
6	6	0183940	Bukowiec 01	4,0	15,0	5	0:05	0:24	0	48,0	13:14	14:54
7	7	0184320	Wyszanowo 01	3,0	18,0	5	0:05	0:29	0	36,0	13:19	14:59
8	8	0184112	Kuźnik, Skoki 01	5,0	23,0	7	0:07	0:36	0	42,9	13:26	15:06
9	9	0935529	Międzyrzecz, Plac Powstańców Wlkp. 01	5,0	28,0	7	0:07	0:43	0	42,9	13:33	15:13
10	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0		
11	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:43	0:43	0:43
12	Czas przejazdu kursu w minutach									43	43	43
13	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]									71,667	71,667	71,667
14	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie									9	9	9
15	Średnia prędkość techniczna [km/h]									40,76	40,76	40,76
16	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]									39,07	39,07	39,07
17	Suma przebiegu rocznego POWRÓT [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁾					15 344,0				5 208,0	10 136,0	
18	Ogółem suma przebiegu rocznego [km]					25 480,0						

Symbol oraz opis oznaczenia:

S - kursuje w dni nauki szkolnej

h - nie kursuje w 01.01, 25.12 i 1 Dzień Świąt Wielkanocnych

Nazwa linii komunikacyjnej:	Bobowicko - Młędzyczec - Jagielnik		
Numer linii komunikacyjnej:	U	80302	007

Zał. Nr 9.4.7

Kierunek - TAM

Lp.	Lp. przyst.	Kod miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ²⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ¹⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min] ¹⁾			Czas postoju na dworcach [min] ³⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w kursie [km/h]	Numery kursów
				Odległość między przystankami	Odległość narastająca dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min]	Czas przejazdu (w ujęciu godzinowym)	Czas jazdy narastająca (w ujęciu godzinowym)			
1	1	0183928	Bobowicko, ul. Młędzyczeka przy ZSR 21	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0		10:30
2	2	0935529	Młędzyczec, Poznańska / szpital Obrzyce 23/36	2,0	2,0	3	0:03	0:03	0	40,0	10:33
3	3	0935529	Młędzyczec, Plac Powstańców Wilk. 01	2,0	4,0	3	0:03	0:06	0	40,0	10:36
4	4	0935929	Młędzyczec, Dąbrowskiego 01	2,0	6,0	4	0:04	0:10	0	30,0	10:40
5	5	0935529	Młędzyczec, Chładna 01	1,0	7,0	3	0:03	0:13	0	20,0	10:43
6	6	0935529	Młędzyczec, parking Lidi/Swierczewskiego 01	2,0	9,0	4	0:04	0:17	0	30,0	10:47
7	7	0935529	Młędzyczec, Krasieńskiego	2,0	11,0	4	0:04	0:21	0	30,0	10:51
8	8	0183986	Święty Wojciech, Jagielnik, cmentarz 02	2,0	13,0	4	0:04	0:25	0	30,0	10:55
21	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0,0	
22	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:25	0:25
23	Czas przejazdu kursu w minutach									25	25
24	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]										41,667
25	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										8
26	Średnia prędkość techniczna [km/h]										33,31
27	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]										31,20
28	Suma przebiegu rocznego TAM [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁾									1 313,0	1 313,0

Kierunek - POWRÓT

Zał. Nr 9.4.7

Lp.	Lp. przyst.	Rod. miejscowości wg GUS ¹⁾	Nazwa dworca lub przystanku komunikacyjnego ⁴⁾	Odległości między przystankami komunikacyjnymi oraz odległości dla całej linii komunikacyjnej [km] ²⁾		Czas przejazdu między przystankami komunikacyjnymi oraz czas jazdy dla całej linii komunikacyjnej [min] ³⁾			Czas postoju na dworcach [min] ⁵⁾	Średnia prędkość techniczna między przystankami komunikacyjnymi w km/h	Nr kursu	
				Odległości między przystankami	Odległości narastające dla całej linii komunikacyjnej	Czas przejazdu [min]	Czas przejazdu (w układzie jazdy)	Czas jazdy narastający (w układzie jazdy)			045	2,5X
1	1	0183986	Święty Wojciech, Jagielnik, cmentarz 02	0,0	0,0	0	0:00	0:00	0			12:00
2	2	0935529	Miedzyrzecz, Krasieńskiego	2,0	2,0	4	0:04	0:04	0	30,0		12:04
3	3	0935529	Miedzyrzecz, parking Lidl/Świerczewskiego 01	2,0	4,0	4	0:04	0:08	0	30,0		12:08
4	4	0935529	Miedzyrzecz, Chłodna 01	2,0	6,0	5	0:05	0:13	0	24,0		12:13
5	5	0935529	Miedzyrzecz, Dąbrowskiego 01	1,0	7,0	3	0:03	0:16	0	20,0		12:16
6	6	0935529	Miedzyrzecz, Plac Powstańców Wilk. 01	2,0	9,0	3	0:03	0:19	0	40,0		12:19
7	7	0935529	Miedzyrzecz, Poznańska / szpital Obrzyce 23/36	2,0	11,0	3	0:03	0:22	0	40,0		12:22
8	8	0183928	Bobowicko, ul. Miedzyrzeczka przy ZSR 21	2,0	13,0	3	0:03	0:25	0	40,0		12:25
21	Razem czas postoju na dworcach [godz:min]									0:0		
22	Czas przejazdu kursu [godz:min]									0:25	0:25	
23	Czas przejazdu kursu w minutach									25	25	
24	Czas przejazdu w setnych częściach godziny [czas w minutach x100/60]										41,667	
25	Liczba przystanków komunikacyjnych w kursie										8	
26	Średnia prędkość techniczna [km/h]										33,31	
27	Średnia prędkość komunikacyjna [km/h]										31,20	
28	Suma przebiegu rocznego POWRÓT [km] / przebieg w kursie [km] ¹⁰⁾						1 313,0					1 313,0
29	Ogółem suma przebiegu rocznego [km]						2 626,0					

Symbol oraz opis oznaczenia:
2,5X - kursuje w piątki robocze